

FRANCUSKI nie gryzie!

Innowacyjny kurs od podstaw. Aktywna nauka
słownictwa i gramatyki za pomocą ćwiczeń

oui
vingt
chaise
Noël
manteau

copine
fromage
maigre
juillet
demain

s'habiller

commencer

livre

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. Alfabet i wymowa	5
2. Pierwsze kontakty	13
3. Liczby i czas	23
4. Człowiek i rodzina	35
5. Dom i czynności codzienne	49
6. Jedzenie	61
7. Zakupy	73
8. Szkoła	85
9. Praca	97
10. Podróże	107
11. Sport i czas wolny	119
12. Przyroda	131
13. Zdrowie	141
ODPOWIEDZI	151
SŁOWNICZEK FRANCUSKO-POLSKI	159

WSTĘP

„FRANCUSKI nie gryzie!” to innowacyjny kurs, który uczy języka francuskiego od podstaw. Jest to praktyczna książka z ćwiczeniami z elementami podręcznika, przeznaczona dla wszystkich osób rozpoczynających przygodę z językiem francuskim. W łatwy i przyjemny sposób pozwala opanować podstawy języka od poziomu A0 do poziomu A1. Książka polecana jest zarówno uczniom, jak i dorosłym, a także wszystkim, którzy chcą osiągnąć praktyczną znajomość francuskiego na poziomie komunikatywnym.

Książka podzielona jest na 13 działów tematycznych, które stanowią kompletny zestaw zagadnień leksykalnych na poziomie początkującym. Zagadnienia dotyczą tematów z życia codziennego, m.in. pierwszych kontaktów, szkoły, pracy, podróży, przyrody i wielu innych. Każdy rozdział zawiera prezentację materiału leksykalnego i gramatycznego w postaci:

- 1) krótkich dialogów lub tekstów z tłumaczeniami
- 2) przejrzyście wyjaśnionego zagadnienia gramatycznego (sekcja **Gramatyka w pigułce**)
- 3) zestawu niezbędnych słówek i konstrukcji (sekcja **Słówka i konstrukcje**).

Dalsza część każdego działu (sekcja **Ćwiczenia**) zawiera serię ciekawych i różnorodnych ćwiczeń, które pozwolą utrwalić poznany materiał. Wiele z nich wykorzystuje ilustracje i zdjęcia, co ułatwia zapamiętywanie słówek i zdań. Wśród ćwiczeń znajdują się między innymi: dopasowywanie słówek do obrazków, dopasowywanie zdań do obrazków, szukanie słówek w diagramach i węzłach literowych, krzyżówki, zdania i teksty z lukami, układanie kwestii dialogów w odpowiedniej kolejności, zadania typu prawda / fałsz i wiele innych. Dodatkowo na końcu każdego rozdziału znajdują się dwa ćwiczenia podsumowujące (sekcja **Sprawdź się!**): test wyboru oraz zadanie, w którym trzeba pisemnie odpowiedzieć na pytania związane z tematem działu. Różnorodne ćwiczenia pozwalają utrwalić znajomość słówek i podstaw gramatyki oraz rozwijać umiejętność rozumienia tekstu czytanego. Uczą także tworzenia pierwszych zdań w języku francuskim.

Ćwiczenia zostały opracowane specjalnie z myślą o osobach początkujących, dlatego na marginesach znajdują się praktyczne minisłowniczki, zawierające wszystkie nowe słówka z ćwiczeń, które nie pojawiły się w prezentacji materiału. Marginesy można wykorzystywać również na własne notatki. Dodatkowo w sekcji **Ćwiczenia** zostały umieszczone krótkie ciekawostki o Francji i kulturze francuskiej, które zachęcają do dalszego zdobywania wiedzy na ten temat.

Na końcu książki znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń oraz słowniczek francusko-polski, w którym zostały zebrane wszystkie słówka z minisłowniczek.

Do książki jest dołączona płyta CD, na której znajdują się nagrania dialogów, tekstów, słówek i konstrukcji wraz z polskimi tłumaczeniami. Nagrane materiały są oznaczone w podręczniku ikonką płyty.

Zapraszamy też do korzystania z innych publikacji do naszego wydawnictwa, np.: „Francuski Gramatyka”, „Francuski Konwersacje”, „Francuski Testy gramatyczno-leksykalne dla początkujących i średnio zaawansowanych” i wielu innych. Pełną i aktualną ofertę naszego wydawnictwa można znaleźć na stronie internetowej: www.jezykiobce.pl

Życzymy przyjemnej nauki – przekonaj się, że francuski nie gryzie!

1 ALFABET I WYMOWA

– Je ne peux pas attendre quand
notre bébé va commencer à parler...

– Nie mogę się doczekać, kiedy
nasze maleństwo zacznie mówić...

– Tiens, il sait déjà parler!

– Patrz, on już umie mówić!

W tym rozdziale:

- alfabet języka francuskiego, najważniejsze zasady wymowy,
- akcenty i inne znaki dodatkowe w języku francuskim

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

Alfabet języka francuskiego

A [a]	J [żi]	S [es]
B [be]	K [ka]	T [te]
C [se]	L [el]	U [u]
D [de]	M [em]	V [we]
E [e]	N [en]	W [dublewe]
F [ef]	O [o]	X [iks]
G [że]	P [pe]	Y [igrek]
H [asz]	Q [ku]	Z [zed]
I [i]	R [er]	

Najważniejsze zasady wymowy w języku francuskim:

W języku francuskim występuje duża rozbieżność między pisownią a wymową. Nie wszystkie litery są wymawiane, a ten sam dźwięk można zapisać na kilka różnych sposobów. Ponadto, ta sama litera może mieć różną wymowę w zależności od tego, z jakimi literami sąsiaduje.

Spółgłoski:

- > **c** przed samogłoskami **e, i** oraz **y** wymawiamy jak **s**:
Przykłady: **merci** (dziękuję), **cygne** (łabędź), **cigarette** (papieros), **France** (Francja);
- > **c** przed pozostałymi samogłoskami (**a, o, u**) i spółgłoskami czytamy jak **k**:
Przykłady: **cadeau** (prezent), **collègue** (kolega), **escargot** (ślimak), **carotte** (marchewka);
- > **ch** wymawiamy z reguły jak polskie **sz**:
Przykłady: **chat** (kot), **chocolat** (czekolada), **chanson** (piosenka), **chien** (pies);
- > w niektórych wyrazach **ch** wymawiamy jak **k**:
Przykłady: **orchestre** (orkiestra), **écho** (echo), **orchidée** (orchidea);
- > **g** przed samogłoskami **e, i** oraz **y** czytamy jak polskie **ż**:
Przykłady: **girafe** (żyrafa), **rouge** (czerwony), **gymnastique** (gimnastyka);
- > **g** przed pozostałymi samogłoskami (**a, o, u**) i spółgłoskami wymawiamy jak **g**:
Przykłady: **garçon** (chłopiec), **gothique** (gotyk), **guitare** (gitara), **grenier** (strych);
- > **gn** czytamy jak polskie **ń**:
Przykłady: **campagne** (wieś), **magnifique** (cudowny), **Pologne** (Polska), **montagne** (góra), **ligne** (linia);
- > **h** w języku francuskim jest nieme, nie wymawiamy go wcale:
Przykłady: **hôtel** (hotel), **hiver** (zima), **hôpital** (szpital), **cahier** (zeszyt);
- > **j** czytamy jak polskie **ż**:
Przykłady: **jambon** (szynka), **jour** (dzień), **jeune** (młody), **janvier** (styczeń);
- > **ph** wymawiamy jak **f**:
Przykłady: **philosophie** (filozofia), **téléphone** (telefon), **pharmacie** (apteka);

- > **qu** czytamy jak **k**:
Przykłady: **quatorze** (czternaście), **fantastique** (fantastyczny), **banque** (bank);
- > **s** pomiędzy samogłoskami wymawiamy jak **z**:
Przykłady: **maison** (dom), **phrase** (zdanie), **poison** (trucizna);
- > podwójną spółgłoskę czytamy jak pojedynczą:
Przykłady: **ville** (miasto), **salle** (sala), **pomme** (jabłko), **bicyclette** (rower);
- > na ogół nie wymawia się spółgłosek końcowych **d, s, t, x i z**:
Przykłady: **chaud** (ciepły), **fruit** (owoc), **deux** (dwa), **lait** (mleko), **assez** (dosyć).

Samogłoski i grupy kilkuliterowe:

- > **e** na końcu wyrazu, jeżeli jest nieakcentowane, nie wymawiamy:
Przykłady: **copine** (koleżanka), **tomate** (pomidor), **veste** (marynarka), **fraise** (truskawka);
- > aby wymówić głoskę **œ** układamy usta jak do „o” i jednocześnie mówimy „e”:
Przykłady: **cœur** (serce), **œuvre** (dzieło), **sœur** (siostra);
- > samogłoskę **u** wymawiamy układając usta jak do „u”, a język jak do „i”:
Przykłady: **mur** (ściana), **confiture** (dżem), **bus** (autobus), **lune** (księżyc), **tu** (ty);
- > **ai** czytamy jak **e**:
Przykłady: **grammaire** (gramatyka), **aimer** (lubić, kochać);
- > **ail, aille** wymawiamy jak **aj**:
Przykłady: **paille** (słoma), **médaille** (medal);
- > **aim, ain, eim, ein, en, im, in, um, un, ym, yn** czyta się jak polskie **ę**:
Przykłady: **matin** (ranek), **bien** (dobrze), **train** (pociąg), **symbole** (symbol), **peindre** (malować), **examen** (egzamin), **singe** (małpa);
- > **am, an, em, en, om, on** wymawia się jak polskie **ą**:
Przykłady: **vent** (wiatr), **bon** (dobry), **novembre** (listopad), **onze** (jedenaście), **grand** (duży);
- > **au, eau** czyta się jak **o**:
Przykłady: **eau** (woda), **automne** (jesień), **beau** (piękny);
- > **ay, eil** wymawia się jak **ej**:
Przykłady: **pays** (kraj), **crayon** (ołówek), **soleil** (słońce);
- > **eu** wymawiamy układając usta jak do „u”, jednocześnie mówiąc „e”:
Przykłady: **pneu** (opona), **heure** (godzina), **bleu** (niebieski);
- > **ill** po spółgłosce czyta się jak **ij**:
Przykłady: **famille** (rodzina), **billet** (bilet);
- > **oi, oy** czytamy jak **ia**:
Przykłady: **voiture** (samochód), **soir** (wieczór), **poisson** (ryba), **royal** (królewski);
- > **ou** wymawia się jak **u**:
Przykłady: **bonjour** (dzień dobry), **oublier** (zapominać), **couleur** (kolor).

Akcenty i inne znaki dodatkowe:

Większość samogłosek (**a, e, i, o, u**) oraz jedna spółgłoska (**c**) mogą być opatrzone akcentami lub innymi znakami dodatkowymi. Ich obecność często zmienia wymowę danej głoski, a także może zmieniać znaczenie wyrazu.

W języku francuskim wyróżniamy 3 rodzaje akcentów:

- **accent aigu** (´) – pojawia się jedynie nad samogłoską **e**, zmieniając jej wymowę; **e** z tym akcentem jest zamknięte i jest wymawiane zawsze, nawet gdy znajduje się na końcu wyrazu, np.: **été** (lato), **cinéma** (kino), **allée** (aleja).
- **accent grave** (`) – występuje nad samogłoskami **a** (**voilà** – oto), **u** (**où** – gdzie) oraz **e**; akcent ten nie zmienia wymowy **a** i **u**, natomiast wpływa na wymowę samogłoski **e**; **è** jest otwarte, a jego wymowa przypomina polskie **e**, np. **cuillère** (łyżka), **frère** (brat).
- **accent circonflexe** (^) – pojawia się nad samogłoskami **a** (**âge** – wiek), **e** (**fenêtre** – okno), **i** (**île** – wyspa), **o** (**diplôme** – dyplom) oraz **u** (**mûre** – jeżyna); tylko w przypadku **o** i **e** akcent ten wpływa na wymowę: **ô** jest zamknięte (usta ułożone jak do zwykłego **o**, ale bardziej ścieśnione), natomiast **ê** jest otwarte, tak samo jak w przypadku **è**.

Inne znaki dodatkowe:

- **znak tréma** (¨) – wskazuje na to, że sąsiadujące samogłoski, powinny być czytane oddzielnie, np.: **maïs** (kukurydza), **Noël** (Boże Narodzenie).
- **znak cédille** – pojawia się jedynie przy literze **c** (ç) i sprawia, że wymawiamy ją jak **s**, np.: **leçon** (lekcja), **français** (francuski).

Zapamiętaj!

Znaki dodatkowe mogą zmieniać nie tylko wymowę danej głoski, ale także znaczenie całego wyraz, np.: **ou** (albo) i **où** (gdzie), **mur** (ściana) i **mûr** (dojrzały), **sur** (na) i **sûr** (pewny czegoś), **tache** (plama) i **tâche** (zadanie).

Zapamiętaj!

Akcenty graficzne i inne znaki dodatkowe wskazują na wymowę poszczególnych głosek lub decydują o znaczeniu wyrazu, ale nie wpływają na akcent wyrazowy ani na melodię języka. Akcent w języku francuskim jest stały i pada zawsze na ostatnią sylabę, np. **fromage** (ser), **café** (kawa), **haricot** (fasola).

ĆWICZENIA

1.1

Powtórz na głos cały alfabet francuski. Następnie spróbuj przeliterować podane niżej słówka.

1. guitare	4. gymnastique
2. cirque	5. janvier
3. philosophie	6. confiture

Teraz przeliteruj swoje imię, nazwisko i nazwę miejscowości, w której mieszkasz.

1.2

Wysłuchaj nagrań i podpisz obrazki właściwymi słówkami. W każdym wyrazie podkreśl wszystkie litery, które nie są wymawiane. Powtórz słówka za lektorem. Jeśli nie znasz tych słówek, sprawdź w słowniczku na końcu rozdziału.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

1.3

Wysłuchaj słówek. W wy kropkowane miejsca wpisz „ou” lub „u” w zależności od tego, jaki dźwięk usłyszysz.

1. s...vent	5. bonj...r
2. r...e	6. b...s
3. r...e	7. s...r
4. sal...t	8. s...rd

6 1.4

Z podanych par wyrazów wybierz ten, który zawiera podany obok dźwięk.

1. poisson – poison	[z]	5. mais – maïs	[ai]
2. jeune – jaune	[o]	6. gant – géant	[ž]
3. phrase – fraise	[e]	7. signe – singe	[ń]
4. vent – vingt	[ą]	8. chaud – haut	[sz]

7 1.5

Przeczytaj poniższe słówka i dopasuj je do obrazków. Znaczenie słówek znajdziesz w słowniczku na końcu rozdziału.

billet
fromage
cahier
cuillère
poisson
singe
veste

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8 1.6

Przeczytaj na głos podane wyrazy i zdecyduj, które słówko nie pasuje do pozostałych.

1. chien – train – examen – temps
2. magnifique – campagne – singe – montagne
3. bus – lune – tu – tout
4. chanson – orchestre – chat – champagne
5. novembre – onze – vent – matin

1.7

Napisz po 3 wyrazy zawierające dźwięki [a], [e], [ń] i [sz].

[a]			
[e]			
[ń]			
[sz]			

1.8

Wysłuchaj słówek i powtórz je za lektorem. Które z nich zawierają dźwięki: [a], [e], [g], [k], [ła], [ń], [s], [sz], [z] i [ż]?

1. CHOCOLAT	6. MATIN
2. FRAISE	7. CADEAU
3. NOVEMBRE	8. MERCI
4. LIGNE	9. GÂTEAU
5. ROUGE	10. VOITURE

[a]	[sz]
[ń]	[k]
[e]	[z]
[s]	[ła]
[g]	[ż]

Ciekawostki:

- Język francuski wywodzi się z łaciny i należy do grupy języków romańskich. Używa się go we Francji, Belgii, Szwajcarii, Kanadzie i wielu państwach afrykańskich. Francuski jest językiem urzędowym w ponad 25 krajach. Jest on także jednym z języków oficjalnych Unii Europejskiej, ONZ oraz NATO.
- Głoskę „r” w języku francuskim wymawia się różnie w zależności od regionu. We francuskim standardowym (paryskim) „r” jest bardzo dźwięczne, wibrujące. Tymczasem w niektórych regionach „r” wymawiamy tak jak w języku polskim.

MINISŁOWNICZEK:

A

âge (m) – wiek
aimer – kochać, lubić

B

banque (f) – bank
bicyclette (f) – rower
billet (m) – bilet
bleu – niebieski
bus (m) – autobus

C

cadeau (m) – prezent
cahier (m) – zeszyt
campagne (f) – wieś
champagne (m) – szampan
chanson (f) – piosenka
chat (m) – kot
chaud – ciepły
chien (m) – pies
chocolat (m) – czekolada
chose (f) – rzecz
confiture (f) – dżem
cirque (m) – cyrk
couleur (f) – kolor
cuillère (f) – łyżka
cygne (m) – łabędź

E

eau (f) – woda
escargot (m) – ślimak
examen (m) – egzamin

F

fourchette (f) – widelec
fraise (f) – truskawka
français – francuski
fromage (m) – ser

G

gant (m) – rękawiczka
garçon (m) – chłopiec
gâteau (m) – ciasto
géant – ogromny

girafe (f) – żyrafa
guitare (f) – gitara
gymnastique (f)
– gimnastyka

H

haut – wysoki
hiver (m) – zima
homme (m) – człowiek,
mężczyzna
hôpital (m) – szpital
horloge (f) – zegar

I

île (f) – wyspa

J

janvier (m) – styczeń
jaune – żółty
jeune – młody
jour (m) – dzień

L

leçon (f) – lekcja
livre (m) – książka
lune (f) – księżyc

M

magnifique – cudowny
mais – ale
maïs (m) – kukurydza
maison (f) – dom
matin (m) – rano
merci – dziękuję
montagne (f) – góra
mur (f) – ściana

N

novembre (m) – listopad

O

onze – jedenaście
orange (f) – pomarańcza

orchestre (m) – orkiestra
oublier – zapominać

P

pays (m) – kraj
pharmacie (f) – apteka
philosophie (f) – filozofia
phrase (f) – zdanie
poison (m) – trucizna
poisson (m) – ryba
pomme (f) – jabłko
prune (f) – śliwka

R

roue (f) – koło
rouge – czerwony
rue (f) – ulica

S

salut – cześć
signe (m) – znak
singe (m) – małpa
soleil (m) – słońce
sourd – głuchy
souvent – często
sur – na

T

téléphone (m) – telefon
temps (m) – czas
tomate (f) – pomidor
tout – wszystko
train (m) – pociąg
tu – ty

V

vent (m) – wiatr
verre (m) – kieliszek
voiture (f) – samochód
ville (f) – miasto
vingt – dwadzieścia
voilà – oto
veste (f) – marynarka

2 PIERWSZE KONTAKTY

– Salut, maman! Ce soir je passe chez vous pour vous présenter mon nouveau copain!
– Super!

– Cześć, mamó! Wpadnę do was wieczorem, żeby przedstawić wam mojego nowego chłopaka!
Świetnie!

– Bonjour, je m'appelle FGZXPDXS. Je ne suis pas d'ici. Je viens d'un petit village sur Mars.

– Dzień dobry, nazywam się FGZXPDXS. Nie jestem stąd. Pochodzę z małego miasteczka na Marsie.

W tym rozdziale:

Słownictwo: podstawowe zwroty i wyrażenia, przedstawianie się i nawiązywanie nowych znajomości, narodowości;

Gramatyka: zaimki osobowe, czasownik être (być), s'appeler (nazywać się), parler (mówić, rozmawiać).

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

10

- Salut, je suis Sophie. Et toi, comment tu t'appelles?
(Cześć, jestem Sophie. A ty jak się nazywasz?)
- Pierre. Enchanté. (Pierre. Miło mi.)

11

- Bonjour, je m'appelle Philippe Legrand. Et vous?
(Dzień dobry, nazywam się Philippe Legrand.
A pani?)
- Je m'appelle Amélie Gautier. Ravie de vous connaître,
monsieur. (Nazywam się Amélie Gautier. Miło mi
pana poznać.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE

Zaimki osobowe

je – ja

tu – ty

il / elle – on / ona

nous – my

vous – wy / pan, pani / państwo

ils / elles – oni / one

Uwaga!

Kiedy zaimek **je** (ja) stoi przed słowem rozpoczynającym się samogłoską lub „h” niemym, skracamy go do formy **j'**, np.: **j'ai** (mam), **j'habite** (mieszkam).

Zapamiętaj!

W języku francuskim występuje również zaimek **on**, za pomocą którego wyrażamy formę bezosobową (**On ne peut pas fumer ici.** – Tu nie można palić). W języku potocznym zaimek **on** zastępuje często zaimek „nous” (**On habite à Varsovie.** – Mieszkamy w Warszawie.). Czasownik, który stoi po zaimku **on** ma zawsze formę trzeciej osoby liczby pojedynczej.

Koniugacja

Osoba	Czasownik être (być)	Czasownik s'appeler (nazywać się)
je	suis	m'appelle
tu	es	t'appelles
il / elle	est	s'appelle
nous	sommes	nous appelons
vous	êtes	vous appelez
ils / elles	sont	s'appellent

Uwaga!

Zauważ, że w języku francuskim zaimek zwrotny odmienia się przez osoby.

Podstawowe zwroty:

oui – tak

non – nie

Merci! – Dziękuję!

Merci beaucoup! – Dziękuję bardzo!

Voilà – Proszę (podając coś)

S'il vous plaît – Proszę (prosząc o coś) –
forma grzecznościowa (pan, pani)S'il te plaît – Proszę (prosząc o coś) –
nieformalne (ty)Je vous en prie. – Proszę (w odpowiedzi na
podziękowanie) – forma grzecznościowaJe t'en prie. – Proszę (w odpowiedzi na
podziękowanie) – nieformalneDe rien. / Il n'y a pas de quoi. – Nie ma za
co.

Excusez-moi! / Pardon! – Przepraszam!

(np. zaczepiając osobę nieznaną)

Excusez-moi. Je suis désolé (r.m.) / désolée
(r.ż.). – Przepraszam. Przykro mi.

Powitania i pożegnania:

Bonjour, monsieur Bonnet! – Dzień dobry,
panie Bonnet!Bonsoir, madame Moreau! – Dobry
wieczór, pani Moreau!

Salut, Nicole! – Cześć, Nicole!

Bonne nuit! – Dobranoc!

Au revoir! – Do widzenia!

À plus! / À plus tard! / À tout à l'heure!

– Pa! / Do zobaczenia! / Na razie!

Bonne journée. – Miłego dnia.

Comment ça va? / Comment vas-tu?

– Jak się masz?

Comment allez-vous? – Jak się pan (pani)
ma?Bien, merci. Et toi? / Et vous? – Dobrze,
dziękuję. A ty? / A pan, pani?

Je vais très bien. – Mam się bardzo dobrze.

Pas mal, merci. – Nieźle, dziękuję.

Ça va? – Wszystko w porządku?

Oui, ça va, merci. – Tak, w porządku,
dziękuję.Merci, tout va bien. – Dziękuję, wszystko
w porządku.

Poznanie innych:

Comment tu t'appelles? – Jak się nazywasz?

Jak masz na imię?

Enchanté / enchantée. – Miło mi. (r.m. /
r.ż.)Ravi(e) de vous connaître. – Miło mi pana/
panią poznać.Ravi(e) de te connaître. – Miło mi cię
poznać.Tu es d'où? / Vous êtes d'où? – Skąd jesteś? /
Skąd pan / pani jest?

Je suis de Paris, Varsovie, Londres (...) –

Jestem z Paryża, Warszawy, Londynu (...)

Je suis de Pologne. – Jestem z Polski.

Je suis étranger / étrangère. – Jestem
obcokrajowcem. (r.m. / r.ż.)Je suis polonais / polonaise. – Jestem
Polakiem / Polką.Tu habites où? / Où habites-tu? – Gdzie
mieszkasz?

Vous habitez où? / Où habitez-vous?

– Gdzie pan/pani mieszka?

J'habite à Varsovie, rue Hoża 12. –

Mieszkam w Warszawie na ulicy Hożej 12.

C'est Éric, mon frère. – To jest Éric, mój
brat.C'est Julie, ma sœur. – To jest Julie, moja
siostra.Tu parles quelles langues? / Quelles langues
parles-tu? – Jakimi językami mówisz?Je parle allemand, français, espagnol,
polonais, anglais et italien. – Mówię po
niemiecku, francusku, hiszpańsku, polsku,
angielsku i włosku.

Comment on dit « » en français?

– Jak się mówi „.....” po francusku?

ĆWICZENIA

2.1

Które wyrażenia zastosujesz podczas rozmowy formalnej, a które podczas nieformalnej konwersacji?

Comment allez-vous? Au revoir, monsieur! Vous êtes d'où?

Salut! Et toi? À plus! Comment vas-tu?

Tu viens d'où? Bonjour, madame!

Et vous? S'il te plaît. S'il vous plaît.

Formalnie (vous – pan, pani, państwo)	Nieformalnie (tu – ty)

Zapamiętaj!

W języku francuskim jako formy grzecznościowej używa się zaimka vous (wy). Oznacza on zarówno pan / pani jak i państwo.

2.2

Do podanych zdań dobierz właściwe reakcje.

Przykład: > 1. Salut, Dominique! Ça va?

a. Oui, ça va, merci.

1. Je m'appelle Nicolas. Et toi?	... a. Je suis polonaise.
2. Comment allez-vous?	... b. Ça va bien, merci. Et toi?
3. Quelle est ta nationalité?	... c. J'habite à Varsovie.
4. Bonjour, je m'appelle Daniel Martinez.	... d. Je parle français et espagnol.
5. Salut, ça va?	... e. Je suis Philippe.
6. À toute à l'heure!	... f. Très bien, merci. Et vous?
7. Quelles langues parles-tu?	... g. Ravi de vous connaître.
8. Vous habitez où?	... h. À plus!

2.3

Uzupełnij zdania zaimkami osobowymi oraz imionami francuskimi: Julie i Pierre.

Przykład: > Je vais très bien.

1. suis polonais.
2. C'est , mon frère.
3. s'appelle Nathalie.
4. habitez où?
5. Comment t'appelles?
6. C'est , ma sœur.
7. s'appelle Christophe.
8. s'appellent Philippe et Sébastien.
9. s'appellent Marie et Sylvie.
10. Vous vous appelez Pierre et

2.4

Używając podanych elementów utwórz poprawne zdania. Zapisz je pod tabelką.

Przykład: > Je suis médecin. / Je suis d'ici. / Je suis à l'école.

		Paul et Damien
		médecin
Je	suis	à l'école
David	nous appelons	d'ici
Nous	sont	Duval
Marc et Sophie	est	étrangers

1. David /
2. Nous /
3. Marc et Sophie / /

2.5

Uzupełnij brakujące formy czasowników être (być) i s'appeler (nazywać się).

Przykład: > être: vous êtes

1. être: je il nous elles
2. s'appeler: tu elle vous ils

ministrowiczek:

Imiona
francuskie
męskie:

Charles
– Karol

Christophe
– Krzysztof

Marc – Marek

Philippe
– Filip

Pierre – Piotr

Sébastien
– Sebastian

Imiona
francuskie
żeńskie:

Amélie
– Amelia

Julie – Julia

Marie – Maria

Nathalie
– Natalia

Sophie – Zofia

Sylvie – Sylwia

ministrowiczek:

médecin
– lekarz

ici – tu, tutaj

d'ici – stąd

école (f)

– szkoła

à l'école

– w szkole

étranger (m)

– cudzo-

ziemiec

étrangers

(m, pl)
– cudzoziemcy

minisłowniczek:

qui – kto

cette – ta

fille (f)

– dziewczyna

copine (f)

– koleżanka

fatigué

– zmęczony

italien

– Włoch,

(język) włoski

espagnol

– Hiszpan,

(język)

hiszpański

2.6

Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasownika être (być).

Przykład: > Qui est cette fille?

C'est Monique, ma copine.

1. – Salut, Damien! Comment vas-tu? – Je vais bien, mais je fatigué.
2. – Il italien? – Non, il espagnol.
3. Enchanté, monsieur Legrand. Je Alain Chevalier.
4. Vous à l'école.
5. Marie et Christine françaises.
6. Marc médecin.
7. Nous de Varsovie.
8. Tu de quelle nationalité?

2.7

Uzupełnij dialogi brakującymi słowami.

Przykład: > Bonjour, monsieur Moreau. Comment allez-vous?

Très bien, merci. Et vous?

I

- Salut, Nicolas! (1) vas-tu?
- (2) , Suzanne! Je vais très bien, (3) Et toi?
- Pas mal, merci. À toute à l'heure!
- À (4)!

II

- Bonjour, (5) m'appelle Robert Dubois et je (6) votre nouveau chef.
- (7) de vous connaître, monsieur Dubois. Je m' (8) David Roussel.

III

- Pascal, tu habites (9)?
- J'habite à Paris, rue de Vaugirard 17. Et toi?
- J' (10) à Lyon, près du centre.
- Quelles (11) parles-tu?
- Je parle français, italien et anglais.

minisłowniczek:

votre nouveau

chef – wasz

nowy szef

près du

centre – blisko

centrum

parler

– mówić,

rozmawiać

anglais

– angielski,

Anglik

ZAGADNIENIE LEKSYKALNE: NARODOWOŚCI

Wspoznaj się z przymiotnikami określającymi narodowość i z przykładowymi zdaniami.

- Quelle est ta nationalité? / Tu es de quelle nationalité? (Jakiej jesteś narodowości?)
- Je suis polonais / polonaise. (Jestem Polakiem / Polką.)
- Nous sommes polonais / polonaises. (Jesteśmy Polakami / Polkami.)
- Tu viens d'où? / Vous venez d'où? (Skąd pochodzisz? / Skąd pochodzicie?)
- Je viens de France. (Pochodzę z Francji.)

Uwaga!

Czasownik **venir** jest czasownikiem nieregularnym. Odmienia się następująco:

je **viens**
tu **viens**
il / elle **vient**

nous **venons**
vous **venez**
ils / elles **viennent**

la Pologne (Polska)	polonais	polonaise	polonais	polonaises
la France (Francja)	français	française	français	françaises
l'Angleterre (Anglia)	anglais	anglaise	anglais	anglaises
le Japon (Japonia)	japonais	japonaise	japonais	japonaises
la Suède (Szwecja)	suédois	suédoise	suédois	suédoises
la Chine (Chiny)	chinois	chinoise	chinois	chinoises
l'Italie (Włochy)	italien	italienne	italiens	italiennes
l'Espagne (Hiszpania)	espagnol	espagnole	espagnols	espagnoles
l'Allemagne (Niemcy)	allemand	allemande	allemands	allemandes
la Russie (Rosja)	russe	russe	russes	russes
la Grèce (Grecja)	grec	grecque	grecs	grecques

2.8

Po zapoznaniu się z tabelką uzupełnij zdania właściwymi formami przymiotników oznaczających narodowości.

Przykład: > Jose est **espagnol**. (Espagne)

1. Marco et Pietro sont (Italie)
2. Je m'appelle Anna et je suis (Pologne)
3. Klaus est (Allemagne)
4. John et Kate sont (Angleterre)
5. Boris est (Russie)
6. Delphine et Marie sont (France)
7. Grigorios est (Grèce)
8. Michiko et Midori viennent du Japon. Elles sont (Japon)

Uwaga!

Zauważ, że w języku francuskim narodowość określa się za pomocą przymiotnika, np. przymiotnik **italien** oznacza zarówno „Włoch” jak i „włoski”.

2.9

Znajdź w węży literowym pięć przymiotników określających narodowości, a następnie przetłumacz je na język polski.

Przykład: > japonaise – Japonka

P I A N G L A I S G I W G R E C Q U E
N T S E S I A N O L O P S A Z B
A R U S S E P L M A W S U É D O I S

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -

2.10

Zapoznaj się z odmianą czasownika parler (mówić) i napisz, jakiej są narodowości, skąd pochodzą i jakimi językami mówią przedstawione na zdjęciach osoby.

parler (mówić, rozmawiać)

je parle

tu parles

il/elle parle

nous parlons

vous parlez

ils/elles parlent

Przykład: > Pietro est italien. Il est de Rome. Il parle italien et portugais.

Pietro jest Włochem. Pochodzi z Rzymu. Mówi po włosku i portugalsku.

ministrowiczek:

Paris – Paryż

Berlin – Berlin

Varsovie

– Warszawa

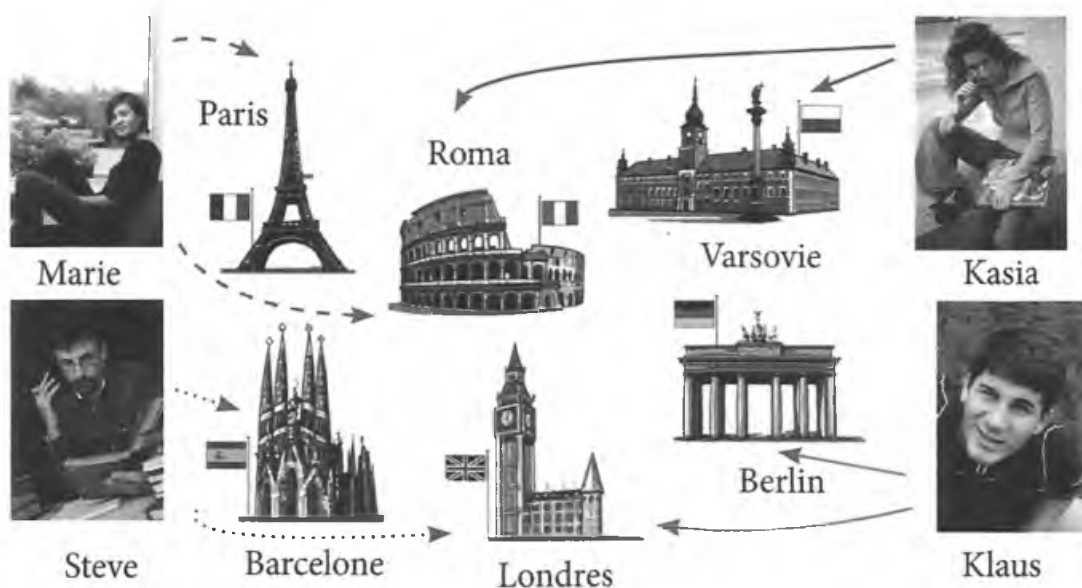
Londres

– Londyn

Rome – Rzym

Moscou

– Moskwa

1. Marie

2. Klaus

3. Kasia

4. Steve

Powiedz też o sobie:

Je

Uwaga!

Zauważ, że nazwy języków po francusku mają taką samą formę jak rodzaj męski przymiotnika oznaczającego narodowość, np. Pierre est français. (Pierre jest Francuzem.), Madeleine parle français. (Madeleine mówi po francusku.)

Czy wiesz, że...?

Na powitanie Francuzi całują się w policzki, zazwyczaj dwa lub cztery razy, w zależności od regionu. Zwyczaj ten dotyczy jednak tylko kobiet. Mężczyźni częściej witają się uściskiem dłoni.

We francuskich firmach istnieje zwyczaj witania się z każdym osobno, przez podanie ręki. Powiedzenie ogólnego „Bonjour” nie wystarcza.

SPRAWDŹ SIĘ!

2.11

Rozwiż test.

Przykład: > Je **suis** français.

a) es b) suis c) sommes

1. tu t'appelles?

a) Qui b) Comment c) Où

2. Quelles langues -vous?

a) parles b) parlons c) parlez

3. Marie et Émilie sont

a) polonais b) grec c) françaises

4. s'appelle Pierre.

a) Je b) Elle c) Il

5. - habites-tu ? – J'habite à Paris.

a) Où b) D'où c) Qui

6. Julie et Thomas de France.

a) vient b) viennent c) venez

7. Marco parle

a) anglaise b) italiens c) italien

8. Klaus est allemand. Il habite Berlin.

a) de b) à c) en

2.12

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > Comment tu t'appelles?

Je m'appelle Anna.

1. Comment tu t'appelles?

.....

2. Quelle est ta nationalité?

.....

3. Où habites-tu?

.....

4. Comment vas-tu?

.....

5. Comment on dit «dzień dobry» en français?

.....

3 LICZBY I CZAS

– Oh là là! Trop de chiffres! Trop de calculs!

– Ojej, za dużo cyferek! Za dużo liczenia!

– J'ai besoin de la technologie moderne!

– Potrzebuję nowoczesnej technologii!

W tym rozdziale:

Słownictwo: liczebniki, dni tygodnia, określenia czasu, święta;

Gramatyka: czasownik *avoir* (mieć), zaimki wskazujące (ten, ta...), liczba mnoga rzeczowników

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

13

- Pauline, quel est ton numéro de téléphone ?
(Pauline, jaki jest twój numer telefonu?)
- Mon numéro de téléphone est le 622 584 825.
(Mój numer telefonu to 622 584 825.)
- C'est le numéro de ton téléphone portable ?
(To numer twojego telefonu komórkowego?)
- Oui. (Tak.)
- Merci ! (Dzięki!)
- De rien. (Nie ma za co.)

14

- Jeannette, on est quel jour aujourd'hui? (Jeannette, który dzisiaj jest?)
- On est le jeudi 15 décembre. Bientôt c'est Noël !
Je ne peux pas attendre ! (Dziś jest czwartek, 15 grudnia. Niedługo Boże Narodzenie! Nie mogę się doczekać!)
- Oui, c'est vrai. C'est très bientôt... (Tak, to prawda. Już niedługo...)

Zapamiętaj!

Kiedy podajemy datę, mówimy: **Nous sommes** le 21 juillet. W języku potocznym możemy również użyć formy bezosobowej: **On est** le 21 juillet.

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czasownik avoir (mieć)

j'ai – ja mam

tu as – ty masz

il / elle a – on / ona ma

nous avons – my mamy

vous avez – wy macie / pan, pani ma / państwo mają

ils / elles ont – oni / one mają

Przykłady: > J'ai trois chiens. (Mam trzy psy.)

Pierre a un frère et deux sœurs. (Pierre ma brata i dwie siostry.)

Aujourd'hui, nous avons l'examen de français. (Dzisiaj mamy egzamin z francuskiego.)

Liczebniki:

zéro – zero
 un – jeden
 deux – dwa
 trois – trzy
 quatre – cztery
 cinq – pięć
 six – sześć
 sept – siedem
 huit – osiem
 neuf – dziewięć
 dix – dziesięć
 onze – jedenaście
 douze – dwanaście
 treize – trzynaście
 quatorze – czternaście
 quinze – piętnaście
 seize – szesnaście
 dix-sept – siedemnaście
 dix-huit – osiemnaście
 dix-neuf – dziewiętnaście
 vingt – dwadzieścia
 trente – trzydzieści
 quarante – czterdzieści
 cinquante – pięćdziesiąt
 soixante – sześćdziesiąt
 soixante-dix – siedemdziesiąt
 quatre-vingts – osiemdziesiąt
 quatre-vingt-dix – dziewięćdziesiąt
 cent – sto
 deux cents – dwieście
 mille – tysiąc
 deux mille – dwa tysiące

Dni tygodnia:

lundi – poniedziałek
 mardi – wtorek
 mercredi – środa
 jeudi – czwartek
 vendredi – piątek
 samedi – sobota

dimanche – niedziela
 lundi, mardi...
 – w poniedziałek,
 we wtorek (czynność
 jednorazowa)
 le lundi / chaque lundi –
 w każdy poniedziałek

Miesiące:

janvier – styczeń
 février – luty
 mars – marzec
 avril – kwiecień
 mai – maj
 juin – czerwiec
 juillet – lipiec
 août – sierpień
 septembre – wrzesień
 octobre – październik
 novembre – listopad
 décembre – grudzień

Pory roku:

printemps (m) – wiosna
 été (m) – lato
 automne (m) – jesień
 hiver (m) – zima

Określenia czasu:

année (f) – rok
 mois (m) – miesiąc
 jour (m) – dzień
 nuit (f) – noc
 heure (f) – godzina
 minute (f) – minuta
 toujours – zawsze
 chaque jour – codziennie
 d'habitude – zazwyczaj
 souvent – często
 parfois – czasami
 rarement – rzadko
 jamais – nigdy
 aujourd'hui – dzisiaj
 hier – wczoraj

demain – jutro
 ce* mois-ci – w tym
 miesiącu
 cette année – w tym roku
 l'année dernière (f)
 – w zeszłym roku
 l'année prochaine (f)
 – w przyszłym roku
 jour (m) – dzień
 matin (m) – rano
 midi (m) – południe
 après-midi (m)
 – popołudnie
 soir (m) – wieczór
 nuit (f) – noc
 minuit (m) – północ
 dans la matinée – rano
 à midi – w południe
 dans l'après-midi
 – po południu
 dans la soirée – wieczorem
 dans la nuit – w nocy
 à minuit – o północy
 ce matin – dziś rano
 cet après-midi – dziś po
 południu
 ce soir – dziś wieczorem
 cette nuit – dziś w nocy
 demain matin/après-midi/
 soir – jutro rano / po
 południu/wieczorem
 hier matin/après-midi/
 soir – wczoraj rano / po
 południu/wieczorem
 date (f) – data
 Tu es né(e) quand? – Kiedy
 się urodziłeś(aś)?
 Je suis né(e) le 17 avril
 1980. – Urodziłem(am) się
 17 kwietnia 1980 roku.
 Quel âge as-tu? / Tu as quel
 âge? – Ile masz lat?
 J'ai 24 (vingt-quatre) ans.
 – Mam 24 lata.

minisłownik:

les nombres

– liczebniki

les saisons

– pory roku

les mois

– miesiące

les jours de la
semaine

– dni tygodnia

les fêtes

– święta

minisłownik:

anniversaire

(m)

– urodziny,
rocznica

Noël (m)

– Boże

Narodzenie

Réveillon de

Noël (m)

– Wigilia

Saint-Sylvestre

(f)

– Sylwester

Nouvel An

(m) – Nowy

Rok

Pâques (f)

– Wielkanoc

minisłownik:

On est

quel jour

aujourd'hui? /

Nous sommes

quel jour

aujourd'hui?

– Który dziś

jest?

On est le 15

février 2012. /

Nous sommes

le 15 février

2012. – Dziś

jest 15 lutego

2012 r.

Nous sommes

lundi. – Jest

poniedziałek.

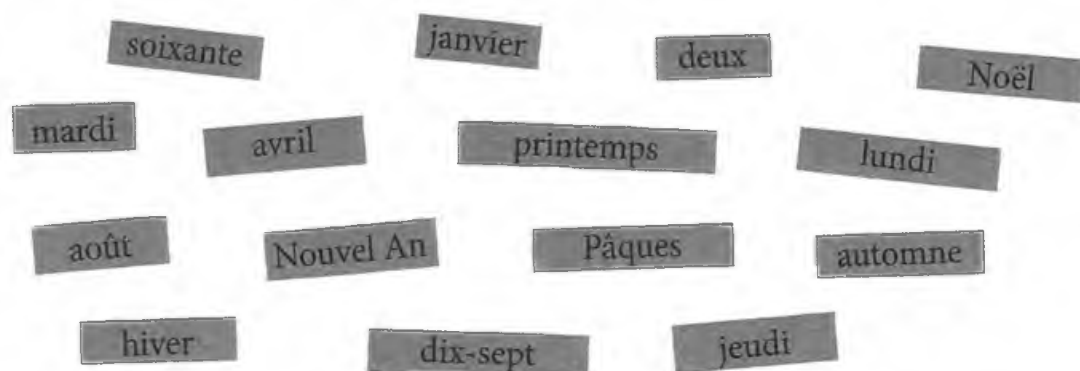
On est jeudi.

– Jest środa.

ĆWICZENIA

3.1

Przyporządkuj słowa do odpowiednich kategorii.

les nombres	les saisons de l'année	les mois	les jours de la semaine	les fêtes

3.2

Z rozsypanych fragmentów utwórz poprawne zdania.

Przykład: > Je suis né + le 19 mars.

1. Quelle	...	a. huit heures et quart.
2. Paul	...	b. dix-neuf ans.
3. Aujourd'hui	...	c. ton numéro de téléphone ?
4. J'ai	...	d. âge as-tu ?
5. Quel	...	e. heure est-il ?
6. Il est	...	f. le 14 août 2012.
7. Quel est	...	g. a trois sœurs.
8. Nous sommes	...	h. c'est mardi.

3.3

Podpisz ilustracje właściwymi liczebnikami w języku francuskim.

1. chats

2. poissons

3. briques

4. livres

minisłowniczek:

chat (m)

– kot

poisson (m)

– ryba

brique (f)

– klocek

livre (m)

– książka

3.4

Rozwiąż równania matematyczne. Zapisz słownie uzyskane wyniki.

Przykład: > trois + quatre = sept

1. onze – six = ...

2. (treize + trois) : deux = ...

3. cent – trente = ...

4. trois x quatre = ...

5. quatre x vingt + vingt = ...

6. quinze : cinq = ...

7. (un + sept) x deux = ...

8. quarante – quarante = ...

9. soixante + dix + dix = ...

10. neuf x deux = ...

Zapamiętaj!

2 + 3 2 plus 3 (dodać)

8 – 1 8 moins 1 (odjąć)

5 x 2 5 multiplié par 2 (razy)

9 : 3 9 divisé par 3 (podzielić przez)

= égale / ça fait (równa się)

ministrowiczek:

Quelle heure est-il?

– Która jest godzina?

Il est dix heures.

– Jest 10:00.

Il est treize heures trente.

/ Il est treize heures et demie. – Jest 13:30.

Il est dix-sept heures.

– Jest 17:00.

Il est quatorze heures

quinze. / Il est quatorze heures et quart. – Jest 14:15.

Il est huit heures cinquante. /

Il est neuf heures moins dix.

– Jest 8:50.

À quelle heure...?

– O której godzinie...?

à une heure

– o pierwszej

à onze heures

– o 11:00

à dix heures vingt

– o 10:20

3.5

Która jest godzina ? Podpisz ilustracje.

Przykład: > Quelle heure est-il ? (Która jest godzina?)

Il est neuf heures.

1.

2.

3.

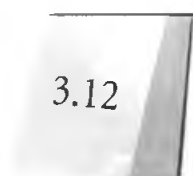

4.

3.6

Zapisz słownie podane daty.

Przykład: > 4.04 – le quatre avril

1.
.....

2.
.....

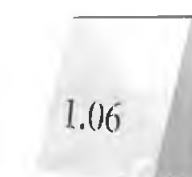
3.
.....

4.
.....

5.
.....

6.
.....

Zapamiętaj!

W języku francuskim pierwszy dzień miesiąca zapisujemy liczebnikiem porządkowym **premier** (pierwszy), np. **le premier avril** (pierwszy kwietnia). Pozostałe dni zapisujemy za pomocą liczebników głównych, np. **le quatre octobre** (czwarty października). Daty podajemy zawsze z rodzajnikiem określonym **le**. Więcej informacji na temat rodzajników znajdziesz w rozdziale 4.

3.7

Uzupełnij zdania właściwymi formami czasownika *être* lub *avoir*.

1. Nicolas, quel ton numéro de téléphone?
2. Tu quel âge?
3. Nous le 22 octobre 2012.
4. Aujourd'hui, vous l'examen de français.
5. Il huit heures et demie.
6. Mathilde une sœur.
7. Vous trente ans.
8. On quel jour aujourd'hui ?

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: LICZEBNIKI (ciąg dalszy)

Liczebniki od 20 do 69 i od 81 do 89 tworzymy tak jak w języku polskim. Trzeba jednak pamiętać o dodaniu myślnika lub, w przypadku liczebników zakończonych cyfrą 1, spójnika **et** (i).

21 – vingt et un	31 – trente et un
22 – vingt-deux	34 – trente-quatre
23 – vingt-trois	45 – quarante-cinq

Liczebniki 71–79 oraz 91–99 tworzymy nieco inaczej:

71 – soixante et onze	91 – quatre-vingt-onze
72 – soixante-douze	92 – quatre-vingt-douze
73 – soixante-treize	93 – quatre-vingt-treize
74 – soixante-quatorze	94 – quatre-vingt-quatorze
75 – soixante-quinze	95 – quatre-vingt-quinze
76 – soixante-seize	96 – quatre-vingt-seize
77 – soixante-dix-sept	97 – quatre-vingt-dix-sept
78 – soixante-dix-huit	98 – quatre-vingt-dix-huit
79 – soixante-dix-neuf	99 – quatre-vingt-dix-neuf

Zapamiętaj!

- Liczebniki złożone w języku francuskim pisane są z myślnikami, np. dix-sept, trente-trois, soixante-sept, quatre-vingt-huit. Liczebnik **mille** (tysiąc) jest nieodmienny i w liczbie mnogiej nie przyjmuje końcówki **-s**, np. quatre mille, dix mille. Natomiast liczebnik **million** (milion) jest odmienny i, podobnie jak liczebnik **cent** (sto), w liczbie mnogiej przyjmuje końcówkę **-s** (np. six millions cent mille).
- Do liczebnika **cent** (sto) przy pełnych setkach dodajemy **-s**, np.: deux cents, trois cents... Przy pozostałych liczebnikach z setką **-s** znika (np.: deux cent quatre, cinq cent dix).

ĆWICZENIA

3.8

Dopasuj liczebniki napisane słownie do ich zapisu liczbowego.

soixante-douze

neuf cents

cinq cent sept

deux mille douze

quatre-vingt-seize

trente-six

cinquante-quatre

cent trois

1. 54 -
2. 103 -
3. 72 -
4. 36 -
5. 96 -
6. 2012 -
7. 507 -
8. 900 -

3.9

Zapisz słownie podane liczebniki.

1. 41
2. 58
3. 82
4. 97
5. 149
6. 600
7. 2064
8. 4 100 000

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: LICZBA MNOGA RZECZOWNIKA

Przyjrzyj się tabelce i zaobserwuj, jak zmieniają się poszczególne końcówki rzeczowników w liczbie mnogiej.

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
étudiant, fenêtre, cahier	étudiants, fenêtres, cahiers
animal, journal, cheval	animaux, journaux, chevaux
manteau, tableau, chapeau	manteaux, tableaux, chapeaux
clou, trou	clous, trous
travail, vitrail, corail	travaux, vitraux, coraux
voix, nez, bus	voix, nez, bus
œil, madame, monsieur	yeux, mesdames, messieurs

Zapamiętaj!

W języku francuskim liczbę mnogą rzeczowników tworzymy najczęściej dodając końcówkę **-s**. Rzeczowniki zakończone w liczbie pojedynczej na **-al** zmieniają końcówkę na **-aux**, a te zakończone na **-eau**, **-au**, **-eu**, **-ieu** przybierają końcówkę **-x**. Do rzeczowników zakończonych na **-ou** dodaje się końcówkę **-s**. Rzeczowniki zakończone na **-ail** zyskują zazwyczaj końcówkę **-aux**. W przypadku rzeczowników zakończonych na **-s**, **-x**, **-z**, końcówka w liczbie mnogiej nie zmienia się.

minisłowniczek:

étudiant (m)
– student
fenêtre (f)
– okno
cahier (m)
– zeszyt
animal (m)
– zwierzę
journal (m)
– gazeta
cheval (m)
– koń
manteau (m)
– płaszcz
tableau (m)
– obraz
chapeau (m)
– kapelusz
clou (m)
– gwóźdź
trou (m)
– dziura
travail (m)
– praca
vitrail (m)
– witraż
corail (m)
– koral
voix (f) – głos
nez (m) – nos
bus (m)
– autobus

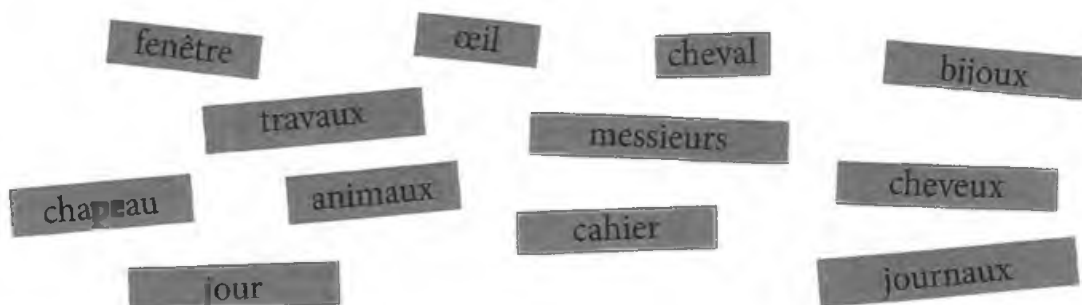
Uwaga!

Od powyższych reguł istnieje sporo wyjątków. Niektóre rzeczowniki zakończone na **-ou** w liczbie mnogiej przybierają końcówkę **-x**, np.: **chou** – **choux** (kapusta – kapusty), **genou** – **genoux** (kolano – kolana), **caillou** – **cailloux** (kamyk – kamyki), **bijou** – **bijoux** (klejnot – klejnoty, biżuteria). Niektóre rzeczowniki zakończone na **-al** lub **-ail** w liczbie mnogiej zmieniają końcówkę na **-s**, np.: **détail** – **détails** (szczegół – szczegóły), **festival** – **festivals** (festiwal – festiwale), **bal** – **bals** (bal – bale).

Niektóre rzeczowniki całkowicie zmieniają formę w liczbie mnogiej, np.: **œil** – **yeux** (oko – oczy), **madame** – **mesdames** (pani – panie), **monsieur** – **messieurs** (pan – panowie).

3.10

Uzupełnij tabelkę podanymi rzeczownikami.

liczba pojedyncza	liczba mnoga

3.11

Do podanych rzeczowników dopisz formy liczby mnogiej.

1. livre –
2. chou –
3. œil –
4. gâteau –
5. nez –
6. hôpital –
7. lampe –
8. madame –
9. poisson –
10. genou –

3.12

Podpisz obrazki właściwymi rzeczownikami (słówka pochodzą z rozdziału 1) i dopisz formy liczby mnogiej.

1.

2.

3.

4.

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: PRZYMOTNIKI WSKAZUJĄCE

Przymiotniki wskazujące (*adjectifs démonstratifs*) służą do wskazywania rzeczy, zwierząt lub osób, o których mówimy. W języku polskim odpowiadają one zaimkom **ten, ta, te, ci**, etc. We francuskim przymiotniki wskazujące są zgodne co do rodzaju i liczby z rzeczownikiem, do którego się odnoszą.

Przymiotniki wskazujące	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Rodzaj męski	ce garçon	ces garçons
Rodzaj żeński	cette fille	ces filles

Przykłady: > Ce livre est très intéressant. (Ta książka jest bardzo ciekawa.)
Cette fille s'appelle Delphine. (Ta dziewczyna ma na imię Delphine.)
Ces étudiants parlent japonais. (Ci studenci mówią po japońsku.)

Uwaga!

Jeżeli rzeczownik rodzaju męskiego zaczyna się od samogłoski lub h niemego, przymiotnik wskazujący przyjmuje formę **cet**, np. **cet** acteur (ten aktor), **cet** homme (ten człowiek / mężczyzna).

Zapamiętaj!

Dodając do rzeczownika partykułę **-ci** lub **-là** możemy podkreślić bliższe (**-ci**) lub dalsze (**-là**) położenie tego, o czym mówimy. Aby wskazać położenie możemy również użyć słówka **là-bas** (tam).

Przykłady: > Ce garçon-ci c'est mon frère. (Ten chłopak (tutaj) to mój brat.)
Cette fille-là s'appelle Mireille. (Tamta dziewczyna ma na imię Mireille.)
Cette voiture-là appartient à mon père. (Tamten samochód należy do mojego ojca.)
Tu vois ce chien là-bas? (Widzisz tam tego psa?)

3.13

Uzupełnij zdania właściwymi formami przymiotnika wskazującego.

- 1..... voiture est très rapide.
- 2..... après-midi j'ai l'examen de français.
- 3..... livres sont ennuyeux.
- 4..... acteur est très connu.
- 5..... fleur est belle.
- 6..... appartement est très grand.
- 7..... étudiants sont intelligents.
- 8..... garçon-là c'est mon frère.

minisłowniczek:

voiture (f)
– samochód

ennuyeux
– nudny

connu
– znany

fleur (f)
– kwiat

appartement
(m)

– mieszkanie

intelligent
– inteligentny

Czy wiesz, że ... ?

1 kwietnia
Francuzi
obchodzą
Prima
Aprilis, czyli
po francusku
Poisson
d'Avril. Tego
dnia, oprócz
opowiadania
dowcipów
i robienia
żartów,
Francuzi
przesyłają
sobie
i wieszają na
plecach ryby
z papieru.

Co roku
21 czerwca
we Francji
odbywa
się Święto
Muzyki
(Fête de la
Musique).
Tego dnia
w całym
kraju
organizowane są
koncerty,
na których
można
posłuchać
niemal
wszystkich
gatunków
muzyki:
od muzyki
poważnej,
przez rock
i reggae, aż
po techno.

SPRAWDŹ SIĘ!

3.14

Rozwiń test.

Przykład: > **Nous** sommes le 21 décembre.

a) On b) Nous c) Vous

1. Quelle est-il ?

a) jour b) mois c) heure

2. On le premier avril.

a) sommes b) es c) est

3. étudiants sont de Berlin.

a) Ce b) Ces c) Cette

4. fille-là s'appelle Caroline.

a) Ces b) Cette c) Ce

5. Madeleine un chien.

a) ai b) as c) a

6. 16 -

a) six b) seize c) soixante

7. 99 -

a) dix-neuf b) neuf c) quatre-vingt-dix-neuf

8. Aujourd'hui, c'est mon J'ai 25 ans!

a) Noël b) Pâques c) anniversaire

3.15

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału. Cyfry zapisuj słownie.

Przykład: > Quel âge as-tu?

– J'ai vingt-cinq ans.

1. Tu es né(e) quand?

.....

2. Quel âge as-tu?

.....

3. Nous sommes quel jour aujourd'hui?

.....

4. Quelle heure est-il?

.....

5. Quel est ton numéro de téléphone?

.....

4 CZŁOWIEK I RODZINA

- Éteins cette télé et viens manger!

- Wyłącz ten telewizor i chodź jeść!

W tym rozdziale:

Słownictwo: części ciała, wygląd i charakter, członkowie rodziny;

Gramatyka: rodzajniki określone i nieokreślone, rodzaj żeński rzeczowników, przymiotniki, pytania i przeczenia, zaimki dzierżawcze (mój, twój...).

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

16

- Salut, Michel! Tu sais, j'ai une nouvelle copine! (Cześć Michel! Wiesz, mam nową dziewczynę!)
- Vraiment? Comment est-elle? (Naprawdę? Jaka ona jest?)
- Elle est joyeuse, sympathique et très belle. (Jest wesoła, sympatyczna i bardzo ładna.)
- Félicitations! (Gratulacje!)

17

Cette femme s'appelle Martine et elle est française. Elle est très jolie, grande et mince. Elle a les cheveux bruns et les yeux verts. Martine a une fille qui s'appelle Sophie. Elle aussi, elle est très belle.

(Ta kobieta ma na imię Martine i jest Francuzką. Jest bardzo ładna, wysoka i szczupła. Ma brązowe włosy i zielone oczy. Martine ma córkę, która ma na imię Sophie. Ona również jest bardzo ładna.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Rodzajniki określone i nieokreślone

W języku francuskim niemal wszystkie rzeczowniki są poprzedzone rodzajnikami. Rodzajnik wskazuje na liczbę rzeczownika, a w liczbie pojedynczej także na jego rodzaj.

Rodzajnik określony

Rodzajniki określone	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Rodzaj męski	le, l'	les
Rodzaj żeński	la, l'	les

Uwaga!

Jeżeli rzeczownik w liczbie pojedynczej rozpoczyna się samogłoską lub „h” niemym, rodzajnik określony przybiera formę l', np. l'appartement (mieszkanie), l'avion (samolot).

Rodzajników określonych używamy:

- kiedy mówimy o rzeczy lub osobie znanej rozmówcom, o której była już mowa wcześniej lub którą znamy z kontekstu, np.: C'est la maison de mon frère. (To jest dom mojego brata).
- przed rzeczownikami w znaczeniu ogólnym, np.: Le chien est l'ami de l'homme. (Pies jest przyjacielem człowieka.)
- z czasownikami wyrażającymi upodobania, takimi jak **aimer** (kochać, lubić), **adorer** (uwielbiać), **détester** (nie cierpieć), **haïr** (nienawidzić), **préférer** (woleć), np.: J'aime les fraises, je déteste les poires. (Lubię truskawki, nie cierpię gruszek).

Rodzajnik nieokreślony

Rodzajniki nieokreślone	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Rodzaj męski	un	des
Rodzaj żeński	une	des

Rodzajników nieokreślonych używamy:

- gdy mówimy o rzeczy lub osobie, której bliżej nie znamy lub mówimy o niej po raz pierwszy, np.: *Qu'est-ce que c'est? C'est **une** maison.* (Co to jest? To jest dom.)
- gdy mówimy o jednej rzeczy (lub osobie) z wielu, często w znaczeniu „jakiś, jakaś, jakieś”, np.: *Pierre lit **un** livre.* (Pierre czyta (jakąś) książkę.)
- w znaczeniu „jeden, jedna, jedno”, np.: *Marc a **un** chien et deux chats.* (Marc ma (jednego) psa i dwa koty.)

Rodzaj żeński rzeczowników

W języku francuskim rodzaj żeński rzeczownika tworzymy zmieniając jego końcówkę.

- 1) najczęściej rodzaj żeński tworzymy przez dodanie do rzeczownika rodzaju męskiego końcówki **-e**, np.: *le voisin – la voisine* (sąsiad – sąsiadka), *le cousin – la cousine* (kuzyn – kuzynka), *le Français – la Française* (Francuz – Francuzka), *l'étudiant – l'étudiante* (student – studentka);
- 2) rzeczowniki zakończone na **-eur** zmieniają końcówkę na **-euse**, np.: *le chanteur – la chanteuse* (piosenkarz – piosenkarka), *le danseur – la danseuse* (tancerz – tancerka), *le vendeur – la vendeuse* (sprzedawca – sprzedawczyni);
- 3) w przypadku rzeczowników zakończonych na **-teur** pojawia się końcówka **-trice**, np. *le traducteur – la traductrice* (tłumacz – tłumaczka), *l'acteur – l'actrice* (aktor – aktorka), *le directeur – la directrice* (dyrektor – dyrektorka);
- 4) rzeczowniki zakończone na **-er** lub **-ier** przybierają w rodzaju żeńskim końcówkę **-ère** lub **-ière**, np.: *le berger – la bergère* (pasterz – pasterka), *l'infirmier – l'infirmière* (pielęgniarsz – pielęgniarka), *l'étranger – l'étrangère* (cudzoziemiec – cudzoziemka);
- 5) w przypadku rzeczowników zakończonych na **-f** pojawia się końcówka **-ve**, np.: *le veuf – la veuve* (wdowiec – wdowa), *le sportif – la sportive* (sportowiec – sportowienka);
- 6) w przypadku rzeczowników zakończonych na **-l**, **-n**, **-t** spółgłoska ulega podwojeniu oraz pojawia się końcówka **-e**, np.: *le chat – la chatte* (kot – kotka), *le champion – la championne* (mistrz – mistrzyni);
- 7) rzeczowniki zakończone na **-e** nie zmieniają formy w rodzaju żeńskim, np.: *le journaliste – la journaliste* (dziennikarz – dziennikarka), *le touriste – la touriste* (turysta – turystka);
- 8) niektóre rzeczowniki tworzą rodzaj żeński w sposób nieregularny, np.: *le garçon – la fille* (chłopak – dziewczyna), *le père – la mère* (ojciec – matka), *le mari – la femme* (mąż – żona), *le frère – la sœur* (brat – siostra).

SŁÓWKA I KONSTRUKCJE:

Człowiek:

l'homme (m) – człowiek, mężczyzna
 les hommes / les gens – ludzie
 la femme – kobieta
 le garçon – chłopak
 la fille – dziewczyna
 le bébé (m) – niemowlę
 l'enfant (m) – dziecko
 l'adolescent (m) – nastolatek
 jeune – młody(-a)
 adulte – dorosły(-a)

Części ciała:

la tête – głowa
 les cheveux (m, pl) – włosy
 l'œil (m) / les yeux (m, pl) – oko / oczy
 le nez – nos
 les lèvres (f, pl) / la bouche – usta
 l'oreille (f) / les oreilles (f, pl) – ucho / uszy
 la dent / les dents (f, pl) – ząb / zęby
 le ventre – brzuch
 le dos – plecy
 la main / les mains (f, pl) – dłoń / dłonie
 le bras / les bras (m, pl) – ramię, ręka / ramiona, ręce
 la jambe / les jambes (f, pl) – noga / nogi

Wygląd i charakter:

petit – niski, mały
 grand – wysoki, duży
 gros – gruby
 maigre – chudy
 mince – szczupły
 beau / belle – piękny / piękna
 joli / jolie – ładny / ładna
 laid / laide – brzydki / brzydka
 sympathique – sympatyczny(a)
 joyeux / joyeuse – radosny, wesoły / radosna, wesoła
 triste – smutny(a)
 sensible – wrażliwy(a)
 patient / patiente – cierpliwy / cierpliwa
 têtu / têtue – uparty / uparta
 honnête – uczciwy(a)
 timide – nieśmiały(a)

gentil / gentille – miły / miła
 les cheveux longs/courts – długie / krótkie włosy

Rodzina:

la famille – rodzina
 la femme – żona
 le mari – mąż
 les parents (m, pl) – rodzice
 la mère – matka
 le père – ojciec
 le fils – syn
 la fille – córka
 la grand-mère – babcia
 le grand-père – dziadek
 la tante – ciocia
 l'oncle (m) – wujek
 le frère – brat
 la sœur – siostra
 le frère cadet / la sœur cadette – młodszy brat / młodsza siostra
 le frère aîné / la sœur aînée – starszy brat / starsza siostra
 la nièce – siostrzenica
 le neveu – siostrzeniec
 le petit-fils – wnuk
 la petite-fille – wnuczka
 la belle-mère – teściowa
 le beau-père – teść
 la petite amie / la copine – dziewczyna (sympatia)
 le petit ami / le copain – chłopak (sympatia)
 l'ami (m) / l'amie (f) – kolega, przyjaciel / koleżanka, przyjaciółka
 le meilleur ami / la meilleure amie – najlepszy przyjaciel / najlepsza przyjaciółka
 Tu as des frères et des sœurs? – Czy masz rodzeństwo?
 Oui, j'ai une sœur. – Tak, mam siostrę.
 Tu as des enfants? – Czy masz dzieci?
 Oui, j'ai deux filles et un fils. – Tak, mam dwie córki i syna.
 Non, je n'ai pas d'enfants. – Nie, nie mam dzieci.

ĆWICZENIA

4.1

Połącz fragmenty wypowiedzi tak, aby utworzyć zdania.

Przykład: > Philippe est très sympathique + et gentil.

1. Elle a les cheveux blonds		a. s'appelle Angélique.
2. Le grand-père de Thomas		b. d'enfants.
3. Sophie a		c. et des sœurs?
4. Je n'ai pas		d. mais très têtu.
5. Il a deux filles		e. et les yeux bleus.
6. Tu as des frères		f. et trois fils.
7. Pierre est sympathique		g. a quatre-vingts ans.
8. La fiancée de David		h. un nouveau copain.

ministowniczek:

les cheveux
blonds – blond
włosy

la fiancée
– narzeczona

le fiancé
– narzeczony

mais – ale

les yeux bleus
– niebieskie
oczy

4.2

Podpisz części ciała zaznaczone na obrazku. Wstaw przed rzeczownikami odpowiednią formę rodzajnika określonego.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

4.3

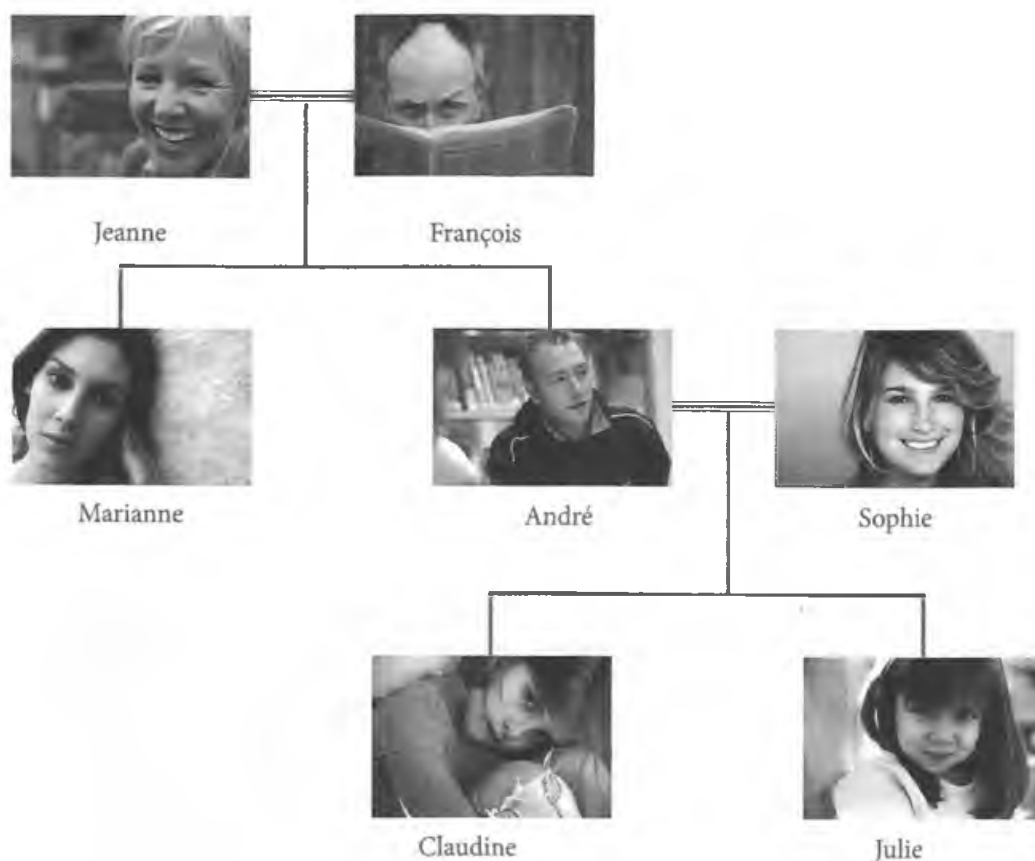
Utwórz rodzaj żeński od podanych rzeczowników. Pamiętaj o zamianie rodzajnika.

Przykład: > un voisin – une voisine (sąsiad – sąsiadka)

1. un journaliste –
2. un acteur –
3. un étudiant –
4. un chat –
5. un étranger –
6. un garçon –
7. un chanteur –
8. un homme –

4.4

Na podstawie drzewa genealogicznego uzupełnij zdania brakującymi wyrazami.

Przykład: > Sophie est la femme d'André. (Sophie jest żoną André.)

1. François est le de Jeanne.
2. Claudine est la de Sophie et André.
3. Marianne est la de Julie.
4. La de Sophie s'appelle Jeanne.
5. Julie est la de Claudine.
6. Les d'André s'appellent Jeanne et François.
7. est la grand-mère de Claudine et Julie.
8. Le père de Julie et Claudine s'appelle

Zapamiętaj!

Słowo **de** to przyimek określający m.in. przynależność.

4.5

Wstaw rodzajnik określony i nieokreślony w kratki przed każdym rzeczownikiem.

Przykład: > LA / UNE table (stół)

1. □□ / □□ tableau
2. □ / □□□ étudiante
3. □□ / □□□ fille
4. □□ / □□ père
5. □□ / □□□ voiture
6. □□□ / □□□ fraises
7. □□ / □□□ maison
8. □□□ / □□□ frères
9. □ / □□ acteur
10. □□□ / □□□ enfants

miniśtowniczek:

le tableau

– obraz

la fraise

– truskawka

4.6

Zdecyduj, które z podanych rzeczowników są rodzaju męskiego, a które rodzaju żeńskiego. Wpisz słówka w odpowiednią rubrykę w tabeli.

Rodzaj męski (le)	Rodzaj żeński (la)

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: PRZYMOTNIK

Rodzaj żeński przymiotników

Przyjrzyj się tabelce i zaobserwuj, jak zmieniają się poszczególne końcówki przymiotników w rodzaju żeńskim.

Liczba pojedyncza:

Rodzaj męski	Rodzaj żeński
intéressant, joli, grand	intéressante, jolie, grande
cher, dernier, étranger	chère, dernière, étrangère
heureux, paresseux, jaloux	heureuse, paresseuse, jalouse
naïf, attentif, agressif	naïve, attentive, aggressive
italien, gentil, naturel	italienne, gentille, naturelle
concret, discret, secret	concrète, discrète, secrète
jeune, facile, difficile	jeune, facile, difficile

Uwaga!

Niektóre przymiotniki mają nieregularny rodzaj żeński, np.: vieux – vieille (stary – stara), beau – belle (piękny – piękna), franc – franche (szczerzy – szczerza).

Liczba mnoga przymiotników

Liczbę mnogą przymiotników tworzymy:

- 1) przez dodanie końcówki **-s**, np.: jolie – jolies (ładna – ładne), grande – grandes (duża – duże), fatigué – fatigués (zmęczony – zmęczeni);
- 2) do przymiotników zakończonych na **-eau** dodajemy **-x**, np.: beau – beaux (piękny – piękni), nouveau – nouveaux (nowy – nowi);
- 3) przymiotniki zakończone na **-al** zmieniają końcówkę na **-aux**, np.: royal – royaux (królewski – królewscy), normal – normaux (normalny – normalni), loyal – loyaux (lojalny – lojalni);
- 4) przymiotniki zakończone na **-x**, **-s**, **-z** nie zmieniają formy w liczbie mnogiej, np.: heureux – heureux (szczęśliwy – szczęśliwi), jaloux – jaloux (zazdrosny – zazdrośni), anglais – anglais (angielski – angielscy).

Zapamiętaj!

W języku francuskim przymiotnik musi zgadzać się w liczbie i rodzaju z rzeczownikiem.

minisłowniczek:

intéressant
– interesujący
cher – drogi
dernier
– ostatni
étranger
– obcy
heureux
– szczęśliwy
paresseux
– leniwy
jaloux
– zazdrosny
naïf – naiwny
attentif
– uważny
agressif
– agresywny
naturel
– naturalny
concret
– konkretny
discret
– dyskretny
secret
– sekretny
facile – łatwy
difficile
– trudny

4.7

Wstaw przymiotniki w odpowiedniej formie.

Przykład: > des filles **heureuses** (heureux)

1. un homme (mince)
2. des cheveux (long)
3. un chien (agressif)
4. des étudiantes (paresseux)
5. une fille (intelligent)
6. des yeux (bleu)
7. une chatte (noir)
8. une voiture (cher)
9. des femmes (jaloux)
10. un exercice (difficile)

4.8

Utwórz rodzaj żeński od podanych rzeczowników i przymiotników. Nie zapomnij o zastosowaniu rodzajników w odpowiedniej formie.

Przykład: > un garçon sympathique – une fille sympathique

1. un homme naïf –
2. un étudiant anglais –
3. un acteur fameux –
4. un mari jaloux –
5. un voisin curieux –
6. un chat noir –
7. un journaliste intelligent –
8. un garçon heureux –

ministrowiczek:

fameux

– sławny,
znany

curieux

– wścibski,
ciekawski

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: Zdania pytające i przeczące

- **Pytania „zamknięte”** (na które można odpowiedzieć tylko „tak” lub nie”) tworzymy:

- 1) **przez intonację** – do zdania oznajmującego dodajemy znak zapytania:
Tu aimes le chocolat. > **Tu aimes le chocolat?** (Lubisz czekoladę. > Lubisz czekoladę?),
Tu parles français. > **Tu parles français?** (Mówisz po francusku. > Mówisz po francusku?).

Uwaga!

Ten rodzaj pytania jest najbardziej naturalny i najmniej oficjalny. Używa się go najczęściej w mowie potocznej.

- 2) **przez rozpoczęcie zdania od est-ce que** (czy):
Est-ce que tu aimes le chocolat? (Czy lubisz czekoladę?),
Est-ce que tu parles français? (Czy mówisz po francusku?).
- 3) **przez inwersję** (umieszczenie podmiotu po czasowniku):
Aimes-tu le chocolat? (Lubisz czekoladę?),
Parles-tu français? (Mówisz po francusku?).

Uwaga!

Jest to najbardziej oficjalny i elegancki sposób tworzenia pytań i jest dość rzadko spotykany w mowie potocznej.

W trzeciej osobie liczby pojedynczej, jeśli czasownik kończy się graficznie na samogłoskę, między orzeczeniem a podmiotem pojawia się literka **t**, która ułatwia wymowę, np. **Aime-t-il le chocolat?** (Czy on lubi czekoladę?)

- **Pytania „otwarte”** (wymagające bardziej szczegółowej odpowiedzi) tworzymy za pomocą zaimków pytających, takich jak:
 - **qui** (kto): **Qui est cette fille?** (Kim jest ta dziewczyna?),
 - **que** (co): **Que fais-tu?** (Co robisz?),
 - **comment** (jak): **Comment vas-tu?** (Jak się masz?),
 - **où** (gdzie): **Où habites-tu?** (Gdzie mieszkasz?),
 - **combien** (ile): **Combien coûte ce tableau?** (Ile kosztuje ten obraz?),
 - **quand** (kiedy): **Quand partez-vous en vacances?** (Kiedy wyjeżdżacie na wakacje?),
 - **pourquoi** (dlaczego): **Pourquoi es-tu triste?** (Dlaczego jesteś smutny?),
 - **quel, quelle, quels, quelles** (jaki, który): **Quelle heure est-il?** (Która jest godzina?).

Uwaga!

Zauważ, że pytania otwarte, podobnie jak pytania zamknięte, możemy tworzyć na trzy sposoby: poprzez zmianę intonacji (Quand nous allons au cinéma? – Kiedy idziemy do kina?), dodanie zwrotu **est-ce que** (Quand est-ce que nous allons au cinéma?) oraz przez inwersję (Quand allons-nous au cinéma?).

• Zdania przeczące

W języku francuskim **zdania przeczące** tworzymy za pomocą konstrukcji **ne ... pas**. Partykułę **ne** umieszczamy przed czasownikiem, a **pas** tuż po nim, np.: **Je ne parle pas français.** (Nie mówię po francusku.), **Marie n'aime pas le chocolat.** (Marie nie lubi czekolady.).

Uwaga!

Należy pamiętać, że w zdaniach przeczących rodzajniki nieokreślone **un, une** i **des** zamieniają się na **de**, np. **J'ai un chat.** > **Je n'ai pas de chat.** (Mam kota. > Nie mam kota). Wyjątkiem są zdania z czasownikiem **être** (być), np. **C'est une école.** > **Ce n'est pas une école.** (To jest szkoła. > To nie jest szkoła.). Rodzajniki określone **le, la** i **les** w zdaniach przeczących nie zmieniają się, np. **J'aime les oranges.** > **Je n'aime pas les oranges.** (Lubię pomarańcze. > Nie lubię pomarańczy.).

4.9

Z rozsypanki wyrazowej utwórz poprawne pytania i przetłumacz je na język polski.

Combien

Où

coûte cette voiture?

mariée?

tu aimes le chocolat?

des enfants?

As-tu

Quel

Est-ce que

habites-tu?

espagnol?

Comment

s'appelle la fiancée de Daniel?

Age a-t-elle?

Parlez-vous

Elle est

1.?
2.?
3.?
4.?
5.?
6.?
7.?
8.?

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: ZAIMKI DZIERŻAWCZE

Zaimki przymiotnikowe dzierżawcze występują przed rzeczownikami i służą do określania przynależności danego przedmiotu.

	Liczba pojedyncza		Liczba mnoga	
	Rodzaj męski	Rodzaj żeński	Rodzaj męski	Rodzaj żeński
je	mon livre	ma voiture	mes livres	mes voitures
tu	ton livre	ta voiture	tes livres	tes voitures
il / elle	son livre	sa voiture	ses livres	ses voitures
nous	notre livre	notre voiture	nos livres	nos voitures
vous	votre livre	votre voiture	vos livres	vos voitures
ils / elles	leur livre	leur voiture	leurs livres	leurs voitures

Zapamiętaj!

Zaimek dzierżawczy uzgadnia się co do rodzaju i liczby z rzeczownikiem, do którego się odnosi.

Uwaga!

Przed rzeczownikami rodzaju żeńskiego zaczynającymi się od samogłoski lub „h” niemego stosujemy zaimki dzierżawcze **mon**, **ton**, **son**, a nie **ma**, **ta**, **sa**, np.: **mon** amie (moja przyjaciółka), **mon** école (moja szkoła).

4.10

Uzupełnij zdania zaimkami dzierżawczymi w odpowiedniej formie.

Przykład: > Tes parents sont très sympathiques. (tu)

1. sœur s'appelle Christine. (il)
2. maison est grande et belle. (vous)
3. frère est très têtu. (je)
4. amie habite à Marseille. (tu)
5. parents partent en vacances. (ils)
6. mari parle espagnol. (elle)
7. voiture est très chère. (elles)
8. mère a les yeux bleus. (nous)

4.11

Przetłumacz podane zdania na język francuski.

Przykład: > Moja babcia ma na imię Sandrine.
Ma grand-mère s'appelle Sandrine.

1. Twoja narzeczona mówi po włosku.

.....

2. Moja rodzina mieszka w Warszawie.

.....

3. Ich dom jest bardzo duży.

.....

4. Nasz dziadek ma zielone oczy.

.....

5. Wasza siostra jest bardzo sympatyczna.

.....

4.12

Na podstawie obrazka uzupełnij luki w tekście brakującymi słowami z tego działu.

Cette femme s'appelle Sylvie et cet (1)

..... c'est Charles. Ils sont mariés.

Elle est grande et elle a les (2)

longs, lisses et bruns. Charles, par

contre, est assez (3)

(4) verts et les cheveux noirs et

courts. Sylvie et Charles ont deux (5) : Marc et Julie.

ministrowiczek:

marié / mariée

– żonaty /

zamężna

lisse – gładki,

prosty

par contre

– natomiast

assez – dość,

dosyć

4.13

Zamień zdania twierdzące na przeczenia.

Przykład: > Marie est belle. – Marie n'est pas belle.

1. Pierre a des enfants.

.....

2. J'aime le chocolat.

.....

3. Madeleine est mariée.

.....

4. Les parents de Michel sont sympathiques.

.....

We Francji istnieje możliwość zarejestrowania związku partnerskiego. Taki związek nosi nazwę PACS (Pacte civil de solidarité), co na język polski można przetłumaczyć jako „obywatelską umowę solidarności”. Francuzi chętnie korzystają z tej możliwości, ponieważ zarejestrowanie związku daje prawo do spadku i opieki socjalnej, a zerwanie PACSu wymaga jedynie zawiadomienia urzędu o rozejściu się partnerów.

SPRAWDŹ SIĘ!

4.14

Rozwiąż test.

Przykład: > Ma mère est belle.

a) Le b) Mon c) Ma

1. Sophie a les lisses et noirs.
a) yeux b) cheveux c) bras
2. sœur est très sympathique.
a) Ta b) Ton c) Tes
3. frère cadet s'appelle Jean.
a) Sa b) Son c) Ses
4. fille de Daniel a dix-huit ans.
a) La b) Le c) Les
5. un chat noir – des chats
a) noire b) noirs c) noires
6. une fille intelligente – des filles
a) intelligent b) intelligents c) intelligentes
7. l'ami – amis
a) la b) le c) les
8. l'homme – la
a) fille b) femme c) copine

4.15

Odpowiedz na pytania, które pojawiły się w tym rozdziale.

Przykład: > – Tu as des enfants?

– Non, je n'ai pas d'enfants.

1. Tu as des frères et des sœurs?
.....
2. Tu es marié(e)?
.....
3. Tu as des enfants?
.....
4. Comment s'appelle ton meilleur ami / ta meilleure amie? Comment est-il / elle?
.....

5 DOM I CZYNNOŚCI CODZIENNE

– C'est bien d'avoir tout à portée de main!

– Dobrze jest mieć wszystko pod ręką!

W tym rozdziale:

Słownictwo: dom (pomieszczenia, meble, sprzęty), czynności codzienne;

Gramatyka: odmiana czasowników, czasowniki zwrotne.

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

19 Ma maison

J'habite à la campagne, dans une grande maison avec un beau jardin. Je suis très contente parce que j'aime la tranquillité et le silence. Depuis peu je suis à la retraite et j'ai beaucoup de temps libre. J'adore me promener dans la forêt et passer du temps près de la nature.

(Mój dom

Mieszkam na wsi w dużym domu z pięknym ogrodem. Jestem bardzo zadowolona, ponieważ lubię spokój i ciszę. Od niedawna jestem na emeryturze i mam dużo wolnego czasu. Uwielbiam spacerować po lesie i spędzać czas blisko natury.)

20 Ma journée

Chaque jour je me lève très tôt. Je me lave, je m'habille et ensuite je prends le petit déjeuner. À huit heures, je sors de la maison et je vais au travail. Je termine à dix-sept heures et je rentre chez moi. Je mange quelque chose et je me repose devant la télé. Je n'ai pas beaucoup de temps libre.

(Mój dzień

Codziennie wstaję bardzo wcześnie. Myję się, ubieram, a następnie jem śniadanie. O 8 wychodzę z domu i idę do pracy. Kończę o 17 i wracam do siebie. Jem coś i odpoczywam przed telewizorem. Nie mam dużo wolnego czasu.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czasowniki regularne

W języku francuskim występują czasowniki regularne i nieregularne. Czasowniki regularne dzielimy na dwie grupy. O przynależności do danej grupy decyduje końcówka bezokolicznika (I: **-er**, II: **-ir**). Czasowniki regularne odmieniają się według schematu i mają „stałe” końcówki. Aby odmienić czasownik, należy „odciąć” końcówkę bezokolicznika i dodać końcówkę odpowiednią dla danej osoby i grupy czasownika.

aimer (kochać, lubić)

j'aime
tu aimes
il/elle aime

nous aimons
vous aimez
ils/elles aiment

Do czasowników **pierwszej grupy** należą m.in.: écouter (słuchać), commencer (zaczynać), cuisiner (gotować), habiter (mieszkać), regarder (oglądać), laver (myć), travailler (pracować), manger (jeść), parler (mówić, rozmawiać), étudier (studiować, uczyć się), itd.

Uwaga!

Czasownik **aller** (iść), mimo iż ma końcówkę **-er** należy do trzeciej grupy czasowników i jest czasownikiem nieregularnym. Jego odmianę znajdziesz w rozdziale 7.

Do **drugiej grupy** należą czasowniki zakończone w bezokoliczniku na **-ir**, takie jak **finir** (kończyć), **choisir** (wybierać), **grandir** (rosnąć), **maigrir** (chudnąć), **réfléchir** (myśleć, zastanawiać się). Odmieniają się one według następującego schematu:

finir (kończyć)

je finis	nous finissons
tu finis	vous finissez
il/elle finit	ils/elles finissent

Czasowniki nieregularne

W języku francuskim istnieje jeszcze **trzecia grupa** czasowników. Są to czasowniki nieregularne, zakończone na **-re**, **-oir**, **-ir**. Ich odmiana nie podlega regułom dwóch pozostałych grup, a wiele z nich, jak np. czasowniki **être** (być) i **avoir** (mieć) są całkowicie nieregularne. Do tej grupy należą m.in.: **faire** (robić), **dormir** (spać), **prendre** (brać), **sortir** (wychodzić), **boire** (pić), **vouloir** (chcieć), **lire** (czytać).

Czasownik **dormir** (spać) należy do trzeciej grupy czasowników i odmienia się nieregularnie:

dormir (spać)

je dors	nous dormons
tu dors	vous dormez
il/elle dort	ils/elles dorment

lire (czytać)

je lis	nous lisons
tu lis	vous lisez
il/elle lit	ils/elles lisent

Czasowniki zwrotne

Czasowniki zwrotne stanowią osobną grupę czasowników ze względu na zaimek zwrotny „się”, który poprzedza bezokolicznik i występuje również w odmianie czasownika. W odróżnieniu od języka polskiego, w którym zaimek „się” jest identyczny dla wszystkich liczb i osób, w języku francuskim zmienia on formę w zależności od osoby i liczby. Czasowniki zwrotne odmieniają się według schematów charakterystycznych dla grup czasownikowych opisanych wyżej.

se laver (myć się)

je me lave	nous nous lavons
tu te laves	vous vous lavez
il/elle se lave	ils/elles se lavent

Uwaga!

Jeśli czasownik zaczyna się na samogłoskę lub h nieme, zaimek zwrotny **me**, **te**, **se** traci samogłoskę **e**, a w jej miejsce pojawia się apostrof, np. **s’habiller** (ubierać się): je **m’habille**, tu **t’habilles**, il **s’habille**.

SŁÓWKA I KONSTRUKCJE:

Dom:

la maison – dom
 le bâtiment / l'immeuble (m) – blok, dom
 (w znaczeniu budynek)
 le gratte-ciel – wieżowiec
 l'appartement (m) – mieszkanie
 le studio – kawalerka
 le jardin – ogród
 la cuisine – kuchnia
 la salle de bain – łazienka
 la chambre – pokój
 la chambre à coucher – sypialnia
 la salle à manger – jadalnia
 la salle de séjour / le salon – pokój dzienny,
 salon
 la chambre d'amis – pokój gościnny
 le vestibule – przedpokój
 la cave – piwnica
 le grenier – strych
 le toit – dach
 l'escalier (m) / les escaliers (m, pl) – schody
 la porte – drzwi
 la fenêtre – okno
 le rez-de-chaussée – parter
 l'étage (m) – piętro
 habiter au premier/deuxième étage –
 mieszkać na pierwszym/drugim piętrze
 louer un appartement – wynajmować
 mieszkanie
 habiter au centre de la ville – mieszkać
 w centrum miasta
 habiter à la campagne – mieszkać na wsi

Meble i sprzęty:

les meubles (m, pl) – meble
 le lit – łóżko
 l'armoire (f) – szafa
 la table – stół
 la chaise – krzesło
 le bureau – biurko
 le fauteuil – fotel
 le tapis – dywan
 la lampe – lampa
 la douche – prysznic

la baignoire – wanna
 le lavabo – umywalka
 la machine à laver – pralka
 le réfrigérateur / le frigo – lodówka
 le lave-vaisselle – zmywarka
 le fer à repasser – żelazko
 le four – piekarnik
 le four à micro-ondes – kuchenka
 mikrofalowa

Czynności codzienne:

se réveiller – budzić się
 se lever – wstawać
 se laver – myć się
 se laver les dents – myć zęby
 s'habiller – ubierać się
 se peigner – czesać się
 prendre une douche – brać prysznic
 se baigner – kąpać się
 prendre le petit déjeuner – jeść śniadanie
 aller au travail – iść do pracy
 aller à l'école – iść do szkoły
 rentrer à la maison – wracać do domu
 cuisiner / faire la cuisine – gotować
 manger – jeść
 boire – pić
 se coucher – kłaść się spać
 s'endormir – zasypiać
 dormir – spać
 faire le lit – ścielić łóżko
 faire la vaisselle – zmywać naczynia
 se reposer – odpoczywać
 se promener – spacerować
 regarder la télé – oglądać telewizję
 lire un livre – czytać książkę
 sortir le chien – wyprowadzać psa na
 spacer
 faire les courses – robić zakupy
 faire le ménage – sprzątać, robić porządki
 préparer le repas – przygotować posiłek
 vider la poubelle – wynosić śmieci
 passer l'aspirateur – odkurzać
 laver les fenêtres – myć okna
 faire le repassage – prasować

ĆWICZENIA

5.1

Po przeczytaniu tekstów ze strony 50 połącz fragmenty wypowiedzi tak, aby utworzyć zdania.

Przykład: > J'habite dans une grande maison + avec un beau jardin.

1. J'habite	...	a. je sors de la maison et je vais au travail.
2. Chaque jour je	...	b. je suis à la retraite.
3. J'ai	...	c. passer du temps près de la nature.
4. Je me repose	...	d. beaucoup de temps libre.
5. Depuis peu	...	e. à la campagne.
6. J'aime	...	f. et je rentre chez moi.
7. À huit heures	...	g. devant la télé.
8. Je termine à dix-sept heures	...	h. me lève très tôt.

5.2

Uzupełnij zdania właściwymi formami czasowników podanych w nawiasie.

Przykład: > J'habite à la campagne. (habiter)

1. Paul le travail à dix-huit heures. (terminer)
2. Vous très bien, madame ! (cuisiner)
3. Tu dans une banque. (travailler)
4. Le soir, Pierre et Marie la télévision. (regarder)
5. Nous beaucoup de viande. (manger)
6. Je faire la vaisselle. (détester)
7. Chaque soir, Sophie à la maison à dix-neuf heures.
(retourner)
8. Ma mère cuisiner. (adorer)

Zapamiętaj!

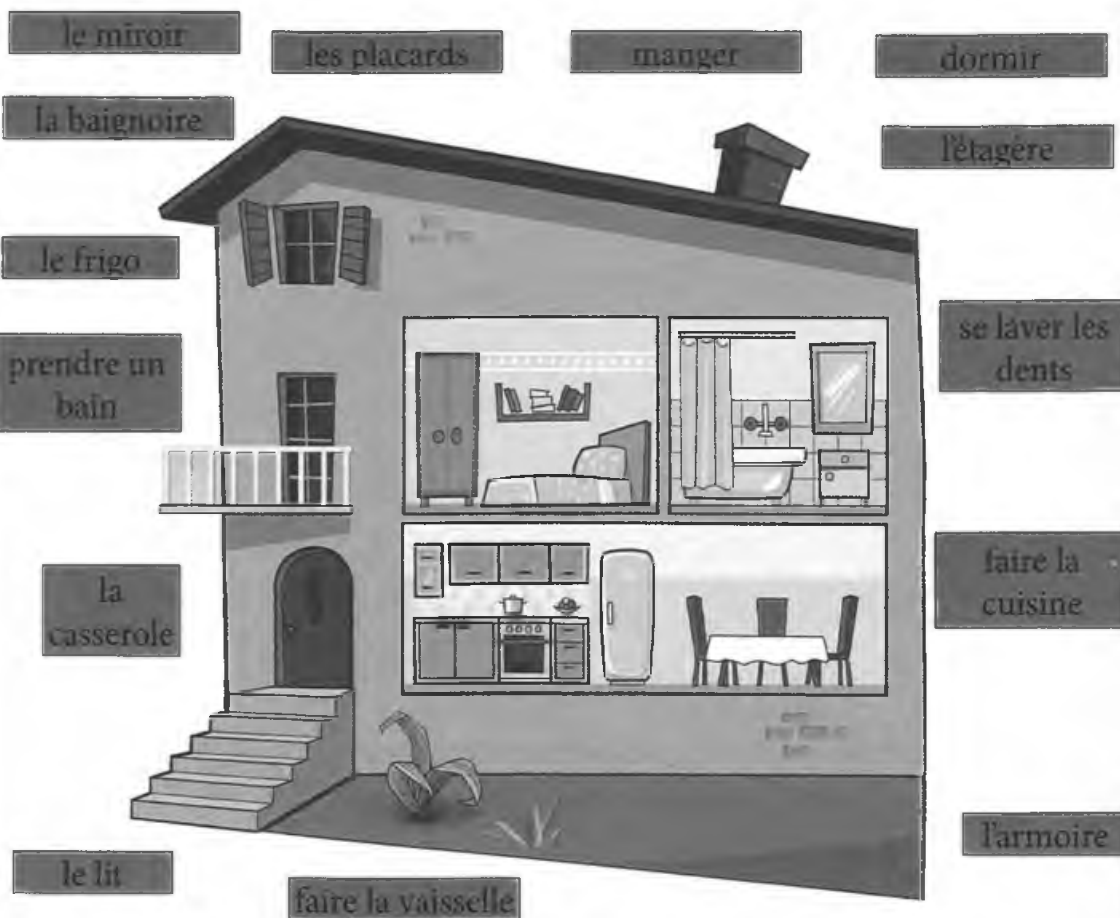
Czasownik **manger** (jeść) należy do I grupy czasowników, ale jego odmiana nieznacznie różni się od pozostałych. W pierwszej osobie liczby mnogiej, by zachować odpowiednią wymowę, po **g** pojawia się samogłoska **e**: nous mangeons (myjemy). W taki sam sposób odmieniają się m.in.: **changer** (zmieniać), **nager** (pływać), **voyager** (podróżować).

ministrowiczek:
depuis peu
– od niedawna
terminer
– kończyć
sortir de la maison
– wychodzić z domu
être à la retraite
– być na emeryturze
le temps libre
– czas wolny
la campagne
– wieś
devant la télé
– przed telewizorem

ministrowiczek:
terminer le travail
– kończyć pracę
bien cuisiner
– dobrze gotować
la banque
– bank
beaucoup
– dużo
la viande
– mięso
détester
– nie znosić
retourner à la maison
– wracać do domu
adorer
– uwielbiać

5.3

Za pomocą strzałek przyporządkuj słówka do pomieszczeń domowych przedstawionych na obrazku.

minisłowniczek:

les placards

(m, pl)

– szafki

le miroir

– lustro

l'étagère (f)

– półka

la casserole

– garnek

prendre un

bain – brać

kąpiel,

kąpać się

minisłowniczek:

préparer le

repas –

przygotowy-

wać posiłki

passer

l'aspirateur

– odkurzać

l'aspirateur

(m)

– odkurzacz

une fois par

semaine – raz

w tygodniu

deux fois par

semaine

– dwa razy

w tygodniu

le dîner

– kolacja

le garage

– garaż

Zapamiętaj!

Czasownik **prendre** (brać) jest czasownikiem nieregularnym. Odmienia się następująco:

je prends

tu prends

il/elle prend

nous prenons

vous prenez

ils/elles prennent

5.4

Uzupełnij zdania nazwami pomieszczeń i sprzętów domowych.

1. Damien se lave les dents dans la s_l_e de b_n.
2. On prépare le repas dans la c_s_e.
3. Après le travail, je me repose dans la _ll_ de s_o_.
4. Une fois par semaine, Nicolas passe l'as_ra_ur dans le salon.
5. J'adore me baigner ! Dans la salle de bain, j'ai une grande b_gn_re.
6. Deux fois par semaine, Michel fait le ménage dans sa ch_b_.
7. On prend le dîner dans la s_l_ à m_g_.
8. Notre voiture est dans le g_a_.

5.5

Podpisz obrazki francuskimi słówkami z rodzajnikami określonymi.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

5.6

Uzupełnij zdania poprawnymi formami czasowników zwrotnych podanych w nawiasie.

Przykład: > Chaque jour, je **me lève** à six heures. (se lever)

1. Chaque dimanche nous dans la forêt. (se promener)

2. Madeleine et Sophie devant la télé. (se reposer)

3. Vous comment? (s'appeler)

4. Daniel très tôt. (se réveiller)

5. À quelle heure tu (se lever)?

6. Ils souvent. (se rencontrer)

7. Marie très tard. (se coucher)

8. Le matin, je rapidement. (s'habiller)

minisłowniczek:

tôt – wcześnie

se rencontrer

– spotykać się

souvent

– często

tard – późno

rapidement

– szybko

Uwaga!

Czasowniki pierwszej grupy, które w bezokoliczniku mają e nieme w przedostatniej sylabie, tak jak np. czasownik **se lever** (wstawać) lub **se promener** (spacerować), zmieniają e na è przed sylabą niewymawianą, np. je me lève, tu te lèves, il se lève, ils se promènent...

ministowniczek:
chaque jour –
każdego dnia
ou – lub
va au travail –
idzie do pracy
se reposer
à la maison
– odpoczywać
w domu
avant de
(+bez-
okolicznik) –
zanim, przed
minuit
– północ

5.7

Uzupełnij luki w tekście słowami z ramki.

une / douche / regarde / les dents / jour / se lève / rencontre
se couche / rentre / livre / se repose

Chaque (1) Thomas (2) très tôt le matin, à six heures ou à six heures et demie. Il prend (3), il se lave (4) et il s'habille. À sept heures, il sort de la maison et va au travail. Il termine à dix-huit heures et (5) à la maison. Le soir, il (6) ses amis ou il (7) à la maison. Avant de se coucher, il lit un (8) ou (9) la télé. Il (10) à minuit.

5.8

Przyporządkuj zdania do obrazków.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

ministowniczek:
d'abord
– najpierw
après, ensuite
– potem,
następnie
toujours
– zawsze

1. Chaque jour, je me lève à sept heures.
2. D'abord, je prends une douche.
3. Ensuite, je me lave les dents.
4. Je me peigne les cheveux.
5. Je m'habille rapidement.
6. Je prends toujours le petit déjeuner à la maison.

5.9

Zamień zdania twierdzące na przeczenia.

Przykład: > Elle s'appelle Christine.
Elle ne s'appelle pas Christine.

1. Marie se promène dans la forêt.

.....

2. Vous vous couchez tard.

.....

3. Après le travail, il se repose beaucoup.

.....

4. Madeleine se lève très tôt.

.....

5. Tu rencontres souvent tes amis.

.....

6. Il se réveillent avant dix-heures.

.....

Uwaga!

W języku mówionym partykuła **ne** jest bardzo często pomijana, np. Je me réveille pas très tôt. (Nie wstaję zbyt wcześnie.)

Zapamiętaj!

Zdania przeczące z czasownikami zwrotnymi tworzymy za pomocą konstrukcji **ne ... pas**. Należy pamiętać, że partykułę **ne** stawiamy **przed** zaimkiem zwrotnym, a nie po nim, np. Je **ne me lève pas** à huit heures. (Nie wstaję o ósmej.)

5.10

Połącz wyrazy tak, aby utworzyć poprawne zwroty.

1. faire	a) le chien
2. prendre	b) un livre
3. regarder	c) la vaisselle
4. passer	d) un appartement
5. sortir	e) une douche
6. louer	f) le dîner
7. lire	g) l'aspirateur
8. préparer	h) la télé

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

ministrowiczek:

le bruit – hałas

il y a toujours
beaucoup de
bruit – jest
zawsze dużo
hałasu

grâce à ...

– dzięki
(komuś,
czemuś)

le bébé

– maleństwo,
niemowlę,
dziecko

je bois – piję

jamais – nigdy

vide – pusty

5.11

W których domach mieszkają te osoby? Połącz obrazki z wypowiedziami.

... 1. Michel

... 2. Mireille

... 3. Julie, André, Camille

a) «Il y a toujours beaucoup de bruit dans notre maison... à cause de notre bébé.»

b) «Chaque jour, je bois un café dans mon salon.»

c) «J'adore cuisiner ! Ma cuisine est grande et mon frigo n'est jamais vide!»

Zapamiętaj!

Czasownik **boire** (pić) jest nieregularny i odmienia się w następujący sposób:

je bois
tu bois
il/elle boit

nous buvons
vous buvez
ils/elles boivent

5.12

Uzupełnij brakujące formy podanych czasowników.

Przykład: > **habiter** – vous **habitez**

1. **regarder**: je il nous vous

2. **s'habiller**: tu elle vous ils

3. **manger**: il nous vous elles

4. **habiter**: tu il nous vous

5. **se lever**: je tu ils elles

6. **boire**: elle nous vous ils

7. **travailler**: je il vous elles

8. **dormir**: tu elle nous vous

5.13

Znajdź w węzu literowym sześć rzeczowników związanych z mieszkaniem. Dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

Przykład: > **la cave** – piwnica

X F Z P O R T E G H Y T A R M O I R E M Z I A P Q
Q L A P L I U E T U A F J M A K S E L B U E M
C H A M B R E B H Q E S C A L I E R S B A T D

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -
6. -

5.14

Z podanych wyrazów utwórz poprawne zdania.

1. Caroline / tôt / se lève / très
.....
2. quelle / tu / le / À / heure / commences / travail ?
.....
3. samedi / nous / amis / Chaque / rencontrons / nos
.....
4. n'aime / la / Je / pas / vaisselle / faire
.....
5. soir / télé / vous / Le / regardez / la
.....
6. prennent / maison / Pierre et Sophie / petit déjeuner / la / à / le
.....
7. minuit / David / à / s'endort
.....
8. dix-huit / Je / maison / à / heures / rentre / la / à
.....

Czy wiesz, że...?

We Francji, podobnie jak w Polsce, uważa się, że podkova nad drzwiami lub czterolistna koniczynka przynoszą szczęście. Jednak na widok kominiarza Francuzi nie łapią się za guzik, tak jak to robią Polacy. W zamian, widząc marynarza, próbują dotknąć charakterystyczny czerwony pompon na jego berecie.

We Francji codzienna przerwa na drugie śniadanie jest niemalże świętością. Urzędy, banki i biura przestają wtedy pracować. Wszyscy udają się do stołówek lub pobliskiej restauracji, by wspólnie zjeść posiłek.

SPRAWDŹ SIĘ!

5.15

Rozwiń test.

Przykład: > À quelle heure tu te lèves ?

a) levez b) lèves c) lève

1. Julie le petit déjeuner à huit heures du matin.
a) prends b) prennent c) prend
2. Je me lave les dents dans la salle
a) de séjour b) de bain c) à manger
3. Daniel n'aime pas le ménage dans sa chambre.
a) sortir b) prendre c) faire
4. Mes grands-parents habitent à la
a) ville b) campagne c) jardin
5. Claudine et Luc couchent tard.
a) me b) nous c) se
6. Le soir, j'aime lire un
a) télé b) livre c) café
7. Pour le petit déjeuner nous un croissant.
a) mangez b) mangons c) mangeons
8. Thomas à la maison à dix-neuf heures.
a) rentre b) sort c) rentres

5.16

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > À quelle heure tu finis le travail ?

Je finis le travail à dix-sept heures.

1. Tu te lèves à quelle heure?
.....
2. Tu prends toujours ton petit déjeuner à la maison?
.....
3. À quelle heure tu vas au travail / à l'école?
.....
4. Qu'est-ce que tu aimes faire dans ton temps libre?
.....
5. Tu habites en ville ou à la campagne?
.....
6. Tu rencontres souvent tes amis?
.....

6 JEDZENIE

J'adore la cuisine française...

Uwielbiam kuchnię francuską...

W tym rozdziale:

Słownictwo: artykuły spożywcze, owoce, warzywa, napoje, bar, restauracja;

Gramatyka: rodzajnik częściowy, czasowniki modalne.

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

22

- Bonjour! Je peux prendre la commande? (Dzień dobry! Czy mogę przyjąć zamówienie?)
- Oui. Je voudrais un croissant au chocolat et un café. (Tak. Poproszę rogalika z czekoladą i kawę.)
- D'accord. Et pour vous, madame? (Dobrze. A dla pani?)
- Pour moi, un jus d'orange et une glace à la vanille. (Dla mnie sok pomarańczowy i lody waniliowe.)
- Voilà. Ça fait 8 euros. Bon appétit! (Proszę bardzo. Razem 8 euro. Smacznego!)

23

J'adore manger! J'aime surtout les soupes et les pâtes. Chaque jour je mange beaucoup de fruits et de légumes. J'essaie de manger sainement, mais malheureusement j'adore aussi les gâteaux et le chocolat. Je préfère manger dans des restaurants parce que je n'aime pas cuisiner.

(Uwielbiam jeść! Lubię zwłaszcza zupy i makaron. Codziennie jem dużo owoców i warzyw. Staram się jeść zdrowo, ale niestety uwielbiam również ciasta i czekoladę. Wolę jeść w restauracjach, ponieważ nie lubię gotować.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Rodzajnik częstkowy

W języku francuskim, oprócz rodzajników określonych i nieokreślonych, występuje jeszcze rodzajnik częstkowy. Przybiera on następujące formy:

Rodzajniki częstkowe	Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
Rodzaj męski	du, de l'	des
Rodzaj żeński	de la, de l'	des

Uwaga!

Jeżeli rzeczownik w liczbie pojedynczej rozpoczyna się samogłoską lub „h” niemym, rodzajnik częstkowy przybiera formę **de l'**, np. **de l'eau** (woda, trochę wody).

W zdaniach przeczących rodzajnik częstkowy przyjmuje formę **de** dla obu rodzajów liczby pojedynczej i mnogiej, np. Il boit **du** café. – Il ne boit pas **de** café. (On pije kawę. – On nie pije kawy.).

Rodzajników częstkowych używamy:

- przed rzeczownikami niepoliczalnymi, gdy mówimy o pewnej części z całości, np. Je bois **de l'eau**. (Piję wodę.), Sophie mange **du** chocolat. (Sophie je czekoladę.),
- przed rzeczownikami abstrakcyjnymi, takimi jak **le courage** (odwaga), **le talent** (talent), **la liberté** (wolność), **la chance** (szczęście), np. Ils ont **du** talent. (Oni mają talent.), Tu as **de la** chance! (Masz szczęście!),
- w wyrażeniach określających pogodę, np. Il y a **du** vent. (Wieje wiatr.), Il y a **du** soleil. (Świeci słońce.).

Posiłki, artykuły spożywcze:

le repas – posiłek
 le petit déjeuner – śniadanie
 le déjeuner – lunch, obiad
 le dessert – deser
 le goûter – podwieczorek
 le dîner / le souper – kolacja
 le pain – chleb
 le beurre – masło
 le lait – mleko
 l'œuf (m) / les œufs – jajko / jajka
 la confiture – dżem, konfitura
 le fromage – ser
 le jambon – szynka
 les pâtes (f, pl) – makaron
 le riz – ryż
 l'huile (f) – olej
 l'huile d'olive (f) – oliwa z oliwek
 la viande – mięso
 le poulet – kurczak
 le poisson – ryba
 les fruits de mer (m, pl) – owoce morza
 le sucre – cukier
 le sel – sól
 le poivre – pieprz

Napoje:

l'eau minérale (f) – woda mineralna
 l'eau gazeuse (f) – woda gazowana
 l'eau plate (f) – woda niegazowana
 le vin – wino
 la bière – piwo
 le café – kawa
 le thé – herbata
 le jus de fruits – sok owocowy

Owoce i warzywa:

les fruits (m, pl) – owoce
 la pomme – jabłko
 la poire – gruszka

le citron – cytryna
 l'orange (f) – pomarańcza
 le raisin – winogrono
 la pêche – brzoskwinia
 l'abricot (m) – morela
 la banane – banan
 la fraise – truskawka
 la prune – śliwka
 la framboise – malina
 le pamplemousse – grejpfrut
 la pastèque – arbuz
 le melon – melon
 les légumes (m) – warzywa
 la tomate – pomidor
 la carotte – marchewka
 l'oignon (m) – cebula
 l'ail (m) – czosnek
 la pomme de terre – ziemniak
 le concombre – ogórek
 la laitue / la salade – sałata
 le poivron – papryka

Bar i restauracja:

le restaurant – restauracja
 le garçon / le serveur – kelner
 la serveuse – kelnerka
 la table – stolik
 le menu – menu
 l'addition (f) – rachunek
 l'entrée (f) – pierwsze danie
 le plat principal – danie główne
 le hors-d'œuvre (m) – przystawka
 le pourboire – napiwek
 réserver une table – zarezerwować stolik
 prendre – brać, zamawiać
 commander – zamawiać
 Je voudrais, s'il vous plaît. –
 Chciałbym/Chciałabym, Poproszę

 L'addition, s'il vous plaît! – Poproszę
 o rachunek!

ĆWICZENIA

6.1

Po przeczytaniu tekstów ze strony 62. połącz fragmenty wypowiedzi tak, aby utworzyć zdania.

Przykład: > Pour moi + un jus d'orange, s'il vous plaît.

mini słowniczek:

la soupe

– zupa

Bon appétit!

– Smacznego!

1. Je peux prendre		a. les soupes et les pâtes.
2. Je voudrais		b. pas cuisiner.
3. Ça fait		c. la commande?
4. Je n'aime		d. fruits.
5. J'adore		e. un croissant et un café.
6. Je préfère manger dans		f. appétit!
7. Je mange beaucoup de		g. 8 euros.
8. Bon		h. des restaurants.

6.2

Dopasuj słówka z ramki do produktów żywnościowych przedstawionych na obrazkach.

la pomme / la laitue / le poulet / l'œuf / le raisin / le poivron / la poire /
la carotte / le fromage / le yaourt / la banane

1. 2. 3. 4.

5. 6. 7.

8. 9. 10. 11.

5.-7.

1.-4.

8.-11.

mini słowniczek:

le yaourt

– jogurt

6.3

Znajdź w węzu literowym sześć rzeczowników oznaczających produkty spożywcze. Dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

Przykład: > la pomme – jabłko

1. -	2. -
3. -	4. -
5. -	6. -

6.4

Dopasuj zdania do obrazków.

a.

b.

c.

d.

e.

1. Dans l'après-midi, je bois toujours une tasse de café et je mange un bout de gâteau.	
2. Les fruits et les légumes sont bons pour la santé.	
3. J'aime les sucreries et les frites.	
4. Chaque dimanche, je fais un pique-nique avec mes amis.	
5. Pour le déjeuner, je prends souvent du poulet avec des pommes de terre et de la salade.	

minisłowniczek:
une tasse de
café – filiżanka
kawy

un bout de
gâteau
– kawałek
ciasta

bon pour
la santé
– zdrowy,
dobry dla
zdrowia

les sucreries
(f, pl)
– słodycze

les frites (f, pl)
– frytki

faire un pique-
nique – robić
piknik

la salade
– sałatka

minisłowniczek:

végétarien /
végétarienne –
wegetarianin /
wegetarianka
pour le dessert
– na deser

l'épinard (m)
/ les épinards
(m, pl)
– szpinak

le gâteau
au chocolat
– ciasto
czekoladowe

la soupe
aux tomates
– zupa
pomidorowa

le poulet
à la broche
– kurczak
z różna

le brocoli
– brokuł

6.5

Przeczytaj informacje o gościach Julie i Daniela i uzupełnij menu kolacji.

1. **Anne** est végétarienne. Elle ne mange pas de viande, mais elle aime les poissons, les légumes et les sucreries.
2. **Bernard** adore les poissons, mais il déteste les tomates. Il aime le thé. Pour le dessert, il prend souvent des fruits ou des sucreries.
3. **Delphine** aime les soupes et les salades. Elle adore tous les légumes sauf l'épinard. Elle boit du vin et mange beaucoup de chocolat.
4. **François** adore la pizza et les gâteaux. Il ne boit pas de café. Il préfère le thé, le vin ou la bière.

MENU

l'entrée

.....

le plat principal

.....

le dessert

.....

les boissons

.....

le gâteau au chocolat

la soupe aux tomates

le vin

la soupe aux brocolis

le saumon grillé

la pastèque et le melon

le thé

la pizza aux épinards

le café

le poulet à la broche

Do której restauracji chodzą zwykle te osoby? Przeczytaj ogłoszenia i połącz je ze zdaniami.

a.

La creperie «Chez Juliette»

- un grand choix de crêpes
- des prix bas, une ambiance décontractée
- un endroit idéal pour les étudiants, près de l'université

b.

Le restaurant «La Tour»

- la cuisine française traditionnelle
- un lieu élégant, au pied de la Tour Eiffel
- un grand choix de vins

c.

La brasserie «Gino»

- des plats variés et pas chers
- une grande terrasse, très agréable en été
- un endroit idéal pour les repas de famille

d.

Le restaurant «Yoko»

- les plats de la cuisine japonaise
- chaque jour les poissons frais et des sushis excellent
- la bière japonaise et le vrai saké

1. **Émilie:** Elle a deux enfants et adore manger avec toute la famille, en plein air.
2. **Éric:** Il est étudiant et il n'a pas beaucoup d'argent. Il préfère manger dans des endroits pas chers, près de l'université.
3. **Claudia:** Elle ne mange pas de viande, mais elle adore les poissons et la cuisine asiatique.
4. **Gabriel:** Il adore la cuisine française. Il aime manger dans des restaurants élégants. Il est connaisseur de vin.

ministowniczek:

la crêperie
– restauracja serwująca różne rodzaje naleśników
un grand choix
– duży wybór
les crêpes (f, pl)
– naleśniki
des prix bas (m, pl)
– niskie ceny
une ambiance décontractée
– luźna atmosfera
le lieu / l'endroit (m)
– miejsce
idéal – idealny
près de... – blisko (czegoś)
la cuisine traditionnelle
– kuchnia tradycyjna
élégant
– elegancki
au pied de...
– u stóp
la Tour Eiffel
– wieża Eiffla
la brasserie
– restauracja oferująca tradycyjne dania
varié
– różnorodny
pas cher
– niedrogi
la terrasse
– taras
en plein air – na powietrzu
un repas de famille
– posiłek rodzinny
connaisseur – koneser

minisłowniczek:

tout d'abord
– najpierw
il faut – trzeba
laver – umyć
le poivron
rouge
– czerwona
papryka
couper en
morceaux
– kroić na
kawałki
hacher
– siekać
la ciboulette
– szczypiorek
ajouter
– dodawać
mélanger
– mieszać

minisłowniczek:

casser
– rozбивać
étaier
– wałkować
éplucher
– obierać
la pâte – ciasto
les ingrédients
(m, pl)
– składniki

6.7

Przeczytaj przepis na sałatkę i przetłumacz brakujące fragmenty tekstu.

Tout d'abord, il faut laver une (1) (sałata), deux tomates, et un (2) (papryka) rouge. On coupe tous les (3) (warzywa) en morceaux. Après, on hache de la ciboulette et un (4) (cebula). On ajoute de l'huile d'olive, du (5) (sól) et du (6) (pieprz). À la fin, on mélange tout. Bon appétit!

6.8

Utwórz poprawne zwroty.

1. préparer	a) une orange
2. casser	b) du sel
3. hacher	c) la pâte
4. couper	d) le dîner
5. mélanger	e) un oignon
6. étaier	f) le pain
7. éplucher	g) les œufs
8. ajouter	h) les ingrédients

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

6.9

Uzupełnij zdania słówkami związanymi z tematem rozdziału.

1. Ce soir, nous allons dans un r__t__r__t avec nos amis.
2. Thomas adore la c__s__e chinoise.
3. Angélique travaille comme s__v__s__ dans une crêperie.
4. – Qu'est-ce que tu prends comme d__s__t? – Je prends des glaces à la vanille.
5. Marc est végétarien. Il ne mange pas de v__n__.
6. Madeleine aime les sucreries, surtout le ch__o__t.
7. Mon p__t préféré c'est la pizza.
8. L'a__i__on, s'il vous plaît.

6.10

Uzupełnij zdania poprawnymi formami rodzajnika częstkwowego.

Przykład: > Je bois **de** l'eau.

1. Pour le petit déjeuner, François prend un croissant et il boit café au lait.
2. Thomas, tu veux encore soupe?
3. Margot ne mange pas viande.
4. Christophe boit lait.
5. À la fin, on ajoute sel et poivre.
6. Tu veux sucre dans ton thé?
7. Il ne boit pas alcool.
8. Pour le dîner, je mange poulet avec pommes de terre et salade verte.
9. Avec le poisson, on boit vin blanc.
10. Tu cuisines très bien! Tu as talent!

minutowniczek:

le café au lait

– kawa

z mlekiem

tu veux

– chcesz

la soupe

– zupa

l'alcool (m)

– alkohol

le vin blanc

– białe wino

6.11

Ułóż kwestie dialogów w odpowiedniej kolejności.

I

- a) – Oui, de l'eau minérale, s'il vous plaît.
- b) – Bonjour, monsieur. Je peux prendre la commande?
- c) – Voulez-vous quelque chose à boire?
- d) – Oui. Je voudrais du saumon, des frites et de la salade verte.

1. ... 2. ... 3. ... 4. ...

II

- a) – Je voudrais payer.
- b) – Garçon?
- c) – Bien sûr, madame. J'apporte l'addition tout de suite.
- d) – Oui, madame?

1. ... 2. ... 3. ... 4. ...

minutowniczek:

Voulez-vous

quelque chose

à boire? – Czy

chce pan/pani

coś do picia?

Je voudrais

payer.

– Chciałbym/

Chciałabym

zapłacić.

bien sûr

– oczywiście

apporter

– przynosić

tout de

suite – zaraz,

natychmiast

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: CZASOWNIKI MODALNE

Czasowniki modalne służą do wyrażania chęci, możliwości, konieczności lub umiejętności. W języku francuskim są to czasowniki: **vouloir** (chcieć), **pouvoir** (móc), **devoir** (musieć) i **savoir** (chcieć). Zapoznaj się z ich odmianą.

Uwaga!

W języku francuskim czasowniki modalne są nieregularne. Ich odmiany najlepiej nauczyć się na pamięć.

Osoba	Vouloir (chcieć)	Pouvoir (móc)	Devoir (musieć)	Savoir (umieć)
je	veux	peux	dois	sais
tu	veux	peux	dois	sais
il/elle	veut	peut	doit	sait
nous	voulons	pouvons	devons	savons
vous	voulez	pouvez	devez	savez
ils/elles	veulent	peuvent	doivent	savent

W zdaniu po czasowniku modalnym zawsze występuje **bezokolicznik**, np. Tu **veux manger** quelque chose? (Chcesz coś zjeść?) lub Je **dois acheter** du beurre. (Muszę kupić masło.).

W zdaniach przeczących bezokolicznik znajduje się poza konstrukcją **ne ... pas**, a czasownik modalny znajduje się między partykułą **ne** i **pas**, np. Je **ne peux pas** manger de sucreries. (Nie mogę jeść słodczy.) lub Vous **ne savez pas** cuisiner. (Nie umiecie gotować.).

Jeżeli po czasowniku modalnym występuje czasownik zwrotny, zmienia się tylko zaimek zwrotny, a sam czasownik pozostaje w bezokoliczniku, np. Demain tu **dois te lever** tôt. (Jutro musisz wcześniej wstać.) lub Nous **voulons nous promener** dans la forêt. (Chcemy pospaceować po lesie.).

6.12

Uzupełnij brakujące formy podanych czasowników modalnych.

Przykład: > pouvoir – nous **pouvons**

1. **devoir**: tu elle vous ils
2. **savoir**: je nous vous elles
3. **pouvoir**: il vous ils elles
4. **vouloir**: elle nous vous ils

6.13

Uzupełnij zdania czasownikami modalnymi w odpowiedniej formie.

Przykład: > Tu **veux** du thé? (vouloir)

1. Sylvie ne pas manger de chocolat. (pouvoir)
2. Je aller dans une crêperie. (vouloir)
3. Thomas se lever tôt pour manger le petit déjeuner. (devoir)
4. Mes frères ne pas cuisiner. (savoir)
5. -vous aller dans un restaurant ce soir? (vouloir)
6. Tu réserver une table pour deux personnes? (pouvoir)
7. Ma mère préparer le sushi. (savoir)
8. Nous acheter des carottes et des pommes de terre pour le dîner. (devoir)

minisłowniczek:
une table
pour deux
personnes
– stolik dla
dwóch osób

6.14

Uzupełnij luki w tekście słówkami z tego rozdziału.

Chaque après-midi, je rencontre mon amie Margueritte. On va dans notre café préféré, près de l'université. On prend toujours un (1) (herbata) ou un (2) (kawa) et un petit (3) (deser). J'aime surtout les (4) (lody) au chocolat avec de la crème chantilly – c'est délicieux! Mon

amie (5) (bierze, zamawia) souvent une (6) (sałatka) de fruits ou une tarte aux (7) (jabłka). Dans ce café, on peut aussi manger des (8) (naleśniki) aux framboises magnifiques.

Zapamiętaj!

Słowo **le café** oznacza zarówno napój (kawa), jak i miejsce (kawiarnia).

minisłowniczek:

le café
– kawiarnia
préfére
– ulubiony
les glaces
au chocolat
– lody
czekoladowe
la crème
chantilly
– bita
śmietana
délicieux
– pyszny
une salade
de fruits
– sałatka
owocowa
la tarte aux
pommes
– tarta
z jabłkami
les crêpes
aux
framboises
– naleśniki
z malinami

6.15

Przetłumacz podane zdania na język francuski.

Przykład: > Lubię jeść w restauracjach.
J'aime manger dans des restaurants.

1. Uwielbiam kuchnię francuską.

.....

2. Poproszę sok pomarańczowy.

.....

3. Jem dużo owoców.

.....

4. Moja siostra nie je mięsa.

.....

5. Muszę zarezerwować stolik dla trzech osób.

.....

6. Nie umiecie gotować.

.....

Czy wiesz, że... ?

Żabie
udka, mule
i ślimaki nie
zawsze były
podawane
w eksklu-
zywnych
restauracjach
i uznawane
za rarytasy.
W kuchni
francuskiej
pojawiały
się one
w czasach
głodu,
kiedy inne
produkty
były trudno
dostępne.

Czy wiesz, że. ?

Prawdziwa francuska bagietka musi spełniać ściśle określone wymagania. Jej długość powinna wynosić ok. 65 cm, grubość 5-6 cm, a wysokość 3-4 cm. Skórka nie może być zbyt twarda, a miąższ powinien z łatwością odrywać się od skórki. Według legendy, bagietkę po raz pierwszy upiekł piekarz Napoleona. Podłużny chleb bez problemu mieścił się w kieszeniach spodni legionistów. Inna legenda głosi, że została wymyślona na początku XX wieku w odpowiedzi na zakaz pracy piekarzy przed 4 rano. Do pieczenia bagietki używano drożdży, co sprawiało że jej przygotowanie wymagało mniej czasu niż upieczenie tradycyjnego chleba.

SPRAWDŹ SIĘ!

6.16

Rozwiń test.

Przykład: > Je **prends** un dessert.

a) prends b) prend c) prennent

1. Je ne mange pas viande.
a) une b) de la c) de
2. Mireille ne pas cuisiner.
a) sais b) sait c) savez
3. Tu bois eau.
a) du b) d' c) de l'
4. Je prendre la commande?
a) peux b) peut c) pouvons
5. Voulez-vous sucre dans votre thé?
a) de la b) du c) de
6. Le matin, Catherine un café au lait.
a) prend b) prenez c) prennent
7. Nous acheter des pommes de terre.
a) devons b) devez c) doivent
8. Ils aller dans un restaurant.
a) veux b) veut c) veulent

6.17

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > Tu aimes les sucreries?

Oui, j'aime les sucreries.

1. Tu sais cuisiner?
.....
2. Quel est ton plat préféré?
.....
3. Tu manges beaucoup de fruits?
.....
4. Tu préfères manger à la maison ou dans un restaurant?
.....
5. Qu'est-ce que tu aimes manger pour le dessert?
.....

7 ZAKUPY

– Maman, maman, je veux un animal de compagnie!

– Mamo, mammo, chcę zwierzątko!

W tym rozdziale:

Słownictwo: przyimki proste, rodzajniki ściągnięte;

Gramatyka: przyimki proste i rodzajniki ściągnięte, czasowniki nieregularne **aller** i **faire**.

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

25

- Bonjour. Comment je peux vous aider, madame? (Dzień dobry. W czym mogę pani pomóc?)
- Bonjour. Je cherche une chemise blanche et élégante. (Dzień dobry. Szukam białej, eleganckiej koszuli.)
- Quelle taille faites-vous? (Jaki rozmiar pani nosi?)
- Je fais du 38. (Noszę rozmiar 38.)
- Vous aimez cette chemise? (Podoba się pani ta

koszula?)

- Elle me semble trop petite. (Wydaje mi się za mała.)
- Et peut-être celle-ci? (A może ta?)
- Oui, celle-ci me plaît beaucoup. Je peux l'essayer? (Tak, ta mi się bardzo podoba. Czy mogę ją przymierzyć?)
- Bien sûr. La cabine d'essayage est là-bas. (Oczywiście. Tam jest przymierzalnia.)

26

Jeanne et Daniel font souvent du shopping. Ils passent tout leur temps libre dans des centres commerciaux. D'habitude, Daniel achète beaucoup de vêtements et Jeanne préfère acheter des sacs ou des chaussures. La couleur préférée de Daniel est le gris tandis que Jeanne aime le rouge et le noir.

(Jeanne i Daniel często robią zakupy. Cały swój wolny czas spędzają w centrach handlowych. Daniel kupuje zazwyczaj dużo ubrań, a Jeanne woli kupować torebki i buty. Ulubionym kolorem Daniela jest szary, natomiast Jeanne lubi czerwień i czern.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Przymyki

W języku francuskim istnieje wiele przymików. Najważniejsze z nich to: **à, de, avec, en, dans, par, pour, sur**. Niektóre przymyki łączą się z rodzajnikami określonymi, tworząc tzw. formy ściągnięte (patrz str. 82).

À – służy do określania miejsca, kierunku, czasu, przeznaczenia, ceny, sposobu
Przykłady: > J'habite à Varsovie. – Mieszkam w Warszawie.

Vous allez à Paris. – Jedziecie do Paryża.

à droite / à gauche – po prawej/lewej stronie

Je me lève à 8 heures. – Wstaję o 8:00.

une brosse à dents – szczoteczka do zębów

Ces tomates sont à deux euros. – Te pomidory są po 2 euro.

Nous allons à cheval. – Jedziemy konno.

DE – określa przynależność, pochodzenie, miejsce, tworzywo, ilość

Przykłady: > la voiture de mon frère – samochód mojego brata

Nous venons de France. – Pochodzimy z Francji.

Je reviens de Paris. – Wracam z Paryża.

une statue de marbre – posąg z marmuru

un litre de lait – litr mleka

AVEC – oznacza związek, współdziałanie, sposób

Przykłady: > Je parle avec ma sœur. – Rozmawiam ze swoją siostrą.

Je fais du shopping avec mes amis. – Chodzę po sklepach z przyjaciółmi.

Avec plaisir! – Z przyjemnością!

EN – służy do określania miejsca, czasu, tworzywa, sposobu

Przykłady: > Tu habites en Pologne. – Mieszkasz w Polsce.

Je suis née en 1984. – Urodziłam się w 1984 roku.

un sac en plastique – plastikowa torba, reklamówka

Vous allez en voiture? – Jedziecie samochodem?

Uwaga!

Przyimek **en** występuje przed nazwami krajów, które są rodzaju żeńskiego (en France, en Pologne) lub rozpoczynają się samogłoską (en Iran). Przed nazwami krajów rodzaju męskiego używamy formy ściągniętej **au** (au Portugal), a przed nazwami krajów w liczbie mnogiej stosujemy formę **aux** (aux États-Unis). Więcej informacji o rodzajnikach ściągniętych znajdziesz w dalszej części rozdziału.

DANS – określa miejsce, czas

Przykłady: > Daniel est dans la salle de bain. – Daniel jest w łazience.

Je finis le travail dans deux heures. – Kończę pracę za dwie godziny.

PAR – służy do określania miejsca, częstotliwości, sposobu

Przykłady: > Je passe par la rue. – Przechodzę przez ulicę.

Matthieu se lave les dents trois fois par jour. – Matthieu myje zęby trzy razy dziennie.

par avion – samolotem

POUR – określa kierunek, cel, przeznaczenie

Przykłady: > Vous partez pour la France. – Wyjeżdżacie do Francji.

Marc va à la boulangerie pour acheter du pain. – Marc idzie do piekarni, żeby kupić chleb.

C'est le cadeau pour ma mère. – To jest prezent dla mojej mamy.

SUR – służy do określania miejsca

Przykłady: > Le stylo est sur la table. – Długopis leży na stole.

Uwaga!

Przymyki to jeden z najobszerniejszych i najtrudniejszych tematów we francuskiej gramatyce. Aby nauczyć się je poprawnie stosować, należy wykonać wiele ćwiczeń.

27 SŁÓWKA I KONSTRUKCJE:

Sklepy:

le magasin / la boutique – sklep
 l'épicerie (f) – sklep spożywczy
 le supermarché / la grande surface – supermarket
 la librairie – księgarnia
 le fleuriste – kwiaciarnia
 la pharmacie – apteka
 la boucherie – sklep mięsny
 la boulangerie – piekarnia
 la pâtisserie – cukiernia
 le magasin de chaussures – sklep obuwniczy
 le magasin de vêtements – sklep odzieżowy
 le centre commercial – centrum handlowe
 aller au magasin / aller dans un magasin – iść do sklepu

Ubrania i dodatki:

la chemise – koszula
 le T-shirt – koszulka (T-shirt)
 le chemisier – bluzka
 le pull – sweter
 le pantalon – spodnie
 la jupe – spódnica
 la robe – sukienka
 la veste – kurtka, marynarka
 le manteau – płaszcz
 l'imperméable (m) – płaszcz przeciwdeszczowy
 le costume – garnitur
 l'écharpe (f) – szalik
 le bonnet – czapka
 les gants (m, pl) – rękawiczki
 le chapeau – kapelusz
 la cravate – krawat
 le sac à main – torebka damska
 les chaussures (f, pl) – buty
 les bottes (f, pl) – buty z cholewami, kozaki
 les sandales (f, pl) – sandały
 Je porte un costume élégant. – Mam na sobie elegancki garnitur.

Marie est habillée en vert. – Marie jest ubrana na zielono.

Kolory:

blanc – biały
 noir – czarny
 rouge – czerwony
 vert – zielony
 jaune – żółty
 bleu – niebieski
 orange – pomarańczowy
 rose – różowy
 brun / marron – brązowy
 gris – szary
 violet – fioletowy

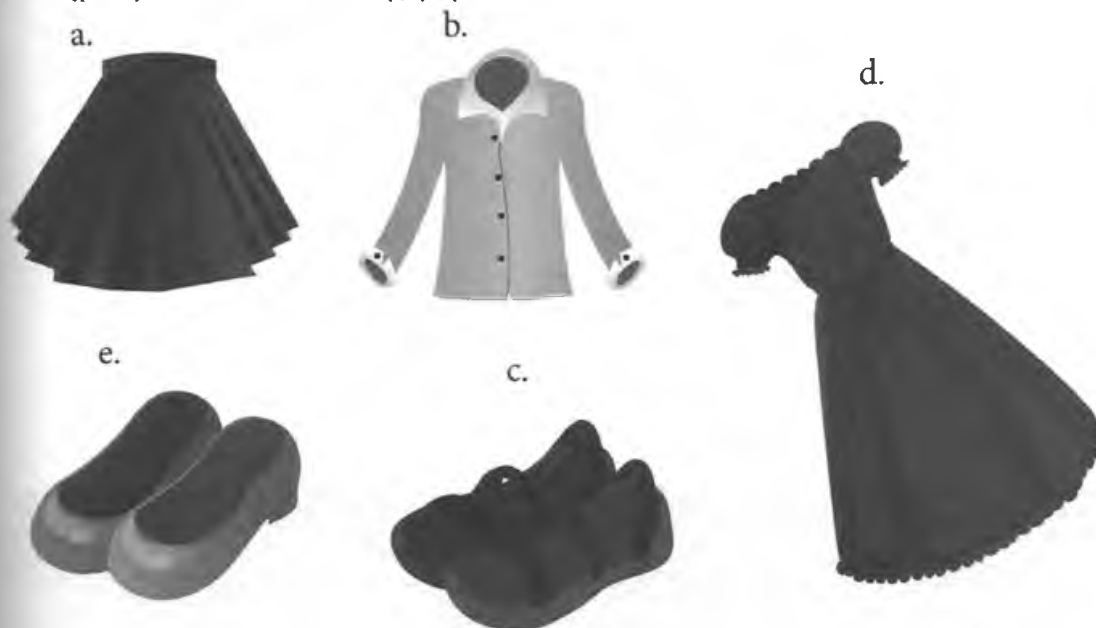
Zakupy:

faire des courses – robić zakupy
 aller faire des courses – iść na zakupy
 faire du shopping – chodzić na zakupy, chodzić po sklepach (głównie z ubraniami)
 acheter – kupować
 vendre – sprzedawać
 payer – płacić
 essayer – przymierzać
 la cabine d'essayage – przymierzalnia
 le vendeur / la vendeuse – sprzedawca / sprzedawczyni
 le client – klient
 la taille – rozmiar
 la pointure – numer buta
 le prix – cena
 les soldes (m, pl) – wyprzedaże, obniżki
 bon marché / pas cher – tani / niedrogi
 cher – drogi
 ouvert – otwarty
 fermé – zamknięty
 Combien ça coûte? – Ile to kosztuje?
 payer en espèces – płacić gotówką
 Je peux payer par carte de crédit? – Czy mogę zapłacić kartą kredytową?
 Gardez le reste. – Reszty nie trzeba.

ĆWICZENIA

7.1

Połącz zdania z obrazkami. W podanych zdaniach podkreśl słówka przedstawione na obrazkach, a następnie przetłumacz zdania na język polski.

ministrowiczek:

chercher
– szukać

en été
– w lecie,
latem

porter – nosić,
mieć na sobie

court(e)
– krótki(a)

1. Je cherche une robe élégante.

.....

2. En été, Marc porte souvent des sandales.

.....

3. Combien coûtent ces chaussures?

.....

4. Cette jupe est trop courte.

.....

5. Je peux essayer cette chemise?

.....

7.2

Z rozsypanych elementów ułóż poprawne zdania.

1. courses / Sophie / faire / des / adore

.....

2. cherche / verte / une / Julie / jupe

.....

3. chères / Ces / trop / sont / chaussures

.....

4. doit / costume / acheter / Pierre / un

.....

5. veste / Je / orange / une / porte

.....

7.3

Zapoznaj się z odmianą czasownika *aller* umieszczoną w ramce i uzupełnij zdania jego poprawnymi formami.

Przykład: > Nous allons dans un magasin.

1. David à la librairie pour acheter un dictionnaire.
2. Ce soir, nous dans un restaurant italien.
3. Les filles souvent dans des magasins de vêtements.
4. Pierre, où -tu?
5. Quand je veux acheter du pain, je à la boulangerie.
6. Marie au magasin de chaussures pour acheter des bottes.
7. Vous souvent au supermarché?
8. Pierre et Michel doivent acheter des médicaments: ils à la pharmacie.

Zapamiętaj!

Czasownik **aller** (iść, jechać) jest nieregularny:

je vais – ja idę	vous allez – wy idziecie / Pan(i)
tu vas – ty idziesz	idzie
il/elle va – on / ona idzie	ils/elles vont – oni / one idą
nous allons – my idziemy	

7.4

Do każdego zdjęcia dopasuj dwa zdania i przetłumacz je na język polski.

1.

a) Julie veut essayer ce chemisier.

.....

b) Il est beau, ce pull! Il te va bien!

.....

c) La cabine d'essayage se trouve à gauche.

.....

e) Regarde, c'est ta taille.

.....

2.

3.

d) Angélique paie pour sa robe.

.....

f) Elle paie par carte de crédit.

.....

minisłowniczek:
le dictionnaire
– słownik
les médica-
ments (m, pl)
– lekarstwa

minisłowniczek:
Ce pull te va
bien. – Ten
sweter ci
pasuje.
se trouver –
znajdować się
à gauche – na
lewo, po lewej
stronie
payer pour...
– płacić za...
regarde
– spójrz, patrz
C'est ta taille.
– To twój
rozmiar.

7.5

Zamień podane zdania na liczbę mnogą.

Przykład: > J'aime cette robe. – **Nous aimons ces robes.**

1. Elle porte souvent une jupe trop courte.

.....

2. Je veux acheter un manteau.

.....

3. Cette robe est trop longue.

.....

4. Ta chemise est très élégante.

.....

5. Il achète une cravate verte.

.....

6. Cette veste est trop chère.

.....

7. J'aime beaucoup ton costume gris.

.....

8. Ce chapeau rouge est très beau.

.....

7.6

Zapoznaj się z odmianą czasownika *faire* umieszczoną na marginesie i uzupełnij zdania jego poprawnymi formami.

Przykład: > Je **fais** des courses deux fois par semaine.

1. Chaque dimanche, nous des courses au supermarché.

2. Qu'est-ce que vous ce soir?

3. Ce samedi, je un pique-nique avec mes amis.

4. Ta voiture beaucoup de bruit.

5. Marie et Julie du shopping très souvent.

6. Quelle taille -vous, madame?

7. Ces garçons sont très paresseux: ils ne rien toute la journée.

8. Tu souvent le ménage dans ta chambre?

minisłowniczek:

faire beaucoup
de bruit

– robić dużo
hałasu

rien – nic

ne rien faire –
nic nie robić,
leniuchować

Zapamiętaj!

Czasownik **faire** (robić) odmienia się nieregularnie:

je fais – ja robię

nous faisons – my robimy

tu fais – ty robisz

vous faites – wy robicie / Pan(i)

il / elle fait – on / ona robi

robi

ils / elles font – oni / one robią

minisłowniczek:
 au travail
 – w pracy
 rarement
 – rzadko
 Il pleut.
 – Pada deszcz.
 donc – więc
 les bottes de
 pluie (f, pl)
 – kalosze
 Il fait froid.
 – Jest zimno.

7.7

Uzupełnij opisy osób przedstawionych na zdjęciach, tłumacząc na język francuski słowa i wyrażenia podane w nawiasach.

I

Aujourd'hui, Sébastien est au travail. Il est très élégant: il porte une (1) (biała koszula) et une (2) (czarny krawat). Il porte aussi un (3) (szare spodnie). Sébastien (4) (kupuje) rarement des vêtements parce qu'il n'aime pas faire des (5) (zakupy).

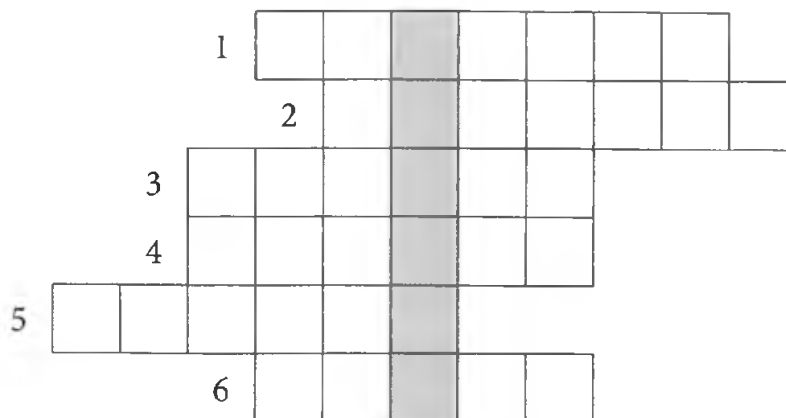

II

Il pleut donc Juliette (6) (ma na so-bie) aujourd'hui un (7) (płaszcz przeciwdeszczowy) et des bottes de pluie. Elle porte aussi un (8) (czapka) et une (9) (czerwony szalik). Il fait froid donc elle a aussi des (10) (rękawiczki).

7.8

Rozwiń krzyżówkę.

1. J'aime bien cette chemise. Je peux l' ?
2. Pascal n'aime pas faire des
3. Quelle faites-vous, monsieur?
4. Je voudrais payer par carte de
5. La d'essayage se trouve à droite.
6. Gardez le

hasło:

7.9

Z rozsypanych zdań utwórz dwa dialogi.

Bonjour, je cherche des chaussures à talons élégants.

Voilà. Ça fait 10 euros.

Voilà. C'est tout?

Je fais du 39. J'aime bien ces chaussures rouges. Elles coûtent combien?

Quelle pointure faites-vous?

Elles coûtent 50 euros.

Bonjour, je voudrais un kilo de tomates.

Non, je voudrais aussi une bouteille d'eau minérale et un morceau de fromage.

Dans une épicerie	Dans un magasin de chaussures
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

7.10

Uzupełnij luki w tekście słowami z ramki.

chaussures / argent / faire / achète / shopping / essayer

Michel est très paresseux. Il n'aime pas (1) des courses. Il déteste (2) les vêtements et les (3) donc il ne fait jamais du (4) Il a déjà 39 ans, mais sa mère lui (5) tout. Michel est très content parce qu'il ne doit pas dépenser son (6)

ministowniczek:

les chaussures à talons (f, pl) – buty na obcasach

Quelle pointure faites-vous?

– Jaki ma pan(i) numer buta?

C'est tout?

– Czy to wszystko?

Ilości:

une bouteille de – butelka czegoś

un morceau de – kawałek czegoś

un kilo de – kilogramm czegoś

un paquet de – paczka czegoś

un pot de – słoik czegoś

une boîte de – puszka czegoś

ministowniczek:

paresseux – leniwy

donc – więc

content – zadowolony

dépenser de l'argent – wydawać pieniądze

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: RODZAJNIKI ŚCIĄGNIĘTE

W zdaniach przyimki **à** i **de** mogą występować samodzielnie, ale mogą też łączyć się z rodzajnikami określonymi, tworząc tzw. rodzajniki ściągnięte. Formy ściągnięte rodzajników tworzymy w następujący sposób:

à + le = au	Je vais au travail. – Idę do pracy.
à + la = à la	Pierre va à la banque. – Piotr idzie do banku.
à + l' = à l'	Nous sommes à l'école. – Jesteśmy w szkole.
à + les = aux	Vous habitez aux États-Unis. – Mieszkacie w Stanach Zjednoczonych.
de + le = du	Elles reviennent du magasin. – One wracają ze sklepu.
de + la = de la	Thomas arrive de la pâtisserie. – Thomas przychodzi z cukierni.
de + l' = de l'	C'est la maison de l'ami de Marc. – To jest dom przyjaciela Marka.
de + les = des	Vous revenez des vacances. – Wracacie z wakacji.

ministrowiczek:

aller à la mer
– jechać nad morze

étudier

– studiować

l'université (f)

– uniwersytet

téléphoner à

– dzwonić

do kogoś

le Brésil

– Brazylia

inviter

– zaprosić

avoir peur

de... – bać się czegoś

l'araignée (f)

– pająk

7.11

Utwórz rodzajniki ściągnięte.

Przykład: > Je vais à l'école. (à + l')

1. En été, je vais mer. (à + la)
2. Je n'aime pas faire des courses supermarché. (à + le)
3. Madeleine revient école. (de + l')
4. Marie et Thérèse arrivent boulangerie. (de + la)
5. Quand revenez-vous États-Unis? (de + les)
6. Catherine étudie université. (à + l')
7. Je téléphone parents de mon ami. (à + les)
8. Demain, Marc revient Brésil. (de + le)
9. Pierre veut inviter Sophie théâtre. (à + le)
10. Julie a peur araignées. (de + les)
11. Nous sommes maison. (à + la)
12. Ils passent les vacances Portugal. (à + le)

7.12

Uzupełnij zdania przyimkami z ramki.

pour / en / avec / par / sur / de / dans / à

1. J'adore faire du shopping ma meilleure amie.
2. Est-ce qu'on peut payer carte de crédit?
3. Le livre est la chaise.
4. Pierre veut acheter des fleurs sa mère.
5. La maison ma tante est très grande.
6. Ma famille habite Allemagne.
7. Nous nous réveillons sept heures.
8. Le chat est la salle à manger.

7.13

Uzupełnij zdania odpowiednimi rodzajnikami ściągniętymi umieszczonymi w ramce.

des / à l' / au / de la / à la / de l' / aux / du

1. Ce soir, nous allons cinéma.
2. La voiture oncle de Marc est rouge.
3. Éric va boulangerie pour acheter des croissants.
4. Mes parents vont États-Unis.
5. La fille voisins de Daniel s'appelle Christine.
6. Elle revient Maroc.
7. Margot va école.
8. J'habite premier étage.
9. Chaque dimanche, nous allons piscine.
10. La librairie se trouve à côté poste.
11. Elle vient Canada.

minisłowniczek:

le cinéma

– kino

les voisins

(m, pl)

– sąsiedzi

le Maroc

– Maroko

la piscine

– basen

à côté de...

– obok

la poste

– poczta

le Canada

– Kanada

Czy wiesz, że... ?

W miastach niektóre sklepy (domy towarowe, sklepy spożywcze i mniejsze sklepy zwane épiceries) są zazwyczaj zamknięte w poniedziałki. We wtorki zamknięte są muzea, a w środy – niektóre szkoły.

Nakryciem głowy najczęściej kojarzonym z Francją jest beret. O jego roli w historii i kulturze Francji świadczy np. fakt, że ma on swoje własne muzeum. Le musée du béret znajduje się w miejscowości Nay w Pirenejach.

SPRAWDŹ SIĘ!

7.14

Rozwiż test.

Przykład: > J'habite à Cracovie.

a) de b) à c) en

1. Quelle taille -vous?
a) fais b) fait c) faites
2. Dans une pharmacie on achète des
a) fleurs b) vêtements c) médicaments
3. Elle habite France.
a) en b) à la c) de la
4. Le chat est le fauteuil.
a) dans b) sur c) pour
5. Ils reviennent États-Unis.
a) de l' b) du c) des
6. Dans une on achète des gâteaux.
a) boucherie b) pâtisserie c) boulangerie
7. Camille va souvent cinéma.
a) aux b) à la c) au
8. Je cherche des chaussures talons.
a) de b) à c) sur

7.15

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – Combien coûte cette robe?
– Elle coûte 20 euros.

1. Tu aimes faire du shopping?

.....

2. Quel est ta couleur préférée?

.....

3. Tu fais quelle taille?

.....

4. Tu fais quelle pointure?

.....

5. Tu aimes faire des courses au supermarché?

.....

8

SZKOŁA

– Ah... Les élèves ne changent jamais...

– Ech... Uczniowie nigdy się nie zmieniają...

W tym rozdziale:

Słownictwo: szkoła, przybory szkolne, egzaminy;

Gramatyka: konstrukcja *il y a*, dopełnienie bliższe i dalsze, czasowniki nieregularne (ciąg dalszy).

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

28

– Margot, tu sais tout! Comme toujours tu es très bien préparée. Je suis sûr que tu va passer cet examen avec brio! (Margot, ty wszystko umiesz! Jak zawsze jesteś świetnie przygotowana. Jestem pewny, że zdasz ten egzamin śpiewająco!)

– C'est pas vrai. Je ne sais rien. (Nieprawda. Nic nie umiem.)

– Matthieu a raison. Tu sais tout et tu n'a pas à t'inquiéter. Il fait beau! Allons prendre une glace! (Matthieu ma rację. Wszystko umiesz i nie musisz się martwić. Jest piękna pogoda! Chodźmy na lody!)

– Peut-être vous avez raison... Allons-y! (Może macie rację... Chodźmy!)

29

Aurélie étudie la médecine à l'Université de Montpellier. Ses études sont très difficiles et Aurélie doit étudier beaucoup. Demain, elle a un examen écrit donc elle consacre tout son temps libre à étudier. Pour cette raison, elle n'a pas le temps de rencontrer son copain.

(Aurélię studiuję medycynę na Uniwersytecie Montpellier. Jej studia są bardzo trudne i Aurélię musi się dużo uczyć. Jutro ma egzamin pisemny, więc poświęca cały swój wolny czas na naukę. Z tego powodu nie ma czasu, żeby spotkać się ze swoim chłopakiem.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Konstrukcja **il y a**

Konstrukcja **il y a** (jest, znajduje się) mówi o istnieniu danego przedmiotu lub osoby. Składa się z zaimka osobowego **il**, zaimka **y** (który wskazuje na istnienie przedmiotu lub osoby w konkretnym miejscu) oraz formy trzeciej osoby liczby pojedynczej czasownika **avoir**. Najczęściej używana jest w zdaniach zawierających okolicznik miejsca.

Przykłady: > Dans la salle de classe, **il y a** vingt bureaux. – W klasie jest dwadzieścia ławek.
En Italie, **il y a** beaucoup de touristes. – We Włoszech jest dużo turystów.

Pytania z użyciem konstrukcji **il y a** można tworzyć przez intonację (**Il y a** quelque chose dans le frigo? – Czy jest coś w lodówce?), przez rozpoczęcie zdania od **est-ce que** (**Est-ce qu'il y a** quelque chose dans le frigo?) lub przez inwersję (**Y a-t-il** quelque chose dans le frigo?). Przy inwersji należy pamiętać o wstawieniu literki **t**, która ułatwi wymowę.

W zdaniach przeczących konstrukcja **il y a** wygląda następująco: **Il n'y a pas** d'élèves dans la salle de classe.

Uwaga!

Konstrukcja **il y a** nie zmienia się w zależności od liczby rzeczownika. Oznacza więc zarówno „jest”, „znajduje się”, jak i „są”, znajdują się”.

Przykłady: > Dans la chambre, **il y a** un chat. (W pokoju jest kot.)
 Dans la chambre, **il y a** trois chats. (W pokoju są trzy koty.)

Dopełnienie bliższe i dalsze

Tak jak w innych językach, w języku francuskim po czasowniku może występować dopełnienie bliższe lub dalsze. Dopełnienie bliższe występuje bezpośrednio po czasowniku, natomiast dopełnienie dalsze łączy się z czasownikiem za pomocą przyimka (à, de, pour, avec, itd.).

Przykłady: > J'appelle ma sœur. (Dzwonię do mojej siostry.)
 Je téléphone à ma sœur. (Dzwonię do mojej siostry.)

Czasowniki, które nie łączą się z dopełnieniem za pomocą przyimka to m.in.:

accompagner qqn (towarzyszyć komuś), acheter qqch (kupować coś), appeler qqn (dzwonić do kogoś), attendre qqch, qqn (czekać na coś/na kogoś), chercher qqch, qqn (szukać czegoś / kogoś), dire qqch (mówić coś), donner qqch (dawać coś), écouter qqch, qqn (słuchać czegoś / kogoś), écrire qqch (pisać coś), envoyer qqch (wysyłać coś), expliquer qqch (tłumaczyć, wyjaśniać coś), lire qqch (czytać coś), montrer qqch, qqn (pokazywać coś / kogoś), regarder qqch, qqn (oglądać coś / kogoś, patrzeć na coś / na kogoś), remercier qqn (dziękować komuś).

Czasowniki, które łączą się z dopełnieniem za pomocą przyimka to m.in.:

acheter pour qqn (kupować dla kogoś), donner à qqn (dawać komuś), écrire à qqn (pisać do kogoś), envoyer à qqn (wysyłać do kogoś), expliquer à qqn (tłumaczyć, wyjaśniać komuś), lire à qqn (czytać komuś), montrer à qqn (pokazywać komuś), répondre à qqn (odpowiadać komuś), téléphoner à qqn (dzwonić do kogoś).

Przykłady: > Marc achète un cadeau pour David. (Marc kupuje prezent dla Davida.)
 Je regarde la télé. (Oglądam telewizję.)
 Thomas écrit une lettre à sa fiancée. (Thomas pisze list do swojej narzeczonej.)

Uwaga!

Niektóre czasowniki mogą łączyć się zarówno z przyimkiem **à**, jak i **de**. W zależności od użytego przyimka zmienia się znaczenie czasownika: Nicolas parle à son collègue. (Nicolas mówi do swojego kolegi.), Nicolas parle de son collègue. (Nicolas mówi o swoim koledze.), Marie pense à son fiancé. (Marie myśli o swoim narzeczonym.), Qu'est-ce que tu penses de ce film? (Co sądzisz o tym filmie?).

SŁÓWKA I KONSTRUKCJE:

Szkoła:

l'école (f) – szkoła

l'école maternelle (f) / la maternelle

– przedszkole

l'école primaire (f) – szkoła podstawowa

le collège – gimnazjum

l'école secondaire (f) – szkoła średnia

le lycée – liceum

l'université (f) – uniwersytet

l'école polytechnique (f) – politechnika

l'élève (f, m) – uczeń, uczennica

l'étudiant (m) / l'étudiante (f) – student / studentka

le professeur – nauczyciel

le camarade de classe – kolega z klasy

le bûcheur / le potasseur – kujon

la classe – klasa (jako osoby z klasy)

la salle de classe – klasa (jako pomieszczenie)

la leçon / le cours – lekcja

la récréation – przerwa

la matière – przedmiot szkolny

le cours de langue – kurs językowy

les mathématiques (f, pl) / les maths – matematyka

l'histoire (f) – historia

la biologie – biologia

la géographie – geografia

la chimie – chemia

la physique – fizyka

la langue étrangère – język obcy

la note – ocena

le devoir – praca domowa

le test – klasówka

la composition / la rédaction

– wypracowanie

l'examen (m) oral/écrit – egzamin ustny / pisemny

étudier – studiować, uczyć się

apprendre – uczyć się

écouter – słuchać

répéter – powtarzać (za kimś)

réviser – powtarzać, uczyć się

écrire au tableau – pisać na tablicy

lire le texte – czytać tekst

dessiner – rysować

effacer – ścierać (np. gumką)

compter – liczyć

passer l'examen – zdawać egzamin

réussir l'examen – zdać egzamin

échouer à l'examen – oblać egzamin

tricher – ściągać, oszukiwać

aller au cours de maths – chodzić / iść na lekcję matematyki

commencer / finir le cours – zaczynać / kończyć lekcję

être en retard – spóźniać się

sécher les cours – chodzić na wagary

Je suis en deuxième année de lycée.

– Jestem w drugiej klasie liceum.

J'étudie l'Histoire de l'Art à l'Université de Lyon. – Studiuję historię sztuki na Uniwersytecie w Lyonie.

Je vais au cours de français deux fois par semaine. – Chodzę na kurs francuskiego dwa razy w tygodniu.

Przybory szkolne i klasa:

le sac à dos – plecak

le cartable – tornister

le cahier – zeszyt

le manuel – podręcznik

la trousse d'écolier – piórniki

le stylo – długopis

le crayon – ołówek, kredka

la règle – linijka

les ciseaux (m, pl) – nożyczki

la gomme (à effacer) – gumka (do ścierania)

le taille-crayon – temperówka

le marqueur / le feutre – flamaster

la feuille – kartka papieru

l'éponge (f) – gąbka

la craie – kreda

le tableau noir – tablica

le bureau d'écolier – ławka szkolna

la chaise – krzesło

la fenêtre – okno

la porte – drzwi

ĆWICZENIA

8.1

Podpisz elementy zaznaczone na obrazku (z rodzajnikami określonymi), a następnie zdecyduj, czy podane zdania dotyczące ilustracji są prawdziwe (V) czy fałszywe (F).

1.
2.
3.
4.
5.
6.

1. Dans la salle de classe, il y a deux bureaux et deux chaises.
2. Il y a des chiffres écrits au tableau.
3. Dans la salle de classe, il y a un professeur.
4. La porte est ouverte.
5. Il y a un cahier sur le bureau.
6. Il n'y a personne dans la salle de classe.

V	F
V	F
V	F
V	F
V	F
V	F

minisłowniczek:

vrai

– prawdziwy

faux

– fałszywy

écrit

– napisany

ouvert

– otwarty

il n'y

a personne

– nie ma

nikogo

8.2

Do podanych zdań dobierz właściwe reakcje.

Przykład: > J'étudie beaucoup. + Tu dois être fatigué.

1. Quelle est ta matière préférée?	...	a. Tu dois te lever tôt.
2. Demain, j'ai un examen important.	...	b. Non, c'est trop ennuyeux.
3. Qui est ce monsieur?	...	c. Il y a des livres et des cahiers.
4. Les cours commencent à 8 heures.	...	d. La géographie.
5. Qu'est-ce qu'il y a dans ton cartable?	...	e. C'est mon prof de français.
6. Tu aimes l'histoire?	...	f. Bonne chance!

minisłowniczek:

la matière

préférée

– ulubiony

przedmiot

important

– ważny

ennuyeux

– nudny

le livre

– książka

le prof

– nauczyciel

Bonne chance!

– Powodzenia!

8.3

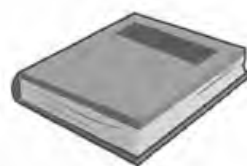
Podpisz obrazki francuskimi słówkami, a następnie połącz je w pary z wyrazami z tabelki.

1.

2.

3.

4.

5.

minisłowniczek:

écrire – pisać

couper – ciąć

mesurer

– mierzyć

a) écrire
b) effacer
c) couper
d) mesurer
e) lire

minisłowniczek:

pendant

– podczas

le monde

– świat

le pays – kraj,

państwo

la capitale

– stolica

la plante

– roślina

l'animal (m)

– zwierzę

le calcul

– obliczenie,

rachunek

la grammaire

– gramatyka

8.4

Jaki to przedmiot szkolny? Dopasuj nazwy lekcji do opisów.

1. le cours de biologie
2. le cours de mathématiques
3. le cours de français
4. le cours de géographie

- a) Pendant ce cours, on parle du monde, des pays et de leurs capitales.
- b) Pendant ce cours, le professeur parle des plantes et des animaux.
- c) Pendant ce cours, on fait des calculs.
- d) Pendant ce cours, on apprend la grammaire française.

8.5

Uzupełnij zdania odpowiednimi czasownikami z ramki.

étudie / va / sont / commence / a / dessines
/ sèchent / échouer / tricher / révisons

1. Tu très bien! Comme un artiste!
2. Le cours de physique à 10 heures.
3. Pierre et Thomas souvent les cours.
4. Sur le bureau il y trois livres.
5. Pauline le droit à l'Université de Paris.
6. Marie et David toujours en retard.
7. J'étudie beaucoup parce que je ne veux pas à l'examen.
8. – Qu'est-ce que vous faites? – Nous pour l'examen de français.
9. Bernard au cours d'italien deux fois par semaine.
10. Il est interdit de à l'examen.

ministrowiczek:
l'artiste (m, f)
– artysta
le droit
– prawo
Il est interdit
de... –
Zabrania się...,
Nie wolno...

8.6

Uzupełnij zdania konstrukcją il y a lub odpowiednią formą czasownika se trouver (znajdować się).

Przykład: > Il y a deux livres sur la table.

1. Dans le cartable de Sophie deux cahiers, un livre et un sandwich.
2. Notre école près de la station de métro.
3. Dans la salle de classe dix élèves.
4. Qu'est-ce qu' dans ton sac à dos?
5. Les crayons dans la trousse.
6. Vous dans la salle de chimie.
7. En France, ... beaucoup d'écoles.
8. Les ciseaux sur le canapé.
9. Qu'est-ce qu' sur le bureau?
10. Les cahiers de Marc dans le tiroir.

ministrowiczek:
le sandwich
– kanapka
la station de
métro – stacja
metra
la salle
de chimie
– sala
chemiczna
le tiroir
– szuflada

Zapamiętaj!

Czasownik zwrotny **se trouver** (znajdować się) należy do I grupy czasowników i odmienia się regularnie (je me trouve, tu te trouves, itd.)

8.7

Rozwiż krzyżówkę i uzupełnij zdania.

minisłowniczek:

durer

– trwać

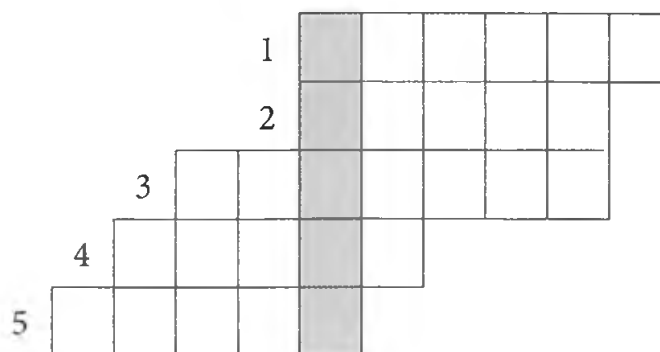
servir à

– służyć do

l'erreur (f)

– błąd,

pomyłka

1. Dans ma classe il y a vingt
2. En Pologne, un dure 45 minutes.
3. Dans la de Jean il y a deux crayons et une règle.
4. Le sert à écrire.
5. On utilise la pour effacer les erreurs.

hasło:

8.8

Uzupełnij podane zdania dopełnieniami z przyimkami lub bez.

Przykład: > Vous pensez à **vos amis**. (wasi przyjaciele)

1. Pierre achète (zeszyt).
2. Nous appelons (nasi przyjaciele).
3. Vous donnez un cadeau (wasza córka).
4. Ils regardent (telewizja).
5. Je téléphone (moja mama).
6. Tu envoies une lettre (twój brat).
7. Elle pense (wakacje).
8. Les élèves écoutent (nauczyciel).

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: CZASOWNIKI NIEREGULARNE (ciąg dalszy)

Zapoznaj się z odmianą kolejnych czasowników nieregularnych w języku francuskim:

Osoba	Lire (czytać)	Écrire (pisać)	Dire (mówić)	Sortir (wychodzić)
je / j'	lis	écris	dis	sors
tu	lis	écris	dis	sors
il/elle	lit	écrit	dit	sort
nous	lisons	écrivons	disons	sortons
vous	lisez	écrivez	dites	sortez
ils/elles	lisent	écrivent	disent	sortent

8.9

Uzupełnij zdania poprawnymi formami czasowników nieregularnych.

Przykład: > Vous lisez beaucoup. (lire)

1. Jeanne un livre à sa fille. (lire)
2. À quelle heure tu de la maison pour aller à l'école? (sortir)
3. Les élèves une composition. (écrire)
4. Qu'est-ce que vous , monsieur? (dire)
5. Damien souvent avec ses amis. (sortir)
6. Le matin, nous un journal. (lire)
7. Pourquoi tu toujours des mensonges? (dire)
8. Elle une lettre à sa mère. (écrire)

minisłowniczek:

le journal

– gazeta

dire des

mensonges

– kłamać

8.10

Przetłumacz na język francuski słowa i konstrukcje podane w nawiasach.

Sébastien (1) (ma) 7 ans et il est en première année d' (2) (szkoła) élémentaire. Sébastien adore (3) (rysować). Il sait aussi lire et (4) (pisać). Il (5) (czyta) beaucoup de bandes dessinées et de livres d'aventure. Maintenant, il fait le dessin (6) (dla swojej mamy).

minisłowniczek:

la bande

dessinée

– komiks

le livre

d'aventure

– książka

przygodowa

le dessin

– rysunek

8.11

Do podanych bezokoliczników dopisz odpowiednią formę osobową i uzupełnij zdania wybranymi formami.

Przykład: > écrire – tu écris

1. **lire:** je elle ils
2. **faire:** tu nous elles
3. **sortir:** il elle nous
4. **aller:** elle nous vous
5. **apprendre:** je vous elles
6. **savoir:** il vous ils
7. **dire:** tu nous vous
8. **vouloir:** elle nous elles

1. Damien lire et écrire.
2. Nous au cours d'espagnol trois fois par semaine.
3. Madeleine être enseignante.
4. Marie et Christine le devoir.
5. J' le français à l'école.
6. Vous toujours la vérité.
7. Thomas et Rodolphe beaucoup de livres.
8. David de la maison à 7 heures et va à l'école.

ministrowiczek:
l'enseignant
(m) /
l'enseignante
(f) – nauczyciel
/ nauczycielka
la vérité
– prawda

Uwaga!

Czasownik **apprendre** (uczyć się) odmienia się tak jak czasownik **prendre** (brać), którego odmianę znajdziesz w rozdziale 5.

8.12

Znajdź w węzu literowym sześć rzeczowników oznaczających przedmioty związane ze szkołą. Dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

Przykład: > le taille-crayon – temperówka

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -
6. -

8.13

Przetłumacz podane zdania na język francuski.

Przykład: > Daniel studiuje na Uniwersytecie Warszawskim.
Daniel étudie à l'Université de Varsovie.

1. Moja siostra studiuje prawo.
.....
2. W moim piórniku jest długopis, dwa ołówki i linijka.
.....
3. Michel jest w pierwszej klasie liceum.
.....
4. Mój ulubiony przedmiot to biologia.
.....
5. Jutro mamy ważny egzamin.
.....
6. Nie lubię geografii.
.....

Czy wiesz, że... ?

Paryska Sorbona (La Sorbonne) to jeden z najstarszych uniwersytetów w Europie. Została założona w 1257 roku i szybko stała się wzorem dla innych średnio-wiecznych uniwersytetów. Pierwszą kobietą-profesorem na Sorbonie była Maria Skłodowska-Curie.

We Francji istnieją dwa rodzaje uczelni wyższych: uniwersytety i tzw. Grandes Écoles. Te ostatnie to szkoły specjalistyczne, kształcące w dziedzinie, m.in. inżynierii, architektury, sztuki, zarządzania, nauk humanistycznych. Grandes Écoles to uczelnie dużo bardziej prestiżowe niż uniwersytety i trudno jest się na nie dostać.

SPRAWDŹ SIĘ!

8.14

Rozwiż test.

Przykład: > Nous sommes à l'école.

a) à b) à l' c) au

1. Pendant le cours de on apprend à compter.

a) biologie b) histoire c) maths

2. Les servent à couper le papier.

a) crayons b) ciseaux c) manuels

3. Vous beaucoup.

a) lisons b) lisez c) lisent

4. À quelle heure tu de la maison?

a) sors b) sort c) sortent

5. La sert à mesurer.

a) règle b) stylo c) taille-crayon

6. Dans la salle de classe six élèves et un professeur.

a) se trouve b) sont c) il y a

7. Je téléphone Pierre.

a) de b) à c) pour

8. J'appelle mes parents.

a) – b) à c) pour

8.15

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – Tu commences les cours à quelle heure?

– Je commence les cours à 8:15.

1. Tu aimes aller à l'école / à l'université?

.....

2. Quelle est ta matière préférée?

.....

3. Tu aimes apprendre les langues étrangères?

.....

4. Qu'est-ce qu'il y a dans la trousse de chaque élève?

.....

5. Qu'est-ce qu'il y a dans le sac à dos de chaque élève?

.....

9 PRACA

– Au feu! Au secours!

– Pali się! Na pomoc!

– Dites-le à mon patron!

– Powiedzcie to mojemu szefowi!

W tym rozdziale:

Słownictwo: zawody, praca: miejsca pracy, obowiązki w pracy, szukanie pracy;

Gramatyka: czas przeszły **passé composé** z czasownikiem posiłkowym **avoir**,
przymiotniki nieokreślone

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

31

- Salut, Monique! Ça va, ton nouveau travail? (Cześć Monique! Jak leci w nowej pracy?)
- Salut, Daniela! À vrai dire, je ne suis pas contente. J'ai beaucoup de travail et le salaire est bas. (Cześć Daniela! Prawdę mówiąc nie jestem zadowolona. Mam dużo pracy, a pensja jest niska.)
- Je suis désolée... Tu cherches un nouveau travail? (Przykro mi... Szukasz nowej pracy?)
- Pour le moment, non. Je veux travailler un peu ici pour avoir de l'expérience. Tu sais, sans expérience il est très difficile de trouver un bon travail. (Na razie nie. Chcę tu trochę popracować, żeby zdobyć doświadczenie. Wiesz, jak trudno bez doświadczenia znaleźć dobrą pracę.)
- Je comprends. Ne t'inquiète pas. Tout ira bien. (Rozumiem. Nie martw się. Wszystko będzie dobrze.)

32

Depuis trois ans, Thomas travaille comme ingénieur dans une grande entreprise internationale. Il est très content de son travail. Récemment, il a obtenu une promotion et une augmentation. Maintenant, il est directeur de son département. Ses collègues considèrent Thomas comme un très bon chef.

(Od trzech lat Thomas pracuje jako inżynier w dużej międzynarodowej firmie. Jest bardzo zadowolony ze swojej pracy. Niedawno dostał awans i podwyżkę. Jest teraz kierownikiem swojego działu. Współpracownicy uważają go za bardzo dobrego szefa.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czas przeszły *passé composé*

Czas **passé composé** (przeszły złożony) wyraża czynności przeszłe dokonane. Składa się z czasownika posiłkowego **avoir** (mieć) lub **être** (być) odmienionego w czasie teraźniejszym oraz imiesłowu przeszłego (**participe passé**) danego czasownika.

W tym rozdziale poznasz czasowniki, które odmieniają się z czasownikiem **avoir**.

Imiesłów **participe passé** tworzymy, dodając do tematu czasownika odpowiednią końcówkę:

- **I grupa** – końcówka **-é**, np. **travailler** (pracować) – **travaillé**, **manger** (jeść) – **mangé**
- **II grupa** – końcówka **-i**, np. **finir** (kończyć) – **fini**, **choisir** (wybierać) – **choisi**

Czasowniki z **III grupy** tworzą **participe passé** w sposób nieregularny. Najważniejsze z ich to:

avoir (mieć) – **eu**
boire (pić) – **bu**
devoir (musieć) – **dû**
dire (mówić) – **dit**
dormir (spać) – **dormi**
écrire (pisać) – **écrit**
être (być) – **été**
faire (robić) – **fait**
lire (czytać) – **lu**
mettre (kłaść) – **mis**

obtenir (otrzymać, dostać) – **obtenu**
ouvrir (otwierać) – **ouvert**
pouvoir (móc) – **pu**
prendre (brać) – **pris**
recevoir (otrzymać, dostać) – **reçu**
répondre (odpowiadać) – **répondu**
savoir (umieć) – **su**
vivre (żyć) – **vécu**
voir (widzieć) – **vu**
vouloir (chcieć) – **voulu**

Z czasownikiem **avoir** odmieniają się wszystkie czasowniki przechodnie, czyli takie, które łączą się z dopełnieniem bliższym (np. **acheter**, **aimer**, **boire**, **écouter**, **écrire**, **faire**, **lire**, **manger** itd.) oraz większość czasowników nieprzechodnich (np. **dormir**, **marcher**, **répondre**, **travailler** itd.).

Czasowniki regularne:

grupa I (-er)

manger (jeść)
j'ai mangé
tu as mangé
il/elle a mangé
nous avons mangé
vous avez mangé
ils/elles ont mangé

grupa II (-ir)

choisir (wybierać)
j'ai choisi
tu as choisi
il/elle a choisi
nous avons choisi
vous avez choisi
ils/elles ont choisi

Przykłady: > La semaine dernière, nous **avons été** en Italie. (W ubiegłym tygodniu byliśmy we Włoszech.)
 Hier, j'**ai vu** un film intéressant. (Wczoraj widziałem ciekawy film.)
 L'année dernière, Marc **a acheté** une voiture. (W ubiegłym roku Marek kupił samochód.)
 Madeleine **a appelé** sa sœur. (Magdalena zadzwoniła do swojej siostry.)

33 SŁÓWKA I KONSTRUKCJE:

Zawody:

le métier / la profession – zawód
 le médecin – lekarz
 l'infirmière (f) – pielęgniarka
 le juriste – prawnik
 le policier / l'agent de police (m)
 – policjant
 le vendeur – sprzedawca
 le serveur – kelner
 l'ingénieur (m) – inżynier
 l'employé (m) – urzędnik
 l'enseignant (m) – nauczyciel
 le comptable – księgowy
 le directeur – dyrektor
 la secrétaire – sekretarka
 le cuisinier – kucharz
 le pilote – pilot
 le pompier – strażak
 l'acteur (m) – aktor
 le chanteur – piosenkarz
 le journaliste – dziennikarz
 l'ouvrier (m) – pracownik fizyczny

Miejsca pracy:

l'hôpital (m) – szpital
 l'école (f) – szkoła
 l'usine (f) – fabryka
 le magasin – sklep
 la banque – bank

Praca:

le travail – praca
 travailler – pracować
 aller au travail – chodzić do pracy
 l'employeur (m) – pracodawca
 le chef – szef
 l'employé (m) – pracownik
 l'entreprise (f) – firma
 le département / le service – dział
 le bureau – biuro

travailler dans un bureau – pracować
 w biurze
 travailler comme médecin / juriste /
 serveur – pracować jako lekarz / prawnik /
 kelner
 les responsabilités (f, pl) – obowiązki
 le collègue – kolega z pracy
 chercher un travail – szukać pracy
 trouver un travail – znaleźć pracę
 embaucher qn – zatrudnić kogoś
 licencier qn – zwolnić kogoś
 le CV, le curriculum vitae – CV
 la lettre de motivation – list motywacyjny
 l'expérience professionnelle (f)
 – doświadczenie zawodowe
 l'entretien d'embauche (m) – rozmowa
 kwalifikacyjna
 gagner de l'argent – zarabiać pieniądze
 le salaire – pensja
 obtenir une augmentation – dostać
 podwyżkę
 obtenir une promotion – dostać awans
 faire des heures supplémentaires
 – pracować w nadgodzinach
 le congé – urlop
 le congé de maladie – zwolnienie lekarskie
 l'impôt (m) – podatek
 l'assurance (f) – ubezpieczenie
 le chômeur – bezrobotny
 être au chômage – być bezrobotnym
 le retraité – emeryt
 être à la retraite – być na emeryturze
 partir à la retraite / prendre sa retraite
 – przejść na emeryturę
 Où travailles-tu? – Gdzie pracujesz?
 Je travaille dans une école / dans une
 banque / dans un magasin – Pracuje
 w szkole / banku / sklepie.
 Est-ce que je peux prendre un jour de
 congé? – Czy mogę wziąć dzień urlopu?

ĆWICZENIA

9.1

Podpisz obrazki nazwami zawodów, a następnie przyporządkuj do nich opisy obowiązków.

1.

2.

3.

- a) Elle vend des vêtements.
- b) Il travaille dans un restaurant.
- c) Il attrape les voleurs.
- d) Elle travaille dans un magasin.
- e) Il porte un tablier blanc.
- f) Il punit les criminels.
- g) Elle donne des conseils aux clients.
- h) Il prépare des plats.
- i) Son travail est dangereux.

ministrowiczek:

- attraper
- łapać
- le voleur
- złodziej
- le tablier
- fartuch
- punir – karać
- le criminel
- przestępca
- donner des conseils
- doradzać
- dangereux
- niebezpieczny

9.2

Z rozsypanych zdań ułóż dwa dialogi.

– Salut, Nicolas! Où travailles-tu?

– Oui, j'adore ! Il est très intéressant.

– Je travaille dans une entreprise d'informatique. Je suis graphiste.

– Quand tu commences les études de médecine?

– Pauline, qu'est-ce que tu veux faire dans l'avenir?

– L'année prochaine.

– Je veux être médecin.

– Tu aimes ton travail?

ministrowiczek:

- l'année prochaine
- w przyszłym roku
- l'entreprise d'informatique
- (f) – firma informatyczna
- le graphiste
- grafik
- la médecine
- medycyna
- dans l'avenir
- w przyszłości

I

II

.....

.....

9.3

Połącz osoby z ich miejscami pracy.

1. Catherine ...

2. François ...

3. Émilie ...

4. Juliette ...

- a) ... est chimiste et travaille dans un laboratoire. Son travail est très difficile.
- b) ... travaille dans le département des ventes. Elle appelle les clients et leur vend des produits.
- c) ... est architecte. Elle travaille beaucoup et fait souvent des heures supplémentaires.
- d) ... travaille à l'hôpital. Son travail est très stressant.

9.4

Od podanych bezokoliczników utwórz formy *participe passé*

Przykład: > écrire – écrit

- 1. avoir
- 2. faire
- 3. dire
- 4. travailler
- 5. finir
- 6. être
- 7. parler
- 8. prendre
- 9. voir
- 10. ouvrir

minisłowniczek:
le chimiste
– chemik
le laboratoire
– laboratorium
le département
des ventes
– dział
sprzedaży
l'architecte
(m, f)
– architekt
stressant
– stresujący

9.5

Uzupełnij zdania odpowiednimi formami czasu przeszłego *passé composé*

as fait / ont répondu / a licencié / avons lu / a donné / a trouvé /
a écrit / avez pris

1. Ce matin, nous un article intéressant.
2. Marianne un nouveau travail.
3. Vous deux semaines de congé.
4. Qu'est-ce que tu ?
5. Le chef une augmentation à Christophe.
6. Thomas une lettre de motivation.
7. C'est pas vrai! On Angélique!
8. Charles et Émilie aux questions de leur chef.

minisłowniczek:

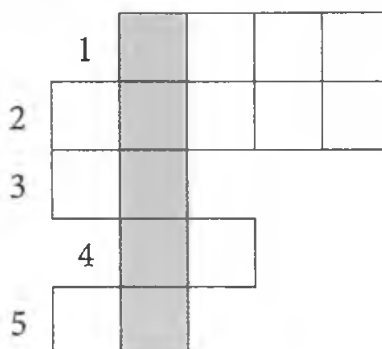
l'article (m)

– artykuł

9.6

Uzupełnij krzyżówkę formami *passé composé*

1. vivre
2. dormir
3. pouvoir
4. lire
5. boire

hasło:

9.7

Przetłumacz na język francuski słówka podane w nawiasach.

Alexandre est (1) (dyrektor) d'une grande entreprise. Il est très occupé. Chaque jour, il (2) (ma) des réunions d'affaires et il reçoit beaucoup de (3) (listy) et d'e-mails. Il (4) (pracoje) presque 10 heures par jour. Il prend rarement le (5) (urlop) et il a peu de temps pour sa famille.

minisłowniczek:

occupé

– zajęty

la réunion
d'affaires

– spotkanie
służbowe

recevoir

– dostawać

l'e-mail (m)

– e-mail

presque

– prawie

par jour

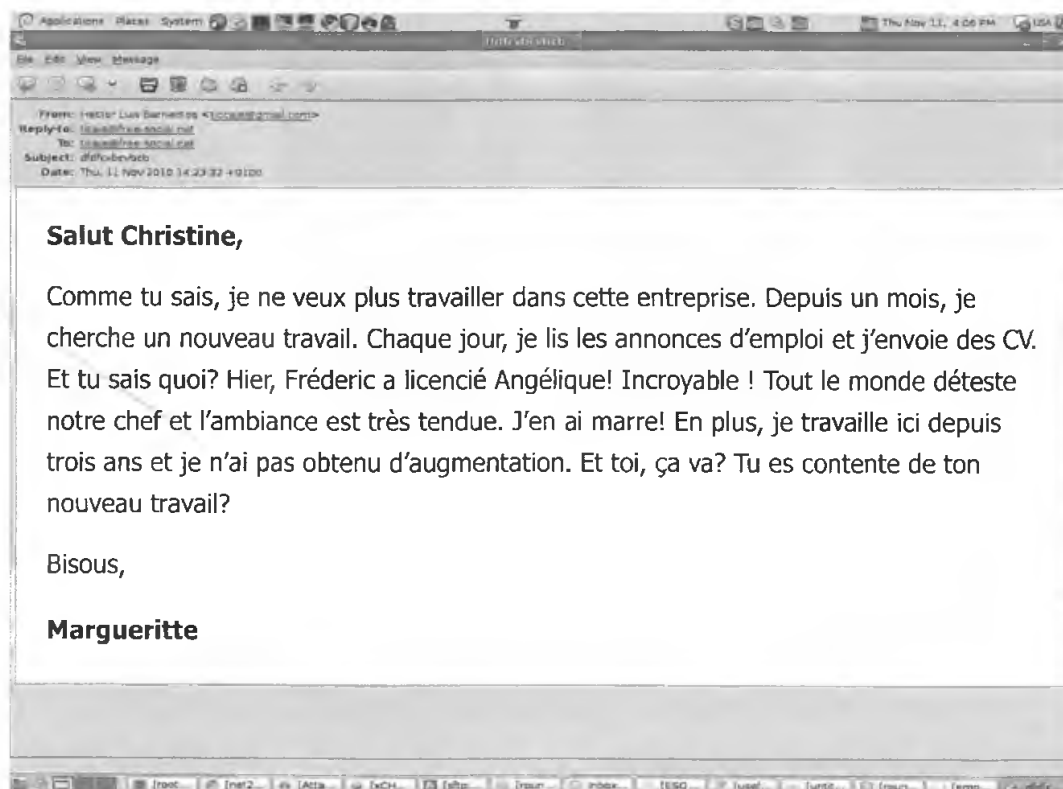
– dziennie

9.8

Przeczytaj wiadomość e-mail, a następnie określ, czy podane zdania są prawdziwe (V) czy fałszywe (F).

ministrowiczek:

l'annonce
d'emploi (f)
– ogłoszenie
o pracę
incroyable
– niewiary-
godne
tout le monde
– wszyscy
l'ambiance
tendue (f)
– napięta
atmosfera
J'en ai marre.
– Mam tego
dosyć.

1. Margueritte cherche un travail depuis deux semaines.
2. Frédéric a licencié Angélique il y a deux jours.
3. L'ambiance dans l'entreprise n'est pas agréable.
4. Margueritte travaille dans l'entreprise depuis quatre ans.
5. Christine a trouvé un nouveau travail.

V	F
V	F
V	F
V	F
V	F

9.9

Przeczytaj ogłoszenie o pracę, a następnie połącz je z opisem osoby odpowiedniej na to stanowisko.

Annnonce

une entreprise internationale cherche une **assistante de gestion**; travail à temps plein dans notre bureau à Paris

responsabilités: contact avec les clients, organisation des réunions d'affaires et des conférences

exigences: expérience sur le poste d'assistante, excellente connaissance de l'anglais et du français, connaissance de l'ordinateur

Brigitte: étudiante, cherche un stage ou un travail pour les vacances;

Olivier: 28 ans, diplômé en langues étrangères (français, anglais), cherche un travail dans un bureau;

Pauline: 27 ans, veut travailler dans un bureau, 3 années d'expérience dans le département des ventes (assistante du directeur), très bon anglais;

Julie: étudiante en informatique, cherche un travail à temps plein, excellent anglais, français élémentaire.

ministrowiczek:

l'assistante de
gestion (f)
– asystentka
zarządu
le travail
à temps plein
– praca
w pełnym
wymiarze
godzin
la conférence
– konferencja
le poste
– stanowisko
excellent
– doskonały
la connais-
sance
– znajomość
l'ordinateur
(m)
– komputer
le stage – staż
diplômé
– absolwent
élémentaire
– podstawowy

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE : PRZYMOTNIKI NIEOKREŚLONE

W języku francuskim istnieje wiele przymiotników nieokreślonych. Część z nich odmienia się przez rodzaj i liczbę, a część jest nieodmienna. Najważniejsze i najczęściej używane przymiotniki nieokreślone to: **autre** (inny), **certain** (jakiś, pewien), **chaque** (każdy), **plusieurs** (kilka), **tout** (każdy, cały).

Przymiotniki **autre**, **certain** i **tout** odmieniają się przez rodzaj i liczbę. Przymiotnik **chaque** występuje tylko w liczbie pojedynczej, a przymiotnik **plusieurs** tylko w liczbie mnogiej.

Przykłady:>

Sur la table il y a **plusieurs** livres. – Na stole jest kilka książek.

Chaque jour, je me lève à 7 heures. – Każdego dnia wstaję o 7:00.

Certaines personnes n'aiment pas les sucreries. – Niektóre osoby nie lubią słodczy.

J'ai une **autre** idée. – Mam inny pomysł.

Nicolas a passé **toute** la journée au travail. – Nicolas spędził cały dzień w pracy.

Zapamiętaj!

Przymiotnik nieokreślony **tout** występuje z rodzajnikiem określonym, np. **toute la journée** (cały dzień), **tous les enfants** (wszystkie dzieci). Jednak słowo **tout** może również pełnić funkcję zaimka nieokreślonego (wszystko). Występuje wówczas samodzielnie i jest nieodmienne, np. **Il sait tout.** (On wszystko wie.), **Ils mangent tout.** (Oni wszystko jedzą.).

9.10

Uzupełnij zdania przymiotnikami nieokreślonymi z ramki.

tout / plusieurs / certain / chaque / toute / autre / tous / plusieurs

1. Dans notre département, il y a femmes.
2. jeudi, Charles a une réunion d'affaires.
3. Je n'aime pas mon chef. Je dois trouver un travail.
4. les jours, je commence le travail à 8 heures.
5. La semaine dernière, Michel a envoyé CV.
6. Après un temps, il a trouvé un bon travail.
7. le monde doit travailler.
8. Madeleine a dormi la journée.

ministrów:
tout le monde
– wszyscy

We Francji obowiązuje 35-godzinny tydzień pracy. Godziny nadliczbowe są rekompensowane w formie pieniężnej lub jako dodatkowe dni wolne od pracy. Ich liczba w ciągu roku nie może przekroczyć 180 lub 130 nadgodzin na pracownika.

We Francji pieniądze i wysokość pensji to tematy tabu. Poruszanie tych kwestii podczas rodzinnego obiadu nie jest mile widziane.

SPRAWDŹ SIĘ!

9.11

Rozwiż test.

Przykład: > Le médecin travaille à l'hôpital.

a) médecin b) policier c) pompier

1. Les employés avec le directeur.
a) ai parlé b) avez parlé c) ont parlé
2. Bernard ne travaille pas. Il est au
a) vacances b) chômage c) retraite
3. Le écrit des articles pour un journal.
a) vendeur b) journaliste c) pilote
4. L'enseignant travaille à l'
a) usine b) hôpital c) école
5. les jours je vais au bureau.
a) tous b) toutes c) tout
6. Madeleine a amis.
a) chaque b) autre c) plusieurs
7. Le chef Caroline.
a) as licencié b) a licencié c) avez licencié
8. Christophe une semaine de congé.
a) a prit b) a pris c) as pris

9.12

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – À quelle heure tu commences le travail?

– Je commence le travail à 8 heures.

1. Quel est ton métier?

.....

2. Où travailles-tu?

.....

3. Qu'est-ce que tu veux faire dans l'avenir?

.....

4. Tu aimes ton travail?

.....

5. Tu travailles beaucoup?

.....

10 | PODRÓŻE

– Les voyages forment l'esprit et renforcent les liens.

– Podróże kształcą i wzmacniają więzi.

W tym rozdziale:

Słownictwo: środki transportu, podróż i hotel, wakacje i zwiedzanie;

Gramatyka: czas przeszły **passé composé** z czasownikiem posiłkowym **être**, zaimki względne **qui, que, dont, où**.

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

34

- Salut, Claudia! (Cześć Claudia!)
- Salut, Annette! Comment se sont passées vos vacances à Cuba? Quand vous êtes rentrés? (Cześć Annette! Jak się udały wasze wakacje na Kubie? Kiedy wróciliście?)
- Nous sommes rentrés hier. Les vacances se sont très bien passées. Nous avons vu presque toute l'île! (Wróciliśmy wczoraj. Wakacje udały się doskonale. Zobaczyliśmy prawie całą wyspę!)
- Qu'est-ce que vous avez aimé le plus? (Co najbardziej wam się podobało?)
- Les paysages et la nature! À Cuba, il y a les plages les plus belles du monde. L'eau claire, le sable blanc... C'est un vrai paradis! (Krajobrazy i przyroda! Na Kubie znajdują się najpiękniejsze plaże na świecie. Czysta woda, biały piasek... To prawdziwy raj!)

35

Agnès adore voyager. Elle a déjà visité presque toute l'Europe et depuis peu elle visite aussi d'autres pays du monde. Elle admire les paysages, connaît la culture et la cuisine des pays différents. Pendant ses voyages, elle prend toujours beaucoup de photos. Elle parle quatre langues, donc elle communique facilement à l'étranger.

(Agnès uwielbia podróżować. Zwiedziła już prawie całą Europę, a od niedawna zwiedza też inne kraje świata. Podziwia krajobrazy, poznaje kulturę i kuchnię różnych krajów. Podczas swoich podróży zawsze robi dużo zdjęć. Zna cztery języki, więc z łatwością porozumiewa się za granicą.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czas przeszły *passé composé* z czasownikiem posiłkowym *être*.

Z czasownikiem posiłkowym *être* odmieniają się:

- wszystkie czasowniki zwrotne, np. **se laver** (myć się), **se lever** (wstawać),
- czasowniki nieprzechodnie związane z ruchem, np. **aller** (iść, jechać), **arriver** (przyjeżdżać), **descendre** (wysiadać, schodzić po schodach), **entrer** (wchodzić), **monter** (wsiadać, wchodzić po schodach), **mourir** (umierać), **naître** (rodzić się), **partir** (wyjeżdżać), **rester** (zostawać), **retourner** (wracać), **sortir** (wychodzić), **tomber** (upaść), **venir** (przyjść, przyjechać).

Przykłady odmiany czasowników w *passé composé* z czasownikiem *être*.

aller (iść, jechać)

se lever (wstawać)

je **suis allé(e)**

je **me suis levé(e)**

tu **es allé(e)**

tu **t'es levé(e)**

il/elle **est allé(e)**

il/elle **s'est levé(e)**

nous **sommes allé(e)s**

nous **nous sommes levé(e)s**

vous **êtes allé(e)s**

vous **vous êtes levé(e)s**

ils / elles **sont allé(e)s**

ils / elles **se sont levé(e)s**

Dla czasowników, które odmieniających się z *être*, należy uzgodnić formę *participe passé* w liczbie i rodzaju z podmiotem.

Środki transportu i podróżowanie:

la voiture – samochód
 l'autobus (m) / le bus – autobus
 aller en voiture / en bus – jechać
 samochodem / autobusem
 l'autoroute (f) – autostrada
 la station d'essence / la station-service –
 stacja benzynowa
 l'essence (f) – benzyna
 ravitailler / faire le plein / prendre de
 l'essence – tankować
 le bateau – statek
 aller en bateau – płynąć statkiem
 l'avion (m) – samolot
 l'aéroport (m) – lotnisko
 aller en avion – latać samolotem
 voler – latać
 réserver le vol – zarezerwować lot
 la place côté fenêtre – miejsce przy oknie
 la place côté couloir – miejsce przy
 korytarzu
 le comptoir d'enregistrement – stanowisko
 odpraw
 le contrôle des passeports – kontrola
 paszportowa
 le train – pociąg
 la gare – dworzec kolejowy
 le wagon – wagon
 le compartiment – przedział
 le billet aller – bilet w jedną stronę
 le billet aller-retour – bilet w dwie strony
 le quai – peron
 Je voudrais acheter un billet pour Paris. –
 Chciałbym kupić bilet do Paryża.
 De quel quai part le train pour Venise? – Z
 którego peronu odjeżdża pociąg
 do Wenecji?

le voyage / voyager – podróż / podróżować
 l'excursion (f) – wycieczka
 monter dans la voiture / dans le bus / dans
 l'avion – wsiadać do samochodu / autobusu
 / samolotu
 descendre de la voiture / du bus / de l'avion
 – wysiadać z samochodu / autobusu /
 samolotu
 le retard – opóźnienie
 rater le train / l'avion – spóźnić się na
 pociąg / samolot
 les arrivées / les départs – przyloty
 (przyjazdy) / odloty (odjazdy)
 partir en vacances – wyjeżdżać na wakacje
 passer les vacances – spędzać wakacje
 partir en juin / en juillet / en été / au
 printemps / en hiver – wyjeżdżać
 w czerwcu / lipcu / latem / wiosną / zimą
 l'horaire (m) – rozkład jazdy
 le passager – pasażer
 le passeport – paszport
 le bagage – bagaż
 l'excédent de bagages (m) – nadbagaż

Hotel:

l'hôtel (m) – hotel
 la réservation – rezerwacja
 la chambre – pokój
 réserver une chambre – zarezerwować
 pokój
 la salle de bain – łazienka
 la douche – prysznic
 la clé – klucz
 la chambre simple – pokój jednoosobowy
 la chambre double / triple – pokój
 dwuosobowy / trzyosobowy
 l'auberge de jeunesse (f) – hostel

ĆWICZENIA

10.1

Dopasuj do obrazków właściwe wypowiedzi.

1.

4.

2.

3.

- J'adore les bateaux à voile ! Une fois par an, je vais au lac pour naviguer un peu.
- J'ai peur de voyager en avion. C'est pourquoi je préfère aller en train ou en voiture.
- Il y a un mois, j'ai acheté une moto. Mes parents s'inquiètent pour moi, mais je suis prudent.
- Je rêve de faire un vol en montgolfière. Ça doit être fantastique!

10.2

Od podanych bezokoliczników utwórz formy *participe passé*.

Przykład: > tomber – tombé

- aller –
- partir –
- entrer –
- sortir –
- naître –
- arriver –
- venir –
- monter –
- descendre –
- mourir –

minisłowniczek:

le bateau

à voile

– żaglówka

le lac – jezioro

naviguer

– żeglować

avoir peur

de ... – bać się

czegoś

il y a un mois

– miesiąc

temu

la moto

– motocykl

s'inquiéter

pour ...

– martwić

się o ...

prudent

– ostrożny

rêver de ...

– marzyć o ...

le vol en

montgolfière

– lot balonem

10.3

Przetłumacz brakujące fragmenty opisów wakacji na język francuski, a następnie połącz opisy ze zdjęciami.

- a) ... passe toujours les vacances avec toute la (1) (rodzina).
D'habitude, ils (2) (jeżdżą) à la mer ou à la montagne.
Ils s'amuse**n**t bien!
- b) ... va souvent en (3) (wakacje) avec sa femme. Il aime
connaître de nouvelles cultures et la (4) (kuchnia)
exotique.
- c) ... passe ses vacances à la mer. Chaque jour, il va à la (5)
(plaża) avec ses (6) (rodzice) et cherche des coquillages.
- d) ... passe toujours les vacances avec son (7) (mąż).
Elle aime (8) (zwiedzać) les grandes villes et faire du
shopping.

1. Charles

2. Maximilien

3. Claire

4. Olivier

minisłowniczek:

aller à la mer
– jechać nad
morze

aller à la
montagne –
jechać w góry
s'amuser bien
– dobrze się
bawić

connaître
– poznawać
exotique
– egzotyczny/a

la plage
– plaża

le coquillage
– muszla,
muszelka

visiter
– zwiedzać

10.4

Połącz fragmenty zdań.

Przykład: > J'aime aller + à la mer

1. Comment se sont passées ...	a. voyager en voiture
2. Il a déjà visité ...	b. beaucoup de photos.
3. Un billet ...	c. presque toute l'Europe.
4. Je fais toujours ...	d. des plages magnifiques.
5. De quel quai ...	e. une chambre à l'hôtel.
6. À Cuba, il y a ...	f. tes vacances?
7. Je n'aime pas ...	g. part le train pour Marseille?
8. Marc a réservé ...	h. aller-retour, s'il vous plaît

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

minisłowniczek:
est inclus(e)
dans le prix –
jest wliczony/a
w cenę

10.5

Z rozsypanych zdań ułóż dwa dialogi.

– Bonjour, un billet pour
Bordeaux, s'il vous plaît.

– Pour combien de personnes?

– Non, un aller-retour, s'il vous
plaît.

– 50 euros. Le petit déjeuner
est inclus dans le prix.

– Un aller?

– Bonjour, je voudrais réserver
une chambre pour trois nuits.

– Deux. Combien coûte une
nuit?

– Voilà. Ça fait 30 euros.

I

–
–
–
–

II

–
–
–
–

minisłowniczek:
rentrer
– wracać
le voyage de
noces –
podróż
poślubna

10.6

Uzupełnij zdania odpowiednimi formami czasu przeszłego *passé composé*.

Przykład: > L'année dernière, nous **sommes allés** (aller) à la montagne.

1. Le train (arriver) à 19 heures.
2. Marie (se lever) tôt pour aller à la montagne.
3. À quelle heure vous (rentrer) à la maison?
4. Angélique (naître) le 4 février 1983.
5. Daniel (partir) pour la France il y a deux semaines.
6. Hier, nous (se réveiller) à 6 heures pour ne pas rater notre bus.
7. Après le contrôle des passeports, les filles (monter) dans
l'avion.
8. Sophie et Nicolas (aller) en Espagne pour leur voyage de
noces.

10.7

Przeczytaj kartkę z podróży i uzupełnij ją brakującymi czasownikami w czasie przeszłym *passé composé*.

Salut, Alex!

Depuis une semaine, nous sommes en France. Il pleut, mais nous sommes contents. Hier, nous (1) (aller) à Paris. Nous (2) (visiter) le musée du Louvre et nous (3) (voir) la Tour Eiffel. Après, nous (4) (se promener) aux Champs-Élysées. Nous (5) (s'amuser) beaucoup!

Je t'embrasse,

Michel

ministrowiczek:

il pleut – pada deszcz

le musée – muzeum

la Tour Eiffel – wieża Eiffla

se promener – spacerować

10.8

Przeczytaj ogłoszenia biur podróży, a następnie określ, czy podane zdania są prawdziwe (V) czy fałszywe (F).

Agence de voyage «Le Soleil»

- séjours inoubliables en Espagne, en Italie et au Portugal
- prix à partir de 1100 euros
- hébergement dans des hôtels 3 étoiles (petit déjeuner inclus dans le prix)
- de 15.04 à 15.10

Agence de voyage «Europe»

- excursions de sept jours aux plus belles capitales européennes (Paris, Rome, Madrid, Athènes et autres)
- assurance incluse dans le prix
- hôtels 4 étoiles avec pension complète
- de 10 mars à 30 novembre

ministrowiczek:

l'agence de voyage (f)

– biuro podróży

le soleil – słońce

le séjour – pobyt

inoubliable – nie-

zapomniany

à partir de – od

l'hébergement

(m) – zakwaterowanie

l'hôtel 3 étoiles (m) – hotel 3-gwiazdkowy

la capitale – stolica

– l'assurance – ubezpieczenie

la pension complète – pełne wyżywienie

1. Avec l'agence « Le Soleil » on peut aller en Grèce.
2. Le séjour au Portugal coûte moins de 1000 euros.
3. Les deux agences offrent les voyages en Italie.
4. Dans l'offre de l'agence « Le Soleil », l'assurance est incluse dans le prix
5. Avec l'agence « Europe » on peut passer une semaine à Paris.
6. L'agence « Le Soleil » n'organise pas de voyages en hiver.

V	F
V	F
V	F
V	F
V	F
V	F

minisłowniczek:

avoir besoin
de ...

– potrzebować
czegoś

les lunettes
de soleil
(f, pl)

– okulary
przeciw-
słoneczne

la randonnée
– długi spacer,
wędrowka

le sac à dos
– plecak

la collection
– kolekcja

l'appareil
photo (m)
– aparat
fotograficzny

le Pérou
– Peru

la valise
– walizka

lourd(e)
– ciężki/a

minisłowniczek:

faire ses
valises

– pakować się

partir
à l'étranger

– wyjeżdżać
za granicę

la carte
postale

– pocztówka

attacher les
ceintures

– zapinać pasy

10.9

Dopasuj zdania do obrazków. W podanych zdaniach podkreśl słówka przedstawione na obrazkach i przetłumacz zdania na język polski.

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

a) Je vais en Égypte pour deux semaines donc j'ai besoin de lunettes de soleil.

.....

b) Benoît adore les randonnées. Chaque année, il prend son sac à dos et va à la montagne.

.....

c) Émilie a une belle collection de coquillages.

.....

d) Je dois acheter un appareil photo parce que cet été je vais au Pérou.

.....

e) Votre valise est trop lourde, madame. Vous devez payer 50 € pour l'excédent de bagages.

.....

10.10

Utwórz poprawne zwroty.

1. acheter	...	a) une carte postale
2. faire	...	b) le train
3. réserver	...	c) les ceintures
4. partir	...	d) une ville
5. rater	...	e) un billet d'avion
6. visiter	...	f) une chambre à l'hôtel
7. envoyer	...	g) ses valises
8. attacher	...	h) à l'étranger

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: Zaimki względne

Zaimki względne zastępują w zdaniu rzeczownik lub grupę rzeczownikową oraz łączą zdanie podrzędne z nadrzędnym. Zaimki względne proste w języku francuskim to: **qui**, **que**, **dont**, **où**. W odróżnieniu od języka polskiego, w języku francuskim wszystkie zaimki względne proste są nieodmienne.

Zaimek **qui** zastępuje podmiot. Odnosi się zarówno do osób, jak i rzeczy.

La fille **qui** est à côté de David s'appelle Anna. (Dziewczyna, która jest obok Davida, ma na imię Anna.)

La voiture **qui** est dans le garage appartient à mon frère. (Samochód, który stoi w garażu, należy do mojego brata.)

Zaimek **que** zastępuje dopełnienie bliższe czasownika. Podobnie jak zaimek **qui** odnosi się zarówno do osób, jak i rzeczy.

Le garçon **que** j'ai rencontré ce matin est très sympathique. (Chłopak, którego spotkałam dziś rano, jest bardzo sympatyczny.)

Le livre **que** je lis est très intéressant. (Książka, którą czytam, jest bardzo ciekawa.)

Zaimek **dont** zastępuje dopełnienie dalsze czasownika poprzedzone przyimkiem **de**.

La fille **dont** je parle c'est ma copine de lycée. (Dziewczyna, o której mówię, to moja koleżanka z liceum.); Je parle **de** cette fille...

L'actrice **dont** j'ai oublié le nom est très connue. (Aktorka, której nazwiska nie pamiętam, jest bardzo znana.); J'ai oublié le nom **de** cette actrice...

Zaimek **où** zastępuje okolicznik miejsca lub czasu.

Le quartier **où** j'habite est très dangereux. (Dzielnica, w której mieszkam, jest bardzo niebezpieczna.)

Le 14 décembre c'est le jour **où** je suis né. (14 grudnia to dzień, w którym się urodziłem.)

10.11

Uzupełnij zdania odpowiednimi zaimkami względnymi.

Przykład: > Hier soir, j'ai vu cette fille **qui** a quatre voitures.

1. Connais-tu quelqu'un parle japonais?
2. La maison habitent mes parents est très grande.
3. J'aime beaucoup le film j'ai vu hier.
4. Le plat je parle est délicieux.
5. J'appelle l'ami habite à Londres.
6. La fille je connais depuis longtemps parle trois langues étrangères.
7. Le monument j'ai pris la photo est impressionnant.
8. La femme est arrivée en retard porte des lunettes.

ministrowiczek:

quelqu'un
– ktoś

depuis
longtemps
– od dawna

le monument
– zabytek

impression-
nant
– imponujący,
robiący
wrażenie

les lunettes
(f, pl)
– okulary

10.12

Uzupełnij zdania czasownikami w czasie przeszłym *passé composé* i dopasuj je do obrazków.

1.

2.

3.

4.

minisłowniczek:

l'arbre de Noël
(m) – choinka

le sable

– piasek

l'étoile de
mer (f)

– rozgwiazda

rencontrer

– spotkać

- Cécile et Julie (faire) un arbre de Noël avec du sable.
- Cécile (aller) à la plage.
- Cécile (trouver) une étoile de mer.
- Cécile (rencontrer) Julie.

10.13

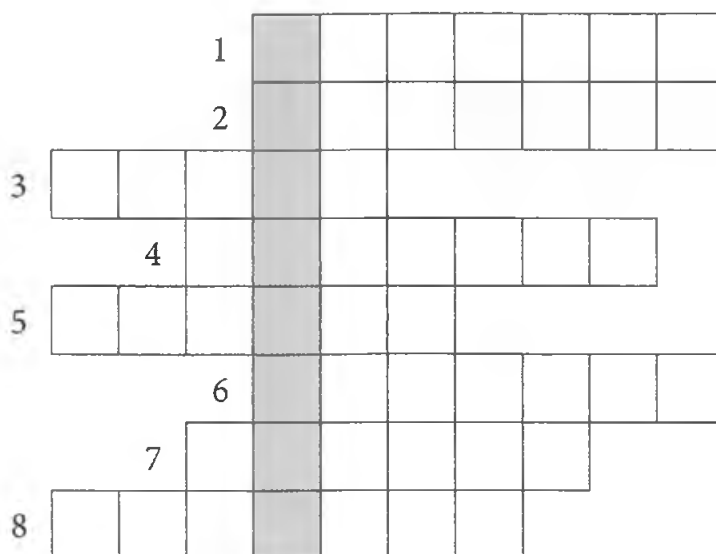
Uzupełnij zdania odpowiednimi przyimkami.

Przykład: > Madeleine passe ses vacances à Paris.

- Catherine a peur de voyager avion.
- Nous avons réservé une chambre salle de bain.
- Charles a passé ses vacances Rome.
- Dans une semaine, je pars vacances.
- Un aller-retour Bordeaux, s'il vous plaît.
- Marie aime voyager sa famille.
- Cet hôtel est trop cher. Je préfère une auberge jeunesse.
- Le petit déjeuner est inclus le prix.

10.14

Rozwiż krzyżówkę.

1. faire ses	5. l' de voyage
2. l' de jeunesse	6. la double
3. la côté fenêtre	7. le billet aller-
4. l'excédent de	8. la complète

hasło:

10.15

Przetłumacz na język francuski.

1. pojechać na wakacje w sierpniu
.....
2. spędzić dwa tygodnie w Hiszpanii
.....
3. podróżować z rodzicami
.....
4. płacić za nadbagaż
.....
5. zarezerwować dwuosobowy pokój na trzy noce
.....
6. kupić bilet w jedną stronę do Paryża
.....

Paryskie metro jest trzecim, po Londynie i Budapeszcie, najstarszym metrem na świecie. Pierwsza linia metra została otwarta w 1900 roku. Dziś cała sieć składa się z 14 linii, które łączą centrum ze wszystkimi dzielnicami Paryża.

TGV (Train à Grande Vitesse) to francuskie elektryczne pociągi pasażerskie, które osiągają prędkość do 320 km/h. Najszybszy pociąg TGV może jechać z prędkością 574 km/h. Jest to światowy rekord prędkości pojazdu szynowego.

SPRAWDŹ SIĘ!

10.16

Rozwiż test.

Przykład: > Je vais souvent à l'étranger.

a) à l' b) de l' c) par

- Un billet pour Berlin, s'il vous plaît.
a) faire b) aller c) partir
- Une chambre pour deux personnes s'appelle une chambre
a) simple b) double c) triple
- Nous en France.
a) sommes allé b) sommes allée c) sommes allés
- Marie et Caroline pour l'Allemagne.
a) sont parti b) sont partis c) sont parties
- Daniela à 7 heures du matin.
a) s'est levé b) s'est levée c) t'es levée
- Thomas et Olivier sur la plage.
a) s'est rencontré b) se sont rencontrés c) se sont rencontrées
- La fille parle avec François s'appelle Angélique.
a) qui b) que c) dont
- La ville je suis né est petite.
a) que b) qui c) où

10.17

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

- Tu aimes voyager?
.....
- Tu vas souvent à l'étranger?
.....
- Tu préfères voyager en été ou en hiver?
.....
- Tu préfères voyager seul, avec ta famille ou avec tes amis?
.....
- Où as-tu passé tes vacances l'année dernière?
.....
- Où veux-tu aller en vacances cette année?
.....

11

SPORT I CZAS WOLNY

– Je leur montrerais comment jouer au football!

– Ja bym im pokazał, jak się gra w piłkę!

W tym rozdziale:

Słownictwo: sporty letnie i zimowe, sprzęt sportowy, hobby i rozrywka;

Gramatyka: zaimki **en** i **y**, zaimki osobowe akcentowane (**moi, toi, lui** ...)

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

37

- Salut! Comment ça va? (Cześć! Jak leci?)
- Salut, Brigitte! Comme ci, comme ça. Je suis épuisé. Je ne suis pas en forme. (Cześć Brigitte! Tak sobie. Jestem wykończony. Nie mam kondycji.)
- Tu dois faire du sport, si tu veux aller faire du ski le mois prochain. La salle de musculation va t'aider à améliorer ta condition physique. Tu dois aussi faire du jogging et aller à la piscine. (Musisz uprawiać

sport, jeśli chcesz jechać w przyszłym miesiącu na narty. Siłownia pomoże ci poprawić kondycję. Musisz też biegać i chodzić na basen.)

- Malheureusement, je n'ai pas assez de temps libre. (Niestety nie mam dość wolnego czasu.)
- C'est dommage... (Szkoda...)

38

Matthieu, Stéphane et Guillaume jouent au football dans la même équipe. Ils participent souvent aux compétitions et ils ont des succès formidables. Pour gagner les matchs, ils doivent s'entraîner beaucoup. Ils se rencontrent trois fois par semaine et s'entraînent jusqu'au soir. Ils consacrent tout leur temps libre au football parce que ce sport c'est leur passion.

(Matthieu, Stéphane i Guillaume grają w piłkę nożną w tej samej drużynie. Często biorą udział w zawodach i odnoszą wspaniałe sukcesy. Żeby wygrywać mecze, muszą dużo trenować. Spotykają się trzy razy w tygodniu i trenują do wieczora. Poświęcają piłce nożnej cały swój wolny czas, ponieważ ten sport jest ich pasją.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Zaimek en

- zastępuje rzeczownik (lub grupę rzeczownika) poprzedzony **rodzajnikiem częściowym** (*du, de la, de l', des*), np.: Je bois **de l'eau**. - J'**en** bois. (Piję wodę. - Piję ją.);
- zastępuje rzeczownik poprzedzony **rodzajnikiem nieokreślonym** (*un, une, des*), np.: Vous avez **des chiens**. - Vous **en** avez. (Macie psy. - Macie je.);
- zastępuje rzeczowniki poprzedzone **liczebnikiem** lub **wyrażeniem ilościowym**, np.: J'ai **beaucoup d'argent**. - J'**en** ai beaucoup. (Mam dużo pieniędzy. - Mam ich dużo.);
- zastępuje rzeczowniki odnoszące się do rzeczy poprzedzone **przymikiem de**, np.: Il parle **de son travail**. - Il **en** parle. (On mówi o swojej pracy. - On mówi o niej.);
- zastępuje **okolicznik miejsca** poprzedzony przymikiem **de**, np.: Elle revient **de Paris**. - Elle **en** revient. (Ona wraca z Paryża. - Ona wraca stamtąd.).

Zaimek y

- zastępuje rzeczowniki odnoszące się do rzeczy i poprzedzone **przymikiem à**, np.: Je pense **à sa proposition**. - J'**y** pense. (Myślę o jego propozycji. - Myślę o niej.);
- zastępuje **okolicznik miejsca** poprzedzony przymikiem **à**, np.: Je vais **à la piscine**. - J'**y** vais. (Idę na basen. - Idę tam.).

Sport:

le sport – sport
 faire du sport – uprawiać sport
 le football / le foot – piłka nożna
 nager / la natation – pływać / pływanie
 aller à la piscine – iść na basen
 le basket-ball / le basket – koszykówka
 le volley-ball – siatkówka
 le tennis – tenis
 la gymnastique – gimnastyka
 l'aérobic (f) – aerobik
 aller à la salle de musculation – iść na siłownię
 l'escalade (f) – wspinaczka
 faire du vélo – jeździć na rowerze
 faire du ski / skier – jeździć na nartach
 faire du patinage / patiner – jeździć na łyżwach
 marcher – chodzić, spacerować
 courir – biegać
 le jogging – bieganie, jogging
 naviguer – żeglować
 aller à cheval / faire de l'équitation – jeździć konno
 le terrain de sport – boisko
 la patinoire – lodowisko
 la piste de ski – trasa narciarska
 la pente de ski – stok narciarski
 le club de fitness – klub fitness
 le match de foot – mecz piłki nożnej
 l'équipe (f) – drużyna
 gagner – wygrywać
 perdre – przegrywać
 faire match nul – zremisować
 s'entraîner – trenować
 le joueur – gracz, zawodnik
 les compétitions (f, pl) / le concours – zawody, konkurs
 le sportif – sportowiec

le joueur de football / le footballeur – piłkarz
 le stade – stadion
 l'entraîneur – trener
 l'adversaire (m, f) – przeciwnik, przeciwniczka
 le gagnant / le vainqueur – zwycięzca
 le but – bramka, gol
 le résultat – wynik
 le supporter – kibic
 sauter – skakać
 jouer au football / au tennis – grać w piłkę / w tenisa
 participer aux compétitions – brać udział w zawodach
 soutenir qn – kibicować (komuś)
 être en forme – być w formie

Sprzęt sportowy:

le ballon / la balle – piłka
 le vélo / la bicyclette – rower
 la raquette de tennis – rakietka tenisowa
 le panier – kosz
 le filet – siatka
 la luge – sanki
 les patins à glace (m, pl) – łyżwy
 les skis (m, pl) – narty

Hobby i rozrywka:

regarder la télé – oglądać telewizję
 lire les livres – czytać książki
 jouer aux cartes – grać w karty
 jouer de la guitare – grać na gitarze
 se reposer – odpoczywać
 écouter de la musique – słuchać muzyki
 jouer à l'ordinateur – grać na komputerze
 Comment tu passes ton temps libre? – Jak spędzasz swój wolny czas?

ĆWICZENIA

11.1

Podpisz zdjęcia nazwami przedstawionych na nich sportów, a następnie połącz je z opisami.

minisłowniczek:

le gardien
de but

– bramkarz

l'équipe
nationale (f)

– repre-

zentacja,

drużyna

narodowa

oublier les

problèmes

– zapominać

o problemach

1.

2.

3.

4.

- ... a) Christian joue très bien au football. L'année dernière, il a joué comme gardien de but dans l'équipe nationale.
- ... b) Béatrice aime faire de la natation. Deux fois par semaine, elle va à la piscine avec son fils.
- ... c) Marc adore le tennis. La semaine dernière, il a acheté une nouvelle raquette.
- ... d) Le soir, Catherine fait du jogging. Quand elle court, elle oublie ses problèmes.

11.2

Połącz nazwy przedmiotów z dyscyplinami sportu.

minisłowniczek:

la selle

– siodło

les palmes

(f, pl) – płetwy

le cyclisme

– kolarstwo

l'équitation (f)

– jazda konna

la plongée

– nurkowanie

1. le ballon		a. le cyclisme
2. la raquette		b. l'équitation
3. les patins à glace		c. la plongée
4. la selle		d. le football
5. le vélo		e. le patinage
6. les palmes		f. le tennis

11.3

Odszyfruj czasowniki związane z tematem rozdziału i przetłumacz je na język polski.

1. GAREN: –
2. ORUJE: –
3. PENATIR: –
4. ROCURI: –
5. REDEPR: –
6. GERAGN: –

11.4

Uzupełnij tabelkę wyrazami z ramki.

le but / la raquette / le bâton / le set / le ballon / la piste de ski / la balle
/ la combinaison / le filet / le saut à skis / le court / le casque / le filet
/ le stade / le gardien de but

le tennis	le ski	la football

minisłowniczek:

le bâton

– kijek

le set – set

la combi-
naison

– kombinezon

le saut à skis

– skoki
narciarskie

le court

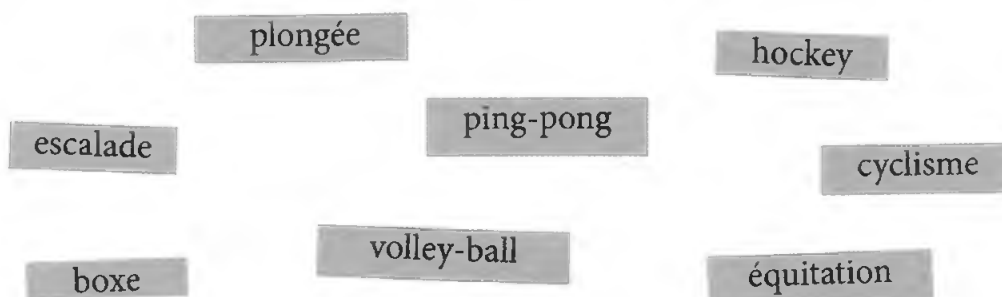
– kort

le casque

– kask

11.5

Uzupełnij zdania odpowiednimi wyrazami.

minisłowniczek:

le hockey

– hokej

le cyclisme

– kolarstwo,
jazda

na rowerze

la boxe – boks

les sports de
combat (m)

– sporty walki

propre

– własny

le tennis de
table – tenis
stołowy

1. J'adore faire du vélo! Le est mon sport préféré.
2. La et le judo sont les sports de combat.
3. Madeleine adore l' Elle rêve d'avoir son propre cheval.
4. Dans l'équipe de il y a six joueurs.
5. Le et le patinage sont les sports pratiqués sur un patinoire.
6. Pour faire de la on doit avoir une combinaison, un masque et des palmes.
7. Le c'est le « tennis de table ».
8. L' c'est un sport qu'on peut pratiquer à la montagne.

minisłowniczek:

le badminton
– badminton

le violon
– skrzypce

les échecs
(m, pl)

– szachy

le piano
– fortepian,
pianino

la clarinette
– klarnet

11.6

Uzupełnij zdania odpowiednimi formami rodzajników ściągniętych.

Przykład: > Nous jouons **au** football une fois par semaine.

1. Jean-Pierre aime jouer badminton.
2. Mes parents jouent cartes avec leurs amis.
3. La nièce de David joue violon.
4. Chaque lundi, nous jouons basket.
5. Vous savez jouer guitare?
6. Pour jouer échecs, il faut être très intelligent.
7. Jeannette joue piano.
8. Ils jouent clarinette.

Zapamiętaj!

Czasownik **jouer** (grać) łączy się z przyimkiem à, jeżeli mówimy o dyscyplinach sportu (np. jouer au football / au tennis / au volleyball). Przed nazwami instrumentów stosujemy przyimek **de** (jouer de la guitare / du piano).

11.7

Z rozsypanych słów ułóż poprawne zdania.

1. forme / Je / en / suis / pas / ne

.....

2. piscine / va / la / souvent / Thérèse / à

.....

3. hiver / ski / je / du / En / fais

.....

4. football / Michel / au / semaine / joue / deux / par / fois

.....

5. Bernard / patinage / aime / du / faire

.....

6. raquette / veux / une / tennis / Je / acheter / de

.....

7. jeudi / ils / basket / Chaque / au / jouent

.....

8. vélo / nous / En / du / faisons / été

.....

11.8

Dopasuj do obrazków właściwe wypowiedzi.

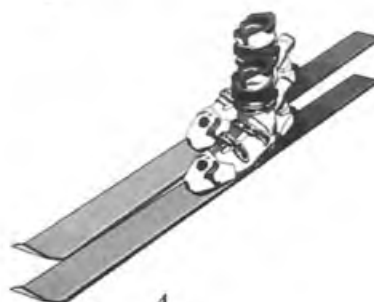
1.

3.

2.

4.

- a) Au printemps, je vais au travail en bicyclette.
- b) Les enfants attendent l'hiver avec impatience parce qu'ils adorent faire de la luge.
- c) Dans les Alpes, il y a des pistes de ski magnifiques !
- d) Hier, on a ouvert une nouvelle patinoire près de chez nous. Après l'école, nous pouvons faire du patinage !

ministrowiczek:
avec
impatience
– z nie-
cierpliwością
faire de la luge
– jeździć na
sankach
près de chez
nous – nie-
daleko nas,
niedaleko
naszego domu

11.9

Z rozsypanych zdań ułóż dwa dialogi.

– Moi, je ne suis pas très sportif. Je préfère aller au cinéma.

– Oui, je suis fatigué parce que je travaille beaucoup.

– Moi aussi, mais chaque jour je vais à la piscine. C'est très relaxant ! Tu veux aller avec moi?

– Salut, Jacques! Ça va ? Tu as l'air fatigué.

– Oui, j'adore ! En été, je fais du vélo et en hiver, je patine. Et toi?

– Excellente idée!

– Nina, tu aimes faire du sport?

– C'est dommage. Le sport est bon pour la santé.

ministrowiczek:
bon pour la
santé – dobry
dla zdrowia
Excellente
idée! – Świetny
pomysł!
Tu as l'air
fatigué.
– Wyglądasz
na zmęczo-
nego.
sportif
– wyspor-
towany
relaxant
– relaksujący

I

–
–
–
–

II

–
–
–
–

11.10

Znajdź w diagramie siedem czasowników związanych z czasem wolnym i utwórz poprawne zwroty, dopisując do nich rzeczowniki i wyrażenia z ramki. Następnie uzupełnij trzy zdania wybranymi czasownikami z diagramu.

S	R	E	G	A	R	D	E	R	A
K	A	V	L	S	D	J	F	G	S
W	L	Ê	T	R	E	M	I	Q	B
T	M	Y	P	Z	T	S	H	N	L
J	E	D	F	A	I	R	E	Z	I
O	K	H	X	M	S	T	D	I	R
U	Q	A	L	L	E	R	K	Y	E
E	S	I	S	G	F	E	R	W	B
R	H	Ê	C	O	U	T	E	R	J
X	A	D	M	Q	P	N	R	A	I

les livres / la radio / la télé / au basket / du sport / à la piscine / en forme

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8. Le matin, j'aime
les journaux.
9. Madeleine adore
de la musique.
10. Luc n'aime pas au
cinéma. Il préfère le théâtre.

minisłowniczek:
sociable
– towarzyski
le pub – pub,
knajpa

11.11

Przetłumacz na język francuski słowa i wyrażenia podane w nawiasach.

Robert est très sociable. Il aime passer son (1) (czas wolny) avec ses amis. D'habitude, ils (2) (spotykają się) le soir et ils vont au (3) (kino) ou dans un (4) (restauracja). Hier, ils sont allés dans un pub pour voir un (5) (mecz) de foot.

11.12

Podpisz ilustracje.

Przykład: > Il joue au basket-ball.

1.

.....
.....

2.

.....
.....

3.

.....
.....

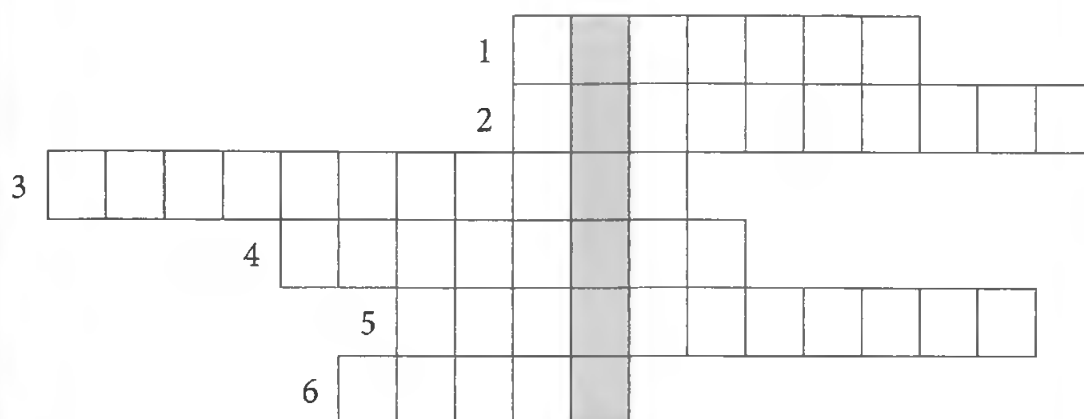
4.

.....
.....

11.13

Rozwińz krzyżówkę.

1. Les filles aiment faire de l' (aerobik).
2. Sophie adore aller à cheval. Elle fait de l' (jazda konna) deux fois par semaine.
3. La sœur de Daniel fait de la (gymnastyka) artistique.
4. Mon sport préféré c'est la (pływanie).
5. Aux matchs de foot, il y a toujours beaucoup de (kibice).
6. Demain, nous allons au (stadion) pour voir un match.

hasło:

ministrowiczek:
l'exercice (m)
– ćwiczenie
l'escrime (f)
– szermierka
s'inscrire
– zapisać się
le cours de
danse – kurs
tańca

11.14

Zastąp podkreślone fragmenty zdań zaimkiem *en* lub *y*.

Przykład: > Je vais souvent à la piscine. – J'y vais souvent.

1. Il a deux raquettes de tennis. – Il a deux.
2. Nous allons à la patinoire une fois par semaine. – Nous allons une fois par semaine.
3. Elle fait beaucoup d'exercices. – Elle fait beaucoup.
4. Je reviens de la piscine. – J' reviens.
5. Nous participons aux compétitions d'escrime. – Nous participons.
6. Tu vas souvent au club de fitness? – Oui, j' vais chaque jour.
7. Combien de bicyclettes as-tu? – J' ai trois.
8. Je pense à m'inscrire au cours de danse. – J' pense.

11.15

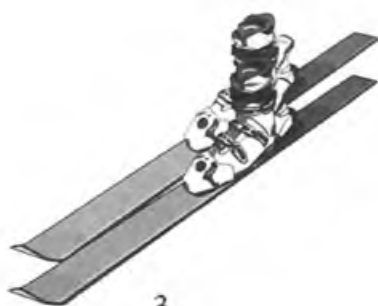
Podpisz obrazki, a następnie dopasuj do nich podane zdania i przetłumacz je na język polski.

1.

2.

3.

4.

a) En hiver, Daniel et Thomas font du ski.

.....

b) Pierre a acheté une nouvelle raquette de tennis.

.....

c) D'habitude, je vais à l'école en bicyclette.

.....

d) Maman, tu as vu mon ballon?

.....

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: ZAIMKI OSOBOWE AKCENTOWANE

Zaimki osobowe w języku francuskim dzielimy na nieakcentowane (**je, tu, il/elle, on, nous, vous, ils/elles**) i akcentowane. Zaimki akcentowane przybierają następujące formy:

Liczba pojedyncza	Liczba mnoga
moi (ja)	nous (my)
toi (ty)	vous (wy)
lui (on)	eux (oni)
elle (ona)	elles (one)
soi	

Zaimki osobowe akcentowane:

- służą do wyróżnienia lub podkreślenia osoby, o której mówimy, np.:
Toi, tu as toujours raison. – Ty zawsze masz rację.
Lui, il n'est jamais en retard. – On nigdy się nie spóźnia.
- są używane do zaznaczania kontrastu, np.:
Marc aime aller au cinéma. **Moi**, je préfère le théâtre. – Marc lubi chodzić do kina. Ja wolę teatr.
- służą do wzmocnienia zaimka nieakcentowanego, np.:
Il l'a fait **lui-même**. – On sam to zrobił.
Tu es fatigué ? **Moi** aussi. – Jesteś zmęczony? Ja też.
- występują po przyimkach takich jak *à, de, avec, sans, pour, contre*, np.:
Je travaille avec **lui**. – Pracuję z nim.
Ils sont partis sans **toi**. – Wyjechali bez ciebie.
- mogą również występować samodzielnie, np.:
– Qui a fait ça? – **Moi**. – Kto to zrobił? – Ja.

Uwaga!

Forma **soi** występuje z zaimkiem bezosobowym **on** lub innymi formami nieokreślonymi, np. Tout le monde est rentré chez **soi**. (Wszyscy wrócili do siebie.), On se sent bien chez **soi**. (Czujemy się dobrze u siebie.)

11.16

Uzupełnij zdania właściwymi formami zaimków osobowych akcentowanych.

Przykład: > Qui veut participer aux compétitions? – **Moi**. (ja)

1. J'adore faire du sport. Et ? (ty)
2. Nous allons au théâtre demain. Vous voulez aller avec ? (my)
3. J'ai acheté cette raquette pour (wy)
4. Vous pensez souvent à (one)
5. Pierre aime jouer au foot. , je préfère le basket. (ja)
6. Ils sont allés au stade sans (on)

Czy wiesz, że... ?

W 1998 roku Francja po raz pierwszy zdobyła mistrzostwo świata w piłce nożnej. W meczu finałowym drużyna francuska pokonała Brazylię 3:0. Gole dla Francji strzelili Emmanuel Petit i Zinedine Zidane, który po tych mistrzostwach stał się prawdziwą gwiazdą.

Jednym z ulubionych sportów Francuzów są bule – gra polegająca na tym, by dorzucić dużymi metalowymi kulami do mniejszej kulki nazywanej „świn-ką”. Gra jest szczególnie popularna na południu Francji, gdzie mężczyźni często spotykają się na specjalnych placach, by w miłej atmosferze rozegrać partyjkę.

SPRAWDŹ SIĘ!

11.17

Rozwińz test.

Przykład: > J'aime faire du sport.

a) du b) de la c) de

1. J'adore Je vais à la piscine trois fois par semaine.

a) patiner b) nager c) naviguer

2. Dans l'équipe de foot, il y a onze

a) entraîneurs b) supporters c) joueurs

3. Marc n'est pas forme.

a) à b) en c) de

4. Mon grand-père aime jouer cartes.

a) aux b) des c) de

5. Vous jouez piano.

a) au b) de la c) du

6. – Tu as une bicyclette? – Oui, j' ai une.

a) en b) y c) ne

7. J'aime beaucoup ce club de fitness. J' vais très souvent.

a) ai b) en c) y

8. Je vais au cinéma ce soir. Tu veux aller avec ?

a) moi b) toi c) vous

11.18

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – Tu aimes faire du sport?

– Oui, j'adore!

1. Comment tu passes ton temps libre?

.....

2. Quel sport fais-tu?

.....

3. Tu vas souvent à la piscine ou à la salle de musculation?

.....

4. Qu'est-ce que tu fais pour être en forme?

.....

12 PRZYRODA

- Quel plaisir de passer du temps au sein de la nature!

- Jak przyjemnie jest spędzać czas na łonie natury!

W tym rozdziale:

Słownictwo: rośliny i zwierzęta, elementy krajobrazu, pogoda;

Gramatyka: czas przeszły *imparfait*

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

40

- J'adore les animaux ! Et toi? (Uwielbiam zwierzęta! A ty?)
- Moi aussi ! À la maison, j'ai deux chats et un chien. Je les aime beaucoup. J'aime m'occuper d'eux, leur donner à manger, jouer avec eux. C'est un vrai plaisir! (Ja też! W domu mam dwa koty i psa. Bardzo je kocham. Lubię się nimi zajmować, dawać im jeść i bawić się z nimi. To prawdziwa przyjemność!)

- Avec un animal à la maison, on ne se sent jamais seul, n'est-ce pas? (Gdy w domu jest zwierzę, nie można czuć się samotnym, prawda?)
- Oui, c'est vrai. (Tak, to prawda.)

41

À Ténériffe, le temps était magnifique. Il y avait du soleil et il faisait très chaud. Tous les jours, on se promenait dans les montagnes, on prenait le soleil et on nageait dans l'océan. L'eau était fraîche et claire. Chaque jour, on faisait aussi beaucoup de photos.

(Na Teneryfie pogoda była wspaniała. Świeciło słońce i było bardzo ciepło. Codziennie chodziliśmy po górach, opalaliśmy się i pływaliliśmy w oceanie. Woda była chłodna i czysta. Codziennie robiliśmy też dużo zdjęć.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czas przeszły imparfait

Imparfait to czas przeszły niedokonany. Służy do wyrażania czynności przeszłych niezakończonych oraz czynności zwyczajowych, powtarzających się w przeszłości. Czas ten stosujemy również w opisach, jako tło do zdarzeń.

Tworzymy go, dodając do tematu 1 osoby liczby mnogiej czasu teraźniejszego odpowiednie końcówki (-ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient).

I grupa (-er)	II grupa (-ir)	III grupa (-re, -oir, -ir)
parler (mówić)	finir (kończyć)	faire (robić)
<i>nous parlons</i>	<i>nous finissons</i>	<i>nous faisons</i>
je parlais	je finissais	je faisais
tu parlais	tu finissais	tu faisais
il / elle parlait	il / elle finissait	il / elle faisait
nous parlions	nous finissions	nous faisions
vous parliez	vous finissiez	vous faisiez
ils / elles parlaient	ils / elles finissaient	ils / elles faisaient

Czas **imparfait** to jeden z nielicznych czasów w języku francuskim, który tworzy się regularnie dla wszystkich grup czasowników. Wyjątkiem jest jedynie czasownik **être** (być), który w czasie Imparfait przyjmuje temat **ét-** : j'étais, tu étais, il/elle était, nous étions, vous étiez, ils/elles étaient.

Zwierzęta i rośliny:

le chien – pies
 promener / sortir le chien – wyprowadzać
 psa na spacer
 donner à manger – karmić
 s'occuper d'un animal – opiekować się
 zwierzęciem
 le chat – kot
 le hamster – chomik
 le lapin – królik
 les poissons (m, pl) – rybki
 la tortue – żółw
 l'oiseau (m) – ptak
 le perroquet – papuga
 la poule – kura
 le canard – kaczka
 la chèvre – koza
 la brebis – owca
 le mouton – baran
 la vache – krowa
 le cheval – koń
 le cochon – świnia
 l'ours (m) – niedźwiedź
 le loup – wilk
 le renard – lis
 le lièvre – zając
 la grenouille – żaba
 l'araignée (f) – pajak
 l'escargot (m) – ślimak
 l'éléphant (m) – słoń
 la girafe – żyrafa
 le singe – małpa
 le chameau – wielbłąd
 le lion – lew
 le tigre – tygrys
 les insectes (m, pl) – owady
 la mouche – mucha
 la fourmi – mrówka
 la guêpe – osa
 l'abeille (f) – pszczoła
 le moustique – komar
 le papillon – motyl
 l'arbre (m) – drzewo
 le buisson / l'arbuste (m) – krzak, krzew
 la plante – roślina
 le palmier – palma

la fleur – kwiat
 la rose – róża
 la tulipe – tulipan

Elementy krajobrazu:

le ciel – niebo
 le soleil – słońce
 la lune – księżyc
 les étoiles (f, pl) – gwiazdy
 les montagnes (f, pl) – góry
 la mer – morze
 l'océan (m) – ocean
 le lac – jezioro
 la rivière – rzeka
 la roche – skała
 la cascade – wodospad
 la forêt – las
 le désert – pustynia
 la côte – wybrzeże
 la plage – plaża
 le sable – piasek
 la vague – fala
 l'île (f) – wyspa
 le pré – łąka
 l'herbe (f) – trawa

Pogoda:

Il fait beau temps. – Jest ładna pogoda.
 Il fait mauvais temps. – Jest brzydka
 pogoda.
 Il fait chaud. – Jest ciepło.
 Il fait froid. – Jest zimno.
 Il y a du soleil. / Le soleil brille. – Świeci
 słońce.
 Il y a du vent. / Le vent souffle. – Wieje
 wiatr.
 le nuage – chmura
 la pluie – deszcz
 Il pleut. – Pada deszcz.
 l'orage (m) – burza
 le brouillard – mgła
 la neige – śnieg
 Il neige. – Pada śnieg.
 le gel – mróz
 Il gèle. – Jest mróz.

ĆWICZENIA

12.1

Podpisz elementy zaznaczone na obrazku.

1.
2.
3.
4.
5.
6.

12.2

Z podanych zdań utóó poprawny dialog.

ministówniczek:

Quel temps

fait-il

aujourd'hui?

– Jaka jest dziś
pogoda?

avoir envie de...

– mieć ochotę
na...

sans nuages

– bezchmurny

Combien de

degrés fait-il?

– Ile jest

stopni?

volontiers

– chętnie

– Fantastique! J'ai envie de me promener
dans la forêt. Tu veux aller avec moi?

– Oui, volontiers!

– Quel temps fait-il aujourd'hui?

– Il fait très beau. Il y a du soleil,
le ciel est bleu et sans nuages.

– Combien de degrés fait-il?

– Il fait 29 degrés.

-
-
-
-
-
-

12.3

Połącz fragmenty zdań.

Przykład: > Il fait + très chaud.

1. Quel temps...	a) du brouillard.
2. Le soleil...	b) froid.
3. Il...	c) est couvert.
4. Le vent...	d) tombe.
5. Il fait...	e) brille
6. La neige...	f) fait-il?
7. Il y a...	g) souffle.
8. Le ciel...	h) pleut.

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

12.4

Przetłumacz brakujące fragmenty opisów krajobrazów, a następnie połącz opisy ze zdjęciami.

1.

2.

3.

4.

- a) Les champs et les prés pleins de (1) (kwiaty) sont caractéristiques pour les Pays-Bas. Le paysage est très beau surtout au printemps, quand les (2) (tulipany) fleurissent.
- b) À côté de ce petit village pittoresque, il y a des (3) (lasy) magnifiques et une belle (4) (rzeka).
- c) En Afrique, il y a beaucoup de (5) (pustynie). C'est un paysage impressionnant, avec le (6) (piasek) doré.
- d) J'aime bien passer du temps au bord de ce (7) (jezioro). Quand il y a du (8) (słońce), j'y vais pour me reposer et bronzer un peu.

minisłowniczek:

couvert –
zachmurzony
tomber –
padać
(o śniegu,
deszczu)

minisłowniczek:

le champ
– pole
plein de
– pełny
les Pays-Bas
(m, pl)
– Holandia
fleurir
– kwitnąć
pittoresque
– malowniczy
l'Afrique (f)
– Afryka
impressionnant
– imponujący,
robiący
wrażenie
doré(e)
– złocisty(a)
le bord
– brzeg
bronzer
– opalać się

12.5

Dopasuj opisy pogody do ilustracji.

minisłowniczek:

le parapluie

– parasol

fort – silny

s'habiller

chaudement

– ubierać się

chaleur

pleuvoir

– padać

(o deszczu)

Il va pleuvoir.

– Będzie

padać.

1.

2.

3.

4.

5.

- Il neige et il fait très froid. Je n'ai pas envie de sortir.
- Le temps est magnifique ! Le soleil brille, il n'y a pas de nuages. On peut faire un pique-nique !
- Il pleut. Tu dois prendre un parapluie.
- Aujourd'hui, il y a un vent très fort. On doit s'habiller chaudement.
- Il fait assez chaud, mais le ciel est couvert. Peut-être il va pleuvoir.

12.6

Uzupełnij zdania odpowiednimi formami czasu przeszłego *imparfait*.

minisłowniczek:

avoir froid

– czuć zimno

J'ai froid.

– Jest mi

zimno.

pleuvoir

à torrents

– lać jak

z cebra

était / avait / brillait / allaient / avais / pleuvait / preniez / faisait

- Hier, il très chaud.
- Vous toujours un parapluie.
- Le soleil
- J' froid donc je me suis habillé chaudement.
- Pendant notre séjour en Espagne, le temps magnifique.
- Elle les yeux verts.
- À Londres, il à torrents.
- Chaque jour, ils à la plage.

12.7

Przeczytaj opis wakacji i uzupełnij go brakującymi czasownikami w czasie przeszłym *imparfait*.

Hier, nous sommes rentrés de nos vacances en Grèce. Nous nous sommes bien amusés. Chaque jour, nous (1) (chodziliśmy) à la plage et nous (2) (kąpaliśmy się) dans la mer. Le temps était magnifique. Il faisait

chaud, il y avait du soleil et un vent léger. Le soir, nous (3) (spacerowaliśmy) sur la plage et nous (4) (podziwialiśmy) le coucher du soleil.

Zapamiętaj!

Formy czasu *imparfait* dla czasowników zwrotnych tworzymy tak samo jak dla pozostałych czasowników. Trzeba jednak pamiętać o dodaniu zaimka zwrotnego, np.: je **me baignais**, tu **te baignais**, il/elle **se baignait**, nous **nous baignions**, vous **vous baignez**, ils/elles **se baignaient**.

12.8

Uzupełnij tabelkę brakującymi formami czasu przeszłego *imparfait*.

	habiter	avoir	vouloir	se rencontrer
je				
tu				
il / elle / on				
nous				
vous				
ils / elles				

12.9

Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasu przeszłego *imparfait*.

Przykład: > Hier, le temps était mauvais. (être)

minisłowniczek:

prendre le
soleil – opalać
się

sonner
– dzwonić

encore
– jeszcze

le facteur
– listonosz

1. Ils le dîner, quand l'orage a commencé. (manger)
2. Quand j'étais petite, je avoir un cheval. (vouloir)
3. D'habitude, en hiver on du ski. (faire)
4. Elle toujours la vérité. (dire)
5. En Espagne, nous le soleil sur la plage. (prendre)
6. Avant, tu souvent tes amis. (rencontrer)
7. Il la télé, quand le téléphone a sonné. (regarder)
8. Tous les jours, je très tôt. (se réveiller)
9. Vous encore, quand le facteur est venu. (dormir)
10. Chaque année, elles les vacances à la campagne. (passer)

12.10

Połącz zdania z obrazkami. W podanych zdaniach podkreśl słówka przedstawione na obrazkach, a następnie przetłumacz zdania na język polski.

minisłowniczek:

le parc – park

quelques
– kilka

le zoo – zoo

mignon
– śliczny

3)

1)

2)

5)

4)

a) Grégoire adore aller à cheval.

.....

b) Laura va souvent au parc pour donner à manger aux canards.

.....

c) Ma grand-mère habite à la campagne. Elle a deux vaches et quelques poules.

.....

d) Hier, je suis allé au zoo et j'ai vu un lion.

.....

e) Ma cousine a un lapin. Il est mignon!

.....

12.11

Znajdź w węzu literowym sześć rzeczowników związanych ze światem roślin. Dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

Przykład: > le palmier - palma

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -
6. -

12.12

Znajdź w diagramie osiem nazw zwierząt, a następnie dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

S	W	E	P	T	I	S	B	R	E
G	R	E	N	O	U	I	L	L	E
M	A	C	H	A	M	E	A	U	O
R	M	H	P	Z	T	S	F	N	F
E	E	A	S	I	N	G	E	Z	O
N	K	M	X	M	S	T	V	I	U
A	G	I	R	A	F	E	R	Y	R
R	S	E	S	G	F	E	I	W	M
D	H	T	I	G	R	E	E	R	I
X	N	O	H	T	A	L	O	U	P

1. -
2. -
3. -
4. -
5. -
6. -
7. -
8. -

Czy wiesz, że...?

Najbardziej słonecznym miastem we Francji jest Marsylia. Słońce świeci tu średnio 2835 godzin w ciągu roku.

Klimat we Francji jest bardzo zróżnicowany. W Bretanii mamy klimat morski - deszczowy i chłodny, ale z łagodną zimą. Na południu, w Prowansji, panuje klimat śródziemnomorski, z gorącym i suchym latem, a w Alpach i Pirenejach - klimat górski charakteryzujący się gorącym latem i mroźną zimą.

SPRAWDŹ SIĘ!

12.13

Rozwiń test.

Przykład: > Il **fait** froid.

a) fais b) fait c) y a

1. Hier, il très chaud.

a) faisais b) faisait c) fait

2. Le soleil

a) souffle b) tombe c) brille

3. En hiver, il

a) fait chaud b) neige c) fait 28 degrés

4. Michel promène son trois fois par jour.

a) lion b) éléphant c) chien

5. Claire toujours à 7 heures.

a) me réveillais b) se réveillait c) se réveillaient

6. En Espagne, le temps magnifique.

a) était b) étions c) étaient

7. Thomas et Agnès souvent.

a) se rencontrait b) te rencontrais c) se rencontraient

8. Chaque hiver, ils du ski.

a) faisait b) faisiez c) faisaient

12.14

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – Tu aimes les animaux?

– Oui, j'adore!

1. Quel temps fait-il aujourd'hui?

.....

2. Combien de degrés fait-il?

.....

3. Tu aimes passer du temps au sein de la nature?

.....

4. As-tu un animal à la maison?

.....

13

ZDROWIE

- Quel genre de spécialiste est-ce?

- Co to za specjalista?

W tym rozdziale:

Słownictwo: choroby i dolegliwości, u lekarza, w aptece, nagłe wypadki;

Gramatyka: czas przyszły prosty **futur simple**.

ZAPOZNAJ SIĘ Z NOWYM MATERIAŁEM, A NASTĘPNIE WYKONAJ ĆWICZENIA.

43

- Bonjour, monsieur. Comment puis-je vous aider ? (Dzień dobry. W czym mogę panu pomóc?)
- Bonjour. Je voudrais quelque chose contre le refroidissement, s'il vous plaît. (Dzień dobry. Poproszę o coś na przeziębienie.)
- Qu'est-ce que vous avez ? (Co panu dolega?)
- J'ai le nez qui coule, je tousse et j'ai mal à la gorge. (Mam katar, kaszlę i boli mnie gardło.)
- Voilà les gouttes pour le nez, le sirop contre la toux et les

pastilles pour la gorge. Ça fait 20 euros. (Proszę bardzo: krople do nosa, syrop na kaszel i pastylki na gardło. Razem płaci pan 20 euro.)

- Merci beaucoup. (Bardzo dziękuję.)

44

Depuis quelque temps, Jean-Philippe souffre de maux de tête. Hier, il s'est évanoui. Jean-Philippe travaille beaucoup et ne prend jamais de repos. Il passe son temps au bureau, devant l'ordinateur. Il ne mange pas bien. Il doit aller chez le médecin.

(Od pewnego czasu Jean-Philippe cierpi na bóle głowy. Wczoraj zemdlął. Jean-Philippe dużo pracuje i nigdy nie odpoczywa. Spędza czas w biurze przed komputerem. Źle się odżywia. Musi iść do lekarza.)

GRAMATYKA W PIGUŁCE:

Czas przyszły prosty futur simple

Czas **futur simple** służy do opisywania wydarzeń, które będą miały miejsce w bliższej lub dalszej przyszłości.

Dla czasowników zakończonych na **-er** i **-ir** czas przyszły prosty tworzymy, dodając do bezokolicznika odpowiednie końcówki:

parler (mówić)		finir (kończyć)	
je parlerai	nous parlerons	je finirai	nous finirons
tu parleras	vous parlerez	tu finiras	vous finirez
il / elle / on parlera	ils / elles parleront	il / elle / on finira	ils / elles finiront

W przypadku czasowników zakończonych na **-re** (np. **comprendre** – rozumieć, **connaître** – znać, **écrire** – pisać, **prendre** – brać, **répondre** – odpowiadać, **vendre** – sprzedawać) odcinamy końcowe **-e** i dodajemy odpowiednie końcówki:

écrire (pisać)		prendre (brać)	
je écrirai	nous écrirons	je prendrai	nous prendrons
tu écriras	vous écrirez	tu prendras	vous prendrez
il / elle / on écrira	ils / elles écriront	il / elle / on prendra	ils / elles prendront

Choroby i dolegliwości:

la santé – zdrowie
la maladie – choroba
la douleur – ból
le mal de tête / de ventre / de gorge / de dent – ból głowy / brzucha / gardła / zęba
la toux – kaszel
le rhume / le nez qui coule – katar
la fièvre – gorączka
la grippe – grypa
le refroidissement – przeziębienie

U lekarza:

le médecin – lekarz
le dentiste – dentysta
l'infirmière (f) – pielęgniarka
le patient / le malade – pacjent, chory
sain – zdrowy
l'hôpital (m) – szpital
l'ambulance (f) – karetka pogotowia
l'injection (f) – zastrzyk
l'opération (f) / l'intervention chirurgicale (f) – operacja
le bandage – bandaż
le plâtre – gips
le pansement – opatrunek, plaster
la visite / le rendez-vous chez le médecin – wizyta u lekarza
aller chez le médecin – iść do lekarza
prendre froid – przeziębienie się
tomber malade – zachorować
tousseur – kaszleć
souffrir de... – cierpieć na...
se sentir bien / mal – czuć się dobrze / źle
prendre les médicaments – przyjmować lekarstwa

rester au lit – leżeć w łóżku
donner une ordonnance – wypisać receptę
le congé de maladie – zwolnienie lekarskie
examiner – badać kogoś
prendre la température – mierzyć temperaturę
prescrire un médicament – przepisać lekarstwo
traiter – leczyć kogoś
guérir / se rétablir – wyzdrowieć
prendre du poids / grossir – przytyć
perdre du poids / maigrir – schudnąć
suivre un régime – być na diecie
J'ai mal à la tête / au ventre. – Boli mnie głowa / brzuch.

W aptece:

la pharmacie – apteka
le pharmacien – aptekarz, farmaceuta
le médicament – lekarstwo
l'analgésique (m) – lek przeciwbólowy
le comprimé – tabletki, proszek
l'antibiotique (m) – antybiotyk
les gouttes pour le nez (f, pl) – krople do nosa
le sirop contre la toux – syrop na kaszel

Nagłe wypadki:

avoir un accident – mieć wypadek
appeler une ambulance – wezwać karetkę
les premiers secours (m, pl) – pierwsza pomoc
se casser la jambe / le bras – złamać nogę / rękę

ĆWICZENIA

13.1

Dopasuj do zdjęć właściwe wypowiedzi.

minisłownik:

le dos – plecy

le salon de
massage

– salon
masażu

la seringue
– strzykawka

l'aiguille (f)
– igła

s'évanouir
– mdleć

mener une
vie saine
– prowadzić
zdrowy tryb
życia

1.

2.

3.

4.

a) Je passe beaucoup de temps devant l'ordinateur et souvent j'ai mal au dos. C'est pourquoi, une fois par semaine je vais au salon de massage.

b) J'ai peur des injections. Quand je vois une seringue ou une aiguille, je m'évanouis tout de suite.

c) Je suis malade. Je dois rester au lit et prendre beaucoup de médicaments.

d) Je mène une vie saine. Je mange beaucoup de légumes et je bois des jus de fruits.

13.2

Z rozsypanych wyrazów ułóż poprawne zdania.

1. dois / chez / aller / le / Tu / médecin

.....

2. a / froid / Julie / pris

.....

3. travaille / hôpital / Ma / l' / sœur / à

.....

4. prendre / Maurice / de / doit / médicaments / beaucoup

.....

5. Éric / un / a / accident / eu

.....

6. gorge / Elle / mal / a / la / à

.....

7. saine / mène / une / Thomas / vie

.....

8. lit / Je / rester / pendant / dois / jours / au / trois

.....

13.3

Podpisz ilustracje, odpowiadając na pytanie: Co ci dolega?

1.

2.

3.

4.

5.

1.
2.
3.
4.
5.

13.4

Przetłumacz brakujące fragmenty wypowiedzi na język francuski.

1. Depuis hier, (1) (źle się czuję). (2) (boli mnie brzuch) et j'ai des nausées. Je dois aller chez le médecin.
2. Charles travaille trop. Il souffre des (3) (ból głowy) et (4) (boli go plecy).
3. Sophie (5) (przeziębiła się). Elle a un rhume, elle tousse et (6) (boli ją gardło).
4. Récemment, Pierre a pris du poids. Il doit suivre un (7) (dieta) et (8) (prowadzić zdrowy tryb życia).

ministrowiczek:
les nausées
(f, pl)
– mdłości
récemment
– ostatnio,
niedawno

13.5

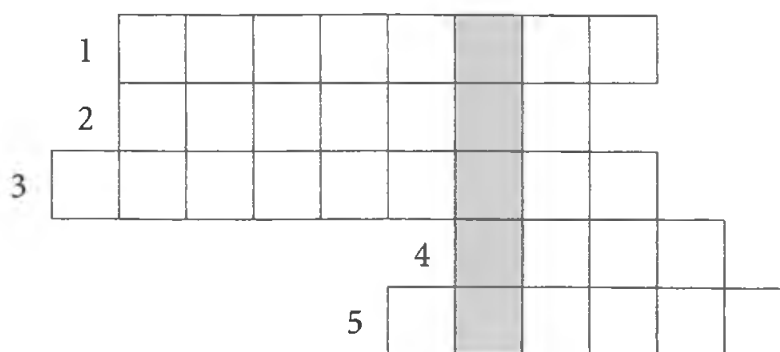
Uzupełnij zdania właściwymi formami czasu przyszłego *futur simple*.

Przykład: > Le mois prochain, je **finirai** les études de médecine. (finir)

1. On demain. (parler)
2. Angélique la température de son fils. (prendre)
3. Quand ils leur travail? (finir)
4. Le médecin le patient. (examiner)
5. Vous mangez trop de sucreries. Vous mal. (se sentir)
6. L'infirmière le médicament au malade. (donner)
7. Nous l'ambulance. (appeler)
8. Tu travailles trop et tu ne manges pas bien. Tu malade.
(tomber)

13.6

Rozwiń krzyżówkę.

1. Quand on a mal aux dents, on va chez le
2. Les infirmières travaillent à l'
3. Je me sens très mal. Tu peux appeler l' ?
4. Je dois acheter un sirop contre la
5. Quand on veut maigrir, on doit suivre un

hasło:

13.7

Uzupełnij tekst brakującymi formami czasu przyszłego *futur simple*.

Je m'appelle Matthieu et dans l'avenir je (1) (będę pracował) comme médecin. Je (2) (będę badał) les patients: je (3) (będę mierzył) la température et je (4) (będę przepisywał) les médicaments. Je (5) (pomogę) beaucoup de gens!

13.8

Połącz wyrazy z dwóch kolumn tak, aby utworzyć poprawne zdania.

Przykład: > Je mène + une vie saine.

1. Comment...	a) d'insomnie.
2. Je suis...	b) à la tête.
3. J'ai pris...	c) de la fièvre.
4. Je dois aller...	d) malade.
5. Je souffre...	e) te sens-tu aujourd'hui?
6. J'ai mal...	f) froid.
7. Je me sens...	g) chez l'oculiste.
8. J'ai...	h) mal.

minisłowniczek:
l'insomnie (f)
– bezsenność
l'oculiste (m)
– okulista

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ... 6. ... 7. ... 8. ...

13.9

Znajdź w diagramie osiem czasowników związanych ze zdrowiem i utwórz poprawne zwroty, dopisując do nich rzeczowniki i wyrażenia z ramki.

E	L	I	Z	B	G	H	V	S	A
X	W	T	O	M	B	E	R	F	V
A	P	E	R	D	R	E	I	P	O
M	E	R	K	R	E	P	G	L	I
I	E	S	U	I	V	R	E	Z	R
N	D	A	P	D	O	N	N	E	R
E	L	Q	U	X	S	O	W	Z	B
R	P	R	E	S	C	R	I	R	E
D	H	S	A	D	R	L	I	F	T
I	M	C	R	E	S	T	E	R	P

un accident / du poids / au lit / une ordonnance / le patient /
malade / un régime / un médicament

1. 5.
2. 6.
3. 7.
4. 8.

13.10

Przetłumacz podane zdania na język polski.

1. J'ai peur des injections.

.....

2. Tu dois aller chez le dentiste.

.....

3. Les fruits et les légumes sont bons pour la santé.

.....

4. Pierre s'est cassé la jambe.

.....

5. J'ai mal à la gorge.

.....

6. Le médecin prescrit des médicaments au patient.

.....

7. J'ai 39 degrés de fièvre.

.....

8. Dans l'avenir, je veux être infirmière.

.....

13.11

Odszyfruj wyrazy związane z tematem rozdziału. Dopisz do nich odpowiednie rodzajniki określone i przetłumacz na język polski.

1. LADAMEI: -

2. ODLURUE: -

3. LÂREPT: -

4. NADGABE: -

5. PIROS: -

6. PICHAMARE: -

7. MORÉPICM: -

8. NATCICED: -

ZAGADNIENIE GRAMATYCZNE: CZAS FUTUR SIMPLE – CZASOWNIKI NIEREGULARNE

Niektóre czasowniki w czasie *futur simple* odmieniają się nieregularnie, np.:

aller (iść, jechać) – j'irai, tu iras, il / elle / on ira, nous irons, vous irez, ils/elles iront

avoir (mieć) – j'aurai, tu auras, il / elle / on aura, nous aurons, vous aurez, ils / elles auront

devoir (musieć) – je devrai, tu devras, il / elle / on devra, nous devrons, vous devrez, ils / elles devront

envoyer (wysłać) – j'enverrai, tu enverras, il / elle / on enverra, nous enverrons, vous enverrez, ils / elles enverront

être (być) – je serai, tu seras, il / elle / on sera, nous serons, vous serez, ils / elles seront

faire (robić) – je ferai, tu feras, il / elle / on fera, nous ferons, vous ferez, ils / elles feront

pouvoir (móc) – je pourrai, tu pourras, il / elle / on pourra, nous pourrons, vous pourrez, ils / elles pourront

savoir (wiedzieć, umieć) – je saurai, tu sauras, il / elle / on saura, nous saurons, vous saurez, ils / elles sauront

tenir (trzymać) – je tiendrai, tu tiendras, il / elle / on tiendra, nous tiendrons, vous tiendrez, ils / elles tiendront

venir (przychodzić, przyjeżdżać) – je viendrai, tu viendras, il / elle / on viendra, nous viendrons, vous viendrez, ils / elles viendront

voir (widzieć) – je verrai, tu verras, il / elle / on verra, nous verrons, vous verrez, ils / elles verront

vouloir (chcieć) – je voudrai, tu voudras, il / elle / on voudra, nous voudrons, vous voudrez, ils / elles voudront

Przykłady: > Dans un mois, nous **serons** en France. – Za miesiąc będziemy we Francji.

Tout **ira** bien. – Wszystko będzie dobrze.

On se verra la semaine prochaine. – Zobaczymy się w przyszłym tygodniu.

13.12

Uzupełnij zdania odpowiednią formą czasu przyszłego *futur simple*.

Przykład: > Où irez-vous en vacances cette année? (aller)

1. Mes amis ce week-end. (venir)
2. Après demain, j' chez le cardiologue. (aller)
3. Vous prendre une décision. (devoir)
4. Elle cette lettre demain. (envoyer)
5. J' besoin de ton aide. (avoir)
6. Dans l'avenir, il chirurgien. (être)
7. Tu demain? (venir)

ministrowiczek:

le cardiologue

– kardiolog

prendre une
décision

– podejmować
decyzję

avoir besoin
de

– potrzebować
czegoś

l'aide (f)

– pomoc

le chirurgien

– chirurg

dès lundi – od
poniedziałku

Według raportu brytyjskiego ministerstwa zdrowia z 2010 roku kobiety we Francji żyją najdłużej w Europie. Średnia długość życia Francuzki wynosi 85 lat.

Życzenie „na zdrowie” po kichnięciu pochodzi z Francji, z czasów gdy Europę ogarnęła epidemia dżumy. Zarażonych dżumą męczyło kichanie, więc życiono im „na zdrowie”, aby kichanie nie okazało się objawem choroby.

SPRAWDŹ SIĘ!

13.13

Rozwiż test.

Przykład: > Je dois aller **chez** le cardiologue.

a) au b) chez c) dans

1. J'ai mal tête.
a) au b) du c) à la
2. Quand tu as mal aux dents, tu vas chez le
a) oculiste b) dentiste c) dermatologue
3. Marie veut perdre du poids. Elle doit
a) rester au lit b) prendre la température c) suivre un régime
4. Dans la pharmacie, on achète les
a) médicaments b) ordonnances c) congés de maladie
5. J'ai 39 degrés de
a) fièvre b) rhume c) toux
6. Demain, nous chez l'oculiste.
a) ira b) irons c) iront
7. Mes parents ce soir.
a) viendrai b) viendrez c) viendront
8. Dans l'avenir, il médecin.
a) serai b) seras c) sera

13.14

Odpowiedz na pytania z tego rozdziału.

Przykład: > – Tu as souvent mal à la tête?

– Oui, très souvent.

1. Tu aimes aller chez le dentiste ?
.....
2. Tu prends souvent froid ?
.....
3. Est-ce que tu mènes une vie saine ?
.....
4. Qu'est-ce qu'on doit faire pour être en bonne santé ?
.....
5. Qu'est-ce que tu feras dans l'avenir?
.....

ODPOWIEDZI

1. ALFABET I WYMOWA

1.2

1. orange, 2. chocolat, 3. voiture,
4. prune, 5. horloge, 6. bicyclette,
7. verre, 8. fourchette

1.3

1. souvent, 2. rue, 3. roue,
4. salut, 5. bonjour, 6. bus,
7. sur, 8. sourd

1.4

1. poison, 2. jaune, 3. fraise,
4. vent, 5. maïs, 6. géant,
7. signe, 8. chaud

1.5

1. cahier, 2. singe, 3. billet,
4. fromage, 5. cuillère,
6. poisson, 7. veste

1.6

1. temps, 2. singe, 3. tout,
4. orchestre, 5. matin

1.7

[a]: vent, onze, bon ;
[ɛ]: bien, examen, singe ;
[n]: campagne, montagne,
magnifique ; [sz]: chien, chat,
chocolat

1.8

[a]: novembre, [ɛ]: matin,
[g]: gâteau, [k]: cadeau,
[la]: voiture, [n]: ligne,
[s]: merci, [sz]: chocolat,
[z]: fraise, [ʒ]: rouge

2. PIERWSZE KONTAKTY

2.1

Vous (pan, pani): Comment allez-vous?, Au revoir, monsieur!, Et vous?, S'il vous plaît., Bonjour, madame!, Vous êtes d'où?, tu (ty): Salut!, Et toi?, Tu viens d'où?, À plus!, Comment vas-tu?, S'il te plaît.

2.2

1. e, 2. f, 3. a, 4. g, 5. b, 6. h, 7. d,
8. c

2.3

1. Je, 2. Pierre, 3. Elle,
4. Vous, 5. tu, 6. Julie,
7. Il, 8. Ils, 9. Elles, 10. Julie

2.4

1. David est médecin., David est à l'école., David est d'ici., 2. Nous nous appelons Paul et Damien., Nous nous appelons Duval., 3. Marc et Sophie sont à l'école., Marc et Sophie sont d'ici., Marc et Sophie sont étrangers.

2.5

être: je suis, il est, nous sommes, elles sont ; s'appeler: tu t'appelles, elle s'appelle, vous vous appelez, ils s'appellent

2.6

1. suis, 2. est, est, 3. suis, 4. êtes,
5. sont, 6. est, 7. sommes, 8. es

2.7

1. Comment, 2. Salut, 3. merci,
4. plus, 5. je, 6. suis, 7. Ravi,
8. appelle, 9. où, 10. habite,
11. langues

2.8

1. italiens, 2. polonaise,
3. allemand, 4. anglais, 5. russe,
6. françaises, 7. grec, 8. japonaises

2.9

1. anglais – Anglik / Anglicy,
2. grecque – Greczynka,
3. polonaises – Polki, 4. russe – Rosjanin / Rosjanka, 5. suédois – Szwed / Szwedzi

2.10

1. Marie est française. Elle est de Paris. Elle parle français et italien., 2. Klaus est allemand. Il est de Berlin. Il parle allemand et anglais., 3. Kasia est polonaise. Elle est de Varsovie. Elle parle polonais et italien., 4. Steve est anglais. Il est de Londres. Il parle anglais et espagnol.

2.11

1. b, 2. c, 3. c, 4. c, 5. a, 6. b, 7. c, 8. b

2.12

Przykładowe odpowiedzi:

1. Je m'appelle Michał Kowalski/ Agnieszka Nowak., 2. Je suis polonais/polonaise., 3. J'habite à Varsovie, rue Marszałkowska 21., 4. Je vais (très) bien., 5. Bonjour.

3. LICZBY I CZAS

3.1

les nombres: soixante, deux, dix-sept, les saisons: printemps, hiver, automne, les mois: janvier, avril, août, les jours de la semaine: mardi, lundi, jeudi, les fêtes: Noël, Nouvel An, Pâques

3.2

1. e, 2. g, 3. h, 4. b,
5. d, 6. a, 7. c, 8. f

3.3

1. deux, 2. six, 3. cinq, 4. trois

3.4

1. cinq, 2. huit, 3. soixante-dix,
4. douze, 5. cent, 6. trois,
7. seize, 8. zéro, 9. quatre-vingts,
10. dix-huit

3.5

1. Il est quatre/seize heures.,
2. Il est dix/vingt-deux heures.,
3. Il est une heure/treize heures.,
4. Il est sept/dix-neuf heures.

3.6

1. le trois décembre, 2. le cinq mars, 3. le vingt mai, 4. le quinze novembre, 5. le dix-huit janvier, 6. le premier juin

3.7

1. est, 2. as, 3. sommes, 4. avez,
5. est, 6. a, 7. avez, 8. est

3.8

1. 54 – cinquante-quatre, 2. 103 – cent trois, 3. 72 – soixante-douze, 4. 36 – trente-six, 5. 96 – quatre-vingt-seize, 6. 2012 – deux mille douze, 7. 507 – cinq cent sept, 8. 900 – neuf cents

3.9

1. quarante et un, 2. cinquante-huit, 3. quatre-vingt-deux, 4. quatre-vingt-dix-sept, 5. cent quarante-neuf, 6. six cents, 7. deux mille soixante-quatre, 8. quatre millions cent mille

3.10

liczba pojedyncza: fenêtre, chapeau, œil, cheval, jour, cahier ;
liczba mnoga: travaux, animaux, cheveux, bijoux, journaux, messieurs

3.11

1. livres, 2. choux, 3. yeux, 4. gâteaux, 5. nez, 6. hôpitaux, 7. lampes, 8. mesdames, 9. poissons, 10. genoux

3.12

1. maison – maisons,
2. cuillère – cuillères,
3. cahier – cahiers,
4. voiture – voitures

3.13

1. Cette, 2. Cet, 3. Ces,
4. Cet, 5. Cette, 6. Cet,
7. Ces, 8. Ce

3.14

1. c, 2. c, 3. b, 4. b,
5. c, 6. b, 7. c, 8. c

3.15

Przykładowe odpowiedzi:
1. Je suis né(e) le 23.12.1984 (le vingt-trois décembre mille neuf cent quatre-vingt-quatre).
2. J'ai 39 (trente-neuf) ans.
3. Nous sommes le 28 (vingt-huit) avril 2012 (deux mille douze).
4. Il est 11:15 (onze heures et quart).
5. Mon numéro de téléphone est le 605 823 409 (six, zéro, cinq, huit, deux, trois, quatre, zéro, neuf / six cent cinq, huit cent vingt-trois, quatre cent neuf).

4. CZŁOWIEK I RODZINA

4.1

1. e, 2. g, 3. h, 4. b,
5. f, 6. c, 7. d, 8. a

4.2

1. la tête, 2. les cheveux, 3. l'œil, 4. le nez, 5. l'oreille, 6. le ventre, 7. la jambe, 8. le bras

4.3

1. une journaliste, 2. une actrice, 3. une étudiante, 4. une chatte, 5. une étrangère, 7. une fille, 7. une chanteuse, 8. une femme

4.4

1. mari, 2. fille, 3. tante, 4. belle-mère, 5. sœur, 6. parents, 7. Jeanne, 8. André

4.5

1. le/un, 2. l'/une, 3. la/une, 4. le/un, 5. la/une, 6. les/des, 7. la/une, 8. les/des, 9. l'/un, 10. les/des

4.6

rodzaj męski: traducteur, père, cousin, frère, neveu, oncle ;
rodzaj żeński: nièce, copine, mère, danseuse, tante, fiancée

4.7

1. mince, 2. longs, 3. agressif, 4. paresseuses, 5. intelligente, 6. bleus, 7. noire, 8. chère, 9. jalouses, 10. difficile

4.8

1. une femme naïve, 2. une étudiante anglaise, 3. une actrice fameuse, 4. une femme jalouse, 5. une voisine curieuse, 6. une chatte noire, 7. une journaliste intelligente, 8. une fille heureuse

4.9

1. Combien coûte cette voiture? – Ile kosztuje ten samochód?
2. Quel âge a-t-elle? – Ile ona ma lat?, 3. Où habites-tu? – Gdzie mieszkasz?, 4. Est-ce que tu aimes le chocolat? – Czy lubisz czekoladę?, 5. Comment s'appelle la fiancée de Daniel? – Jak się nazywa narzeczonka Daniela?, 6. As-tu des enfants? – Masz dzieci?, 7. Elle est mariée? – Czy ona jest mężatką?, 8. Parlez-vous espagnol? – Czy mówi pan/pani po hiszpańsku? / Czy mówicie po hiszpańsku?

4.10

1. Sa, 2. Votre, 3. Mon, 4. Ton, 5. Leurs, 6. Son, 7. Leur, 8. Notre

4.11

1. Ta fiancée parle italien.,
2. Ma famille habite à Varsovie.,
3. Leur maison est très grande.,
4. Notre grand-père a les yeux verts.,
5. Votre sœur est très sympathique.

4.12

1. homme, 2. cheveux, 3. petit, 4. yeux, 5. enfants

4.13

1. Pierre n'a pas d'enfants.,
2. Je n'aime pas le chocolat.,
3. Madeleine n'est pas mariée.,
4. Les parents de Michel ne sont pas sympathiques.

4.14

1. b, 2. a, 3. b, 4. a,
5. b, 6. c, 7. c, 8. b

4.15

Przykładowe odpowiedzi: 1. Oui, j'ai une sœur aînée. / Oui, j'ai un frère cadet. / Non, je suis fille/fils unique., 2. Oui, je suis marié(e). / Non, je suis célibataire. / Non, je ne suis pas marié(e)., 3. Oui, j'ai une fille et un fils. / Non, je n'ai pas d'enfants., 4. Mon meilleur ami s'appelle Jean. / Ma meilleure amie s'appelle Sophie.

5. DOM I CZYNNOŚCI CODZIENNE

5.1

1. e, 2. h, 3. d, 4. g,
5. b, 6. c, 7. a, 8. f

5.2

1. termine, 2. cuisinez, 3. travailles, 4. regardent, 5. mangeons, 6. déteste, 7. retourne, 8. adore

5.3

sypialnia: dormir, l'armoire, le lit, l'étagère ;
kuchnia: le frigo, manger, faire la vaisselle, les placards, faire la cuisine, la casserole ;
łazienka: se laver les dents, la baignoire, le miroir, prendre un bain

5.4

1. salle de bain, 2. cuisine,
3. salle de séjour, 4. aspirateur,
5. baignoire, 6. chambre,
7. salle à manger, 8. garage

5.5

1. la lampe, 2. la machine à laver,
3. la chaise, 4. le fer à repasser,
5. le fauteuil, 6. la table

5.6

1. nous promenons, 2. se reposent,
3. vous appelez, 4. se réveille,
5. te lèves, 6. se rencontrent,
7. se couche, 8. m'habille

5.7

1. jour, 2. se lève, 3. une douche,
4. les dents, 5. rentre, 6. rencontre,
7. se repose, 8. livre, 9. regarde,
10. se couche

5.8

1. f, 2. d, 3. a, 4. b, 5. e, 6. c

5.9

1. Marie ne se promène pas dans la forêt., 2. Vous ne vous couchez pas tard., 3. Après le travail, il ne se repose pas beaucoup.,
4. Madeleine ne se lève pas très tôt., 5. Tu ne rencontres pas souvent tes amis., 6. Il ne se réveille pas avant dix-heures.

5.10

1. c, 2. e, 3. h, 4. g,
5. a, 6. d, 7. b, 8. f

5.11

1. c, 2. b, 3. a

5.12

1. je regarde, il regarde, nous regardons, vous regardez, 2. tu t'habilles, elle s'habille, vous vous habillez, ils s'habillent, 3. il mange, nous mangeons, vous mangez, elles mangent, 4. tu habites, il habite, nous habitons, vous habitez, 5. je me lève, tu te lèves, ils se lèvent, elles se lèvent, 6. elle boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent, 7. je travaille, il travaille, vous travaillez, elles travaillent, 8. tu dors, elle dort, nous dormons, vous dormez

5.13

1. la porte – drzwi, 2. l'armoire – szafa, 3. les meubles – meble,
4. le fauteuil – fotel, 5. la chambre – pokój, 6. les escaliers – schody

5.14

1. Caroline se lève très tôt.,
2. À quelle heure tu commences le travail? / À quelle heure commences-tu le travail?,
3. Chaque samedi nous rencontrons nos amis., 4. Je n'aime pas faire la vaisselle., 5. Le soir vous regardez la télé., 6. Pierre et Sophie prennent le petit déjeuner à la maison., 7. David s'endort à minuit., 8. Je rentre à la maison à dix-huit heures.

5.15

1. c, 2. b, 3. c, 4. b,
5. c, 6. b, 7. c, 8. a

5.16

Przykładowe odpowiedzi:

1. Je me lève à sept heures.,
2. Oui, je prends toujours le petit déjeuner à la maison., 3. Je vais au travail / à l'école à neuf heures.,
4. J'aime lire les livres 5. J'habite en ville., 5. Oui, je rencontre souvent mes amis. / Non, je ne rencontre pas souvent mes amis.

6. JEDZENIE

6.1

1. c, 2. e, 3. g, 4. b,
5. a, 6. h, 7. d, 8. f

6.2

1. la pomme, 2. la poire,
3. la banane, 4. le raisin,
5. le poiron, 6. la laitue,
7. la carotte, 8. le poulet,
9. le yaourt, 10. le fromage,
11. l'œuf

6.3

1. le riz – ryż, 2. le lait – mleko,
3. le jambon – szynka, 4. le sucre – cukier, 5. le pain – chleb,
6. la viande – mięso

6.4

1. e, 2. c, 3. b, 4. a, 5. d

6.5

l'entrée: la soupe aux brocolis, le plat principal: le saumon grillé, le dessert: le gâteau au chocolat, les boissons: le thé, le vin

6.6

1. c, 2. a, 3. d, 4. b

6.7

1. salade, 2. poivron, 3. légumes,
4. oignon, 5. sel, 6. poivre

6.8

1. d, 2. g, 3. e, 4. f,
5. h, 6. c, 7. a, 8. b

6.9

1. restaurant, 2. cuisine,
3. serveuse, 4. dessert, 5. viande,
6. chocolat, 7. plat, 8. addition

6.10

1. du, 2. de la, 3. de, 4. du, 5. du,
- du, 6. du, 7. d', 8. du, des, de la,
9. du, 10. du

6.11

- I: 1. b, 2. d, 3. c, 4. a ;
II: 1. b, 2. d, 3. a, 4. c

6.12

1. tu dois, elle doit, vous devez, ils doivent, 2. je sais, nous savons, vous savez, elles savent, 3. il peut, vous pouvez, ils peuvent, elles peuvent, 4. elle veut, nous voulons, vous voulez, ils veulent

6.13

1. peut, 2. veux, 3. doit, 4. savent,
5. Voulez, 6. peux, 7. sait,
8. devons

6.14

1. thé, 2. café, 3. dessert, 4. glaces,
5. prend / commande, 6. salade,
7. pommes, 8. crêpes

6.15

1. J'adore la cuisine française.,
2. Je voudrais un jus d'orange. / Un jus d'orange, s'il vous plaît.,
3. Je mange beaucoup de fruits.,
4. Ma sœur ne mange pas de viande., 5. Je dois réserver une table pour trois personnes.,
6. Vous ne savez pas cuisiner.

6.16

1. c, 2. b, 3. c, 4. a,
5. b, 6. a, 7. a, 8. c

6.17

Przykładowe odpowiedzi:

1. Oui, je sais cuisiner. / Non, je ne sais pas cuisiner. / Oui, je cuisine très bien., 2. Mon plat préféré c'est la pizza., 3. Oui, je mange beaucoup de fruits. / Non, je ne mange pas beaucoup de fruits., 4. Je préfère manger à la maison., 5. Pour le dessert, j'aime manger des glaces au chocolat.

7. ZAKUPY

7.1

1. d, 2. c, 3. e, 4. a, 5. b
1. Je cherche une robe élégante. (Szukam eleganckiej sukienki.), 2. En été, Marc porte souvent des sandales. (W lecie Marc często nosi sandały.), 3. Combien coûtent ces chaussures? (Ile kosztują te buty?), 4. Cette jupe est trop courte. (Ta spódnica jest za krótka.), 5. Je peux essayer cette chemise? (Czy mogę przymierzyć tę koszulę?)

7.2

1. Sophie adore faire des courses., 2. Julie cherche une jupe verte., 3. Ces chaussures sont trop chères., 4. Pierre doit acheter un costume., 5. Je porte une veste orange.

7.3

1. va, 2. allons, 3. vont, 4. vas,
5. vais, 6. va, 7. allez, 8. vont

7.4

1. a, c, 2. d, f, 3. b, e
a) Julie veut essayer ce chemisier. (Julie chce przymierzyć tę bluzkę.), b) Il est beau, ce pull! Il te va bien! (Ten sweter jest piękny! Pasuje ci!), c) La cabine d'essayage se trouve à gauche. (Przymierzalnia jest po lewej stronie.), d) Angélique paie pour sa robe. (Angélique płaci za swoją sukienkę.), e) Regarde, c'est ta taille. (Spójrz, to twój rozmiar.), f) Elle paie par carte de crédit. (Płaci kartą kredytową.)

7.5

1. Elles portent souvent des jupes trop courtes., 2. Nous voulons acheter des manteaux., 3. Ces robes sont trop longues., 4. Tes chemises sont très élégantes., 5. Ils achètent des cravates vertes., 6. Ces vestes sont trop chères., 7. Nous aimons beaucoup tes costumes gris., 8. Ces chapeaux rouges sont très beaux.

7.6

1. faisons, 2. faites, 3. fais,
4. fait, 5. font, 6. faites,
7. font, 8. fais

7.7

1. chemise blanche, 2. cravate noire, 3. pantalon gris, 4. achète, 5. courses, 6. porte, 7. imperméable, 8. bonnet, 9. écharpe rouge, 10. gants

7.8

1. essayer, 2. courses, 3. taille, 4. crédit, 5. cabine, 6. reste
hasło: SOLDES

7.9

- Dans une épicerie:
– Bonjour, je voudrais un kilo de tomates.
– Voilà. C'est tout?
– Non, je voudrais aussi une bouteille d'eau minérale et un morceau de fromage.
– Voilà. Ça fait 10 euros.

Dans un magasin de chaussures:

- Bonjour, je cherche des chaussures à talons élégants.
– Quelle pointure faites-vous?
– Je fais du 39. J'aime bien ces chaussures rouges. Elles coûtent combien?
– Elles coûtent 50 euros.

7.10

1. faire, 2. essayer,
3. chaussures, 4. shopping,
5. achète, 6. argent

7.11

1. à la, 2. au, 3. de l', 4. de la,
5. des, 6. à l', 7. aux, 8. du, 9. au,
10. des, 11. à la, 12. au

7.12

1. avec, 2. par, 3. sur, 4. pour,
5. de, 6. en, 7. à, 8. dans

7.13

1. au, 2. de l', 3. à la, 4. aux,
5. des, 6. du, 7. à l', 8. au, 9. à la,
10. de la, 11. du

7.14

1. c, 2. c, 3. a, 4. b,
5. c, 6. b, 7. c, 8. b

7.15

Przykładowe odpowiedzi:

1. Oui, j'aime faire du shopping., 2. Ma couleur préférée c'est le vert., 3. Je fais du trente-huit., 4. Je fais du quarante,
5. Oui, j'aime faire des courses au supermarché.

8. SZKOŁA

8.1

1. la fenêtre, 2. le bureau,
3. le tableau noir, 4. la chaise
5. la porte, 6. la salle de classe;
1. V, 2. V, 3. F, 4. F, 5. F, 6. V

8.2

1. d, 2. f, 3. e, 4. a, 5. c, 6. b

8.3

1. les ciseaux, 2. la règle,
3. le livre, 4. le stylo, 5. la gomme;
1. c, 2. d, 3. e, 4. a, 5. b

8.4

1. b, 2. c, 3. d, 4. a

8.5

1. dessines, 2. commence,
3. sèchent, 4. a, 5. étudie,
6. sont, 7. échouer, 8. révisons,
9. va, 10. tricher

8.6

1. il y a, 2. se trouve, 3. il y a, 4. il y a, 5. se trouvent, 6. vous trouvez,
7. il y a, 8. se trouvent, 9. il y a,
10. se trouvent

8.7

1. élèves, 2. cours, 3. trousse,
4. stylo, 5. gomme
hasło: ÉCOLE

8.8

1. un cahier, 2. nos amis,
3. à votre fille, 4. la télé,
5. à ma mère, 6. à ton frère,
7. aux vacances, 8. le professeur/
l'enseignant

8.9

1. lit, 2. sors, 3. écrivent, 4. dites,
5. sort, 6. lisons, 7. dis, 8. écrit

8.10

1. a, 2. école, 3. dessiner, 4. écrire,
5. lit, 6. pour sa mère

8.11

1. je lis, elle lit, ils lisent,
2. tu fais, nous faisons, elles font,
3. il sort, elle sort, nous sortons,
4. elle va, nous allons, vous allez,
5. j'apprends, vous apprenez, elles
apprennent, 6. il sait, vous savez,
ils savent, 7. tu dis, nous disons,
vous dites, 8. elle veut, nous
voulons, elles veulent
zдания: 1. sait, 2. allons, 3. veut,
4. font, 5. apprend, 6. dites,
7. lisent, 8. sort

8.12

1. l'éponge – gąbka, 2. la craie –
kreda, 3. la trousse – piórn timer,
4. le feutre – flamaster,
5. le manuel – podręcznik,
6. les ciseaux – nożyczki

8.13

1. Ma sœur étudie le droit.,
2. Dans ma trousse, il y a un stylo,
deux crayons et une règle.,
3. Michel et en première année de
lycée., 4. Ma matière préférée c'est
la biologie., 5. Demain, nous avons
un examen important., 6. Je n'aime
pas la géographie.

8.14

1. c, 2. b, 3. b, 4. a,
5. a, 6. c, 7. b, 8. a

8.15

Przykładowe odpowiedzi:

1. Oui, j'aime aller à l'école. / Non,
je n'aime pas aller à l'école.,
2. Ma matière préférée c'est la
chimie., 3. Oui, j'aime apprendre
les langues étrangères. / Non, je
n'aime pas apprendre les langues

étrangères., 4. Dans la trousse de
chaque élève, il y a des stylos, des
crayons, une gomme et une règle.,
5. Dans le sac à dos de chaque
élève, il y a des manuels, des
cahiers et une trousse.

9. PRACA

9.1

1. le cuisinier – b, e, h,
2. le policier – c, f, i,
3. la vendeuse – a, d, g

9.2

I

– Salut, Nicolas! Où travailles-tu?
– Je travaille dans une entreprise
d'informatique. Je suis graphiste.
– Tu aimes ton travail?
– Oui, j'adore! Il est très
intéressant.

II

– Pauline, qu'est-ce que tu veux
faire dans l'avenir?
– Je veux être médecin.
– Quand tu commences les études
de médecine?
– L'année prochaine.

9.3

1. c, 2. a, 3. d, 4. a

9.4

1. eu, 2. fait, 3. dit, 4. travaillé,
5. fini, 6. été, 7. parlé, 8. pris,
9. vu, 10. ouvert

9.5

1. avons lu, 2. a trouvé, 3. avez pris,
4. as fait, 5. a donné, 6. a écrit,
7. a licencié, 8. ont répondu

9.6

1. vécu, 2. dormi, 3. pu, 4. lu,
5. bu
hasło: VOULU

9.7

1. directeur, 2. a, 3. lettres,
4. travaille, 5. congé

9.8

1. F, 2. F, 3. V, 4. F, 5. V

9.9

Pauline

9.10

1. plusieurs, 2. Chaque, 3. autre,
4. Tous, 5. plusieurs, 6. certain,
7. Tout, 8. toute

9.11

1. c, 2. b, 3. b, 4. c,
5. a, 6. c, 7. b, 8. b

9.12

Przykładowe odpowiedzi:

1. Je suis infirmière. / Je travaille
comme secrétaire., 2. Je travaille
à l'hôpital. / Je travaille dans une
entreprise internationale, 3. Dans
l'avenir, je veux être journaliste.,
4. Oui, j'aime mon travail. / Non, je
n'aime pas mon travail., 5. Oui, je
travaille beaucoup. Je fais souvent
des heures supplémentaires.

10. PODRÓŻE

10.1

1. b, 2. a, 3. d, 4. c

10.2

1. allé, 2. parti, 3. entré, 4. sorti,
5. né, 6. arrivé, 7. venu, 8. monté,
9. descendu, 10. mort

10.3

1. famille, 2. vont, 3. vacances,
4. cuisine, 5. plage, 6. parents,
7. mari, 8. visiter ;
1. c, 2. a, 3. d, 4. b

10.4

1. f, 2. c, 3. h, 4. b,
5. g, 6. d, 7. a, 8. e

10.5

I

– Bonjour, un billet pour
Bordeaux, s'il vous plaît.
– Un aller?
– Non, un aller-retour, s'il vous
plaît.
– Voilà. Ça fait 30 euros.

II

– Bonjour, je voudrais réserver
une chambre pour trois nuits.
– Pour combien de personnes?
– Deux. Combien coûte une nuit?
– 50 euros. Le petit déjeuner est
inclus dans le prix.

10.6

1. est arrivé, 2. s'est levée, 3. êtes rentré(e)s, 4. est née, 5. est parti, 6. nous sommes réveillé(e)s, 7. sont montées, 8. sont allés

10.7

1. sommes allés, 2. avons visité, 3. avons vu, 4. nous sommes promenés, 5. nous sommes amusés

10.8

1. F, 2. F, 3. V, 4. F, 5. V, 6. V

10.9

1. e, valise, 2. a, lunettes de soleil, 3. d, appareil photo, 4. b, sac à dos, 5. c, coquillages
a) Jadę na dwa tygodnie do Egiptu, więc potrzebuję okularów przeciwsłonecznych., b) Benoît uwielbia wędrówki. Co roku bierze swój plecak i jedzie w góry., c) Émilie ma piękną kolekcję muszli., d) Muszę kupić aparat fotograficzny, ponieważ tego lata jadę do Peru., e) Pani walizka jest zbyt ciężka. Musi pani zapłacić 50 euro za nadbagaż.

10.10

1. e, 2. g, 3. f, 4. h, 5. b, 6. d, 7. a, 8. c

10.11

1. qui, 2. où, 3. que, 4. dont, 5. qui, 6. que, 7. dont, 8. qui

10.12

a) ont fait, b) est allée, c) a trouvé, d) a rencontré;
1. b, 2. d, 3. c, 4. a

10.13

1. en, 2. avec, 3. à, 4. en, 5. pour, 6. avec, 7. de, 8. dans

10.14

1. valises, 2. auberge, 3. place, 4. bagages, 5. agence, 6. chambre, 7. retour, 8. pension
hasło: VACANCES

10.15

1. aller / partir en vacances en août, 2. passer deux semaines en Espagne, 3. voyager avec les parents, 4. payer pour l'excédent de

bagages, 5. réserver une chambre double pour trois nuits, 6. acheter un (billet) aller pour Paris

10.16

1. b, 2. b, 3. c, 4. c, 5. b, 6. b, 7. a, 8. c

10.17

Przykładowe odpowiedzi:

1. Oui, j'aime voyager. / Non, je n'aime pas voyager., 2. Oui, je vais souvent à l'étranger. / Non, je vais rarement à l'étranger., 3. Je préfère voyager en été., 4. Je préfère voyager avec mes amis., 5. L'année dernière, je suis allé(e) en Italie., 6. Cette année, je veux aller en Grèce.

11. SPORT I CZAS WOLNY

11.1

1. le tennis, c, 2. la natation, b, 3. le jogging, d, 4. le football, a

11.2

1. d, 2. f, 3. e, 4. b, 5. a, 6. c

11.3

1. nager – pływać, 2. jouer – grać, 3. patiner – jeździć na łyżwach, 4. courir – biegać, 5. perdre – przegrywać, 6. gagner – wygrywać

11.4

le tennis : la raquette, le set, la balle, le filet, le court;
le ski : le bâton, la piste de ski, la combinaison, le saut à skis, le casque;
le football : le but, le ballon, le filet, le stade, le gardien de but

11.5

1. cyclisme, 2. boxe, 3. équitation, 4. volley-ball, 5. hockey, 6. plongée, 7. ping-pong, 8. escalade

11.6

1. au, 2. aux, 3. du, 4. au, 5. de la, 6. aux, 7. du, 8. de la

11.7

1. Je ne suis pas en forme., 2. Thérèse va souvent à la piscine., 3. En hiver je fais du ski., 4. Michel joue au football deux fois

par semaine., 5. Bernard aime faire du patinage., 6. Je veux acheter une raquette de tennis., 7. Chaque jeudi ils jouent au basket., 8. En été nous faisons du vélo.

11.8

1. b, 2. d, 3. a, 4. c

11.9

I

– Nina, tu aimes faire du sport?
– Oui, j'adore! En été, je fais du vélo et en hiver, je patine. Et toi?
– Moi, je ne suis pas très sportif. Je préfère aller au cinéma.
– C'est dommage. Le sport est bon pour la santé.

II

– Salut, Jacques! Ça va? Tu as l'air fatigué.
– Oui, je suis fatigué parce que je travaille beaucoup.
– Moi aussi, mais chaque jour je vais à la piscine. C'est très relaxant! Tu veux aller avec moi?
– Excellente idée!

11.10

1. regarder la télé, 2. être en forme, 3. faire du sport, 4. aller à la piscine, 5. écouter la radio, 6. jouer au basket, 7. lire les livres, 8. lire, 9. écouter, 10. aller

11.11

1. temps libre, 2. se rencontrent, 3. cinéma, 4. restaurant, 5. match

11.12

1. Il lit un livre., 2. Il fait du vélo., 3. Elle écoute de la musique., 4. Il regarde la télé.

11.13

1. aérobic, 2. équitation, 3. gymnastique, 4. natation, 5. supporters, 6. stade;
hasło: équipe

11.14

1. en, 2. y, 3. en, 4. en, 5. y, 6. y, 7. en, 8. y

11.15

1. le vélo / la bicyclette,
c) Zazwyczaj jeżdżę do szkoły

na rowerze., 2. la raquette de tennis, b) Pierre kupił nową rakietę tenisową., 3. les skis, a) Zimą Daniel i Thomas jeżdżą na nartach., 4. le ballon, d) Mamo, widziałś moją piłkę?

11.16

1. toi, 2. nous, 3. vous, 4. elles, 5. moi, 6. Lui

11.17

1. b, 2. c, 3. b, 4. a, 5. c, 6. a, 7. c, 8. a

11.18

Przykładowe odpowiedzi:

1. Je lis les livres et je regarde la télé., 2. Je fais de la natation., 3. Je vais à la piscine deux fois par semaine., 4. Je fais du jogging et je vais à la salle de musculation.

12. PRZYRODA

12.1

1. la rivière, 2. la roche, 3. le ciel, 4. les montagnes, 5. le soleil, 6. la cascade

12.2

– Quel temps fait-il aujourd'hui?
– Il fait très beau. Il y a du soleil, le ciel est bleu et sans nuages.
– Combien de degrés fait-il?
– Il fait 29 degrés.
– Fantastique! J'ai envie de me promener dans la forêt. Tu veux aller avec moi?
– Oui, volontiers!

12.3

1. f, 2. e, 3. h, 4. g, 5. b, 6. d, 7. a, 8. c

12.4

1. fleurs, 2. tulipes, 3. forêts, 4. rivière, 5. déserts, 6. sable, 7. lac, 8. soleil ; 1. d, 2. a, 3. b, 4. c

12.5

1. b, 2. d, 3. a, 4. e, 5. c

12.6

1. faisait, 2. preniez, 3. brillait, 4. avais, 5. était, 6. avait, 7. pleuvait, 8. allaient

12.7

1. allions, 2. nous baignions, 3. nous promenions, 4. admirions

12.8

habiter: j'habitais, tu habitais, il/elle/on habitait, nous habitions, vous habitiez, ils/elles habitaient ; avoir: j'avais, tu avais, il/elle/on avait, nous avions, vous aviez, ils/elles avaient ; vouloir: je voulais, tu voulais, il/elle/on voulait, nous voulions, vous vouliez, ils/elles voulaient, se rencontrer: je me rencontrais, tu te rencontrais, il/elle/on se rencontrait, nous nous rencontrions, vous vous rencontriez, ils/elles se rencontraient

12.9

1. mangeaient, 2. voulais, 3. faisait, 4. disait, 5. prenions, 6. rencontrais, 7. regardait, 8. me réveillais, 9. dormiez, 10. passaient

12.10

1. e, 2. b, 3. d, 4. a, 5. c ; a) Grégoire adore aller à cheval. (Grégoire uwiłbia jeździć konno.), b) Laura va souvent au parc pour donner à manger aux canards. (Laura często chodzi do parku, żeby nakarmić kaczki.), Ma grand-mère habite à la campagne. Elle a deux vaches et quelques poules. (Moja babcia mieszka na wsi. Ma dwie krowy i kilka kur.), d) Hier, je suis allé au zoo et j'ai vu un lion. (Wczoraj poszedłem do zoo i widziałem lwa.), e) Ma cousine a un lapin. Il est mignon! (Moja kuzynka ma królika. Jest śliczny!)

12.11

1. la fleur – kwiat, 2. la plante – roślina, 3. l'herbe – trawa, 4. la tulipe – tulipan, 5. la rose – róża, 6. l'arbre – drzewo

12.12

1. la grenouille – żaba, 2. le chameau – wielbłąd, 3. le singe – małpa, 4. la girafe –

żyrafa, 5. le tigre – tygrys, 6. le loup – wilk, 7. le renard – lis, 8. la fourmi – mrówka

12.13

1. b, 2. c, 3. b, 4. c, 5. b, 6. a, 7. c, 8. c

12.14

Przykładowe odpowiedzi:

1. Aujourd'hui, il fait beau. Il y a du soleil et il n'y a pas de vent., 2. Il fait 25 degrés., 3. Oui, j'aime beaucoup passer du temps au sein de la nature., 4. Oui, j'ai un chat.

13. ZDROWIE

13.1

1. d, 2. b, 3. a, 4. c

13.2

1. Tu dois aller chez le médecin., 2. Julie a pris froid., 3. Ma sœur travaille à l'hôpital., 4. Maurice doit prendre beaucoup de médicaments., 5. Éric a eu un accident., 6. Elle a mal à la gorge., 7. Thomas mène une vie saine., 8. Je dois rester au lit pendant trois jours.

13.3

1. J'ai mal au ventre., 2. J'ai mal à la tête., 3. J'ai mal à la jambe., 4. J'ai mal au bras., 5. J'ai mal à la dent.

13.4

1. je me sens mal, 2. J'ai mal au ventre, 3. maux de tête, 4. il a mal au dos., 5. a pris froid, 6. elle a mal à la gorge, 7. régime, 8. mener une vie saine

13.5

1. parlera, 2. prendra, 3. finiront, 4. examinera, 5. vous sentirez, 6. donnera, 7. appellerons, 8. tomberas

13.6

1. dentiste, 2. hôpital, 3. ambulance, 4. toux, 5. régime
hasło: SANTÉ

13.7

1. travaillerai, 2. examinerai,
3. prendrai, 4. prescrirai, 5. aiderai

13.8

1. e, 2. d, 3. f, 4. g,
5. a, 6. b, 7. h, 8. c

13.9

1. tomber malade, 2. perdre
du poids, 3. suivre un régime,
4. donner une ordonnance,
5. prescrire un médicament,
6. rester au lit, 7. examiner le
patient, 8. avoir un accident

13.10

1. Boję się zastrzyków., 2. Musisz
iść do dentysty., 3. Owoce

- i warzywa są dobre dla zdrowia.,
4. Pierre złamał nogę.,
5. Boli mnie gardło.,
6. Lekarz przepisuje lekarstwa
pacjentowi., 7. Mam
39 stopni gorączki.,
8. W przyszłości chcę zostać
pielęgniarką.

13.11

1. la maladie – choroba,
2. la douleur – ból, 3. le plâtre –
gips, 4. le bandage – bandaż,
5. le sirop – syrop, 6. la pharmacie
– apteka, 7. comprimé – tabletki,
8. l'accident – wypadek

13.12

1. viendront, 2. irai,

3. devrez, 4. enverra, 5. aurai,
6. sera, 7. viendras

13.13

1. c, 2. b, 3. c, 4. a,
5. a, 6. b, 7. c, 8. c

13.14

Przykładowe odpowiedzi:

1. Non, je n'aime pas aller chez le
dentiste., 2. Oui, je prend souvent
froid, surtout en hiver., 3. Oui, je
mène une vie saine., 4. Pour être
en bonne santé, on doit manger
bien, faire du sport et se reposer
beaucoup., 5. Dans l'avenir, je serai
chirurgien.

A

à côté de... – obok
à gauche – na lewo, po lewej stronie
à l'école – w szkole
à partir de... – od...
adorer – uwielbiać
Afrique (f) – Afryka
agence (f) de voyage – biuro podróży
agréable – przyjemny
agressif – agresywny
aide (f) – pomoc
aiguille (f) – igła
ajouter – dodawać
alcool (m) – alkohol
aller à la mer – jechać nad morze
aller à la montagne – jechać w góry
ambiance (f) décontractée – luźna atmosfera
ambiance (f) tendue – napięta atmosfera
anglais – angielski, Anglik
animal (m) – zwierzę
année (f) prochaine – przyszły rok
annonce (f) d'emploi – ogłoszenie o pracę
appareil (m) photo – aparat fotograficzny
appartement (m) – mieszkanie
apporter – przynosić
après – potem, następnie
araignée (f) – pająk
arbre (m) de Noël – choinka
architecte (m, f) – architekt
article (m) – artykuł
artiste (m, f) – artysta
aspirateur (m) – odkurzacz
assez – dość, dosyć
assistante (f) de gestion – asystentka zarządu
assurance (f) – ubezpieczenie
attacher les ceintures – zapinać pasy
attentif – uważny
attraper – łapać
au pied de... – u stóp
au travail – w pracy
avant de (+bezokolicznik) – zanim, przed
avec impatience – z niecierpliwością
avoir besoin de... – potrzebować czegoś
avoir envie de... – mieć ochotę na...
avoir froid – czuć zimno
avoir peur de... – bać się czegoś

B

badminton (m) – badminton
bande (f) dessinée – komiks
banque (f) – bank
bateau (m) à voile – żaglówka
bâton (m) – kijek
beaucoup – dużo
bébé (m) – małenstwo, niemowlę, dziecko
bien cuisiner – dobrze gotować
bien sûr – oczywiście
Bon appétit! – Smacznego!
bon pour la santé – zdrowy, dobry dla zdrowia
Bonne chance! – Powodzenia!
bord (m) – brzeg
bottes (f, pl) de pluie – kalosze
bout (m) de gâteau – kawałek ciasta
boîte (f) – boks
brasserie (f) – restauracja oferująca tradycyjne dania
Brésil (m) – Brazylia
brique (f) – klocek
brocoli (m) – brokuł
bronzer – opalać się
bruit (m) – hałas
bus (m) – autobus

C

C'est tout? – Czy to wszystko?
café (m) – kawa, kawiarnia
café (m) au lait – kawa z mlekiem
cahier (m) – zeszyt
calcul (m) – obliczenie, rachunek
campagne (f) – wieś
Canada (m) – Kanada
capitale (f) – stolica
cardiologue (m) – kardiolog
carte (f) postale – pocztówka
casque (m) – kask
casser – rozbijać
casserole (f) – garnek
cette fille (f) – ta dziewczyna
champ (m) – pole
chapeau (m) – kapelusz
chaque jour – każdego dnia
chat (m) – kot
chaussures (f, pl) à talons – buty na obcasach
cher – drogi
chercher – szukać
cheval (m) – koń
cheveux blonds (m, pl) – blond włosy
chimiste (m) – chemik
chirurgical (m) – chirurg

ciboulette (f) – szczypiorek
cinéma (m) – kino
clarinette (f) – klarnet
clou (m) – gwóźdź
collection (f) – kolekcja
combinaison (f) – kombinezon
concret – konkretny
conférence (f) – konferencja
connaissance (f) – znajomość
connaisseur (m) – koneser
connaître – poznawać
connu – znany
content – zadowolony
copine (f) – koleżanka
coquillage (m) – muszla, muszelka
corail (m) – koral
couper – ciąć, kroić
couper en morceaux – kroić na kawałki
cours (m) de danse – kurs tańca
court (m) – kort
court(e) – krótki(a)
couvert – zachmurzony
crème (f) chantilly – bita śmietana
crêperie (f) – restauracja serwująca różne rodzaje naleśników
crêpes (f, pl) – naleśniki
crêpes (f, pl) aux framboises – naleśniki z malinami
criminel (m) – przestępca
cuisine asiatique (f) – kuchnia azjatycka
cuisine traditionnelle (f) – kuchnia tradycyjna
curieux – wścibski, ciekawski
cyclisme (m) – kolarstwo, jazda na rowerze

D

d'abord – najpierw
d'ici – stąd
dangereux – niebezpieczny
dans l'avenir – w przyszłości
délicieux – pyszny
département (m) des ventes – dział sprzedaży
dépenser de l'argent – wydawać pieniądze
depuis longtemps – od dawna
depuis peu – od niedawna
dernier – ostatni
dès lundi – od poniedziałku
dessin (m) – rysunek
détester – nie cierpieć

deux fois par semaine – dwa razy w tygodniu
 devant la télé – przed telewizorem
 dictionnaire (m) – słownik
 difficile – trudny
 diner (m) – kolacja
 diplômé (m) – absolwent
 dire des mensonges – kłamać
 discret – dyskretny
 donc – więc
 donner des conseils – doradzać
 doré(e) – złocisty(a)
 dos (m) – plecy
 droit (m) – prawo
 durer – trwać

E

échecs (m, pl) – szachy
 école (f) – szkoła
 écrire – pisać
 écrit – napisany
 élégant – elegancki
 élémentaire – podstawowy
 e-mail (m) – e-mail
 en été – w lecie, latem
 en plein air – na powietrzu
 encore – jeszcze
 endroit (m) – miejsce
 ennuyeux – nudny
 enseignant (m) – nauczyciel
 enseignante (f) – nauczycielka
 ensuite – potem, następnie
 entreprise (f) d'informatique (f)
 – firma informatyczna
 épinard (m) / épinards (m, pl)
 – szpinak
 épilucher – obierać
 équipe (f) nationale
 – reprezentacja, drużyna narodowa
 équitation (f) – jazda konna
 erreur (f) – błąd, pomyłka
 escrime (f) – szermierka
 espagnol – Hiszpan, (język)
 hiszpański
 est inclus(e) dans le prix – jest wliczony/a w cenę
 étagère (f) – półka
 étaler – wałkować
 étoile (f) de mer – rozgwiazda
 étranger – obcy
 étranger (m) – cudzoziemiec
 être à la retraite – być na emeryturze
 étudiant (m) – student
 étudier – studiować
 excellent – doskonały
 Excellente idée! – Świetny pomysł!
 exercice (m) – ćwiczenie
 exotique – egzotyczny/a

F

facile – łatwy
 facteur (m) – listonosz
 faire beaucoup de bruit – robić dużo hałasu
 faire de la luge – jeździć na sankach
 faire ses valises – pakować się
 faire un pique-nique – robić piknik
 fameux – sławny, znany
 fatigué – zmęczony
 faux – fałszywy
 fenêtre (f) – okno
 fêtes (f, pl) – święta
 fiancé (m) – narzeczony
 fiancée (f) – narzeczona
 fleur (f) – kwiat
 fleurir – kwitnąć
 fort – silny
 fraise (f) – truskawka
 frites (f, pl) – frytki

G

garage (m) – garaż
 gardien (m) de but – bramkarz
 gâteau (m) au chocolat – ciasto czekoladowe
 glaces (f, pl) au chocolat – lody czekoladowe
 grâce à ... – dzięki (komuś, czemuś)
 grammaire (f) – gramatyka
 grand choix (m) – duży wybór
 graphiste (m) – grafik

H

hacher – siekać
 hébergement (m)
 – zakwaterowanie
 heureux – szczęśliwy
 hockey (m) – hokej
 hôtel (m) 3, 4 étoiles – hotel 3-, 4-gwiazdkowy

I

ici – tu, tutaj
 idéal – idealny
 Il est interdit de... – Zabrania się...
 Nie wolno...
 Il fait froid. – Jest zimno.
 il faut – trzeba
 il n'y a personne – nie ma nikogo
 Il pleut. – Pada deszcz.
 Il va pleuvoir. – Będzie padać.
 il y a deux jours – dwa dni temu
 il y a un mois – miesiąc temu
 important – ważny
 impressionnant – imponujący,
 robiący wrażenie
 incroyable – niewiarygodne

ingrédients (m, pl) – składniki
 inoubliable – niezapomniany
 insomnie (f) – bezsenność
 intelligent – inteligentny
 intéressant – interesujący
 inviter – zaprosić
 italien – Włoch, (język) włoski

J

J'ai froid. – Jest mi zimno.
 J'en ai marre. – Mam tego dosyć.
 jaloux – zazdrosny
 jamais – nigdy
 je bois – piję
 Je voudrais payer. – Chciałbym/
 Chciałabym zapłacić.
 journal (m) – gazeta
 jours de la semaine (m, pl) – dni tygodnia

L

laboratoire (m) – laboratorium
 lac (m) – jezioro
 laver – umyć
 lieu (m) – miejsce
 lisse – gładki, prosty
 livre (m) – książka
 livre (m) d'aventure – książka przygodowa
 lourd(e) – ciężki/a
 lunettes (f, pl) – okulary
 lunettes de soleil (f, pl) – okulary przeciwsłoneczne

M

mais – ale
 manteau (m) – płaszcz
 marié – żonaty
 mariée – zamężna
 Maroc (m) – Maroko
 matière (f) préférée – ulubiony przedmiot
 médecin (m) – lekarz
 médecine (f) – medycyna
 médicaments (m, pl) – lekarstwa
 mélanger – mieszać
 mener une vie saine – prowadzić zdrowy tryb życia
 mesurer – mierzyć
 mignon – śliczny
 minuit – północ
 miroir (m) – lustro
 mois (m) – miesiąc
 monde (m) – świat
 monument (m) – zabytek
 moto (f) – motocykl
 musée (m) – muzeum

N

naïf – naiwny
 naturel – naturalny

nausées (f, pl) – mdłości
 naviguer – żeglować
 ne rien faire – nic nie robić,
 leniuchować
 nez (m) – nos
 nombres (m, pl) – liczebniki

O

occupé – zajęty
 oculiste (m) – okulista
 ordinateur (m) – komputer
 ou – lub
 oublier les problèmes – zapominać
 o problemach
 ouvert – otwarty

P

palmes (f, pl) – pletwy
 par contre – natomiast
 par jour – dziennie
 parapluie (m) – parasol
 parc (m) – park
 paresseux – leniwy
 parler – mówić, rozmawiać
 partir à l'étranger – wyjeżdżać za
 granicę
 pas cher – niedrogi
 passer l'aspirateur – odkurzać
 pâte (f) – ciasto
 payer pour... – płacić za...
 pays (m) – kraj, państwo
 Pays-Bas (m, pl) – Holandia
 pendant – podczas
 pension (f) complète – pełne
 wyżywienie
 Pérou (m) – Peru
 piano (m) – fortepian, pianino
 piscine (f) – basen
 pittoresque – malowniczy
 placards (m, pl) – szafki
 plage (f) – plaża
 plante (f) – roślina
 plein de... – pełny (czegoś)
 pleuvoir – padać (o deszczu)
 pleuvoir à torrents – lać jak z cebra
 plongée (f) – nurkowanie
 poisson (m) – ryba
 poivron (m) rouge – czerwona
 papryka
 porter – nosić, mieć na sobie
 poste (f) – poczta
 poste (m) – stanowisko
 poulet (m) à la broche – kurczak
 z różną
 pour le dessert – na deser
 préféré – ulubiony
 prendre le soleil – opalać się
 prendre un bain – brać kąpiel,
 kąpać się
 prendre une décision
 – podejmować decyzję

préparer le repas
 – przygotowywać posiłki
 près de chez nous – niedaleko nas,
 niedaleko naszego domu
 près de... – blisko (czegoś)
 près du centre – blisko centrum
 presque – prawie
 prix bas (m, pl) – niskie ceny
 prof (m, f) – nauczyciel
 propre – własny
 prudent – ostrożny
 pub (m) – pub, knajpa
 punir – karać

Q

Quel temps fait-il aujourd'hui?
 – Jaka jest dziś pogoda?
 Quelle peinture faites-vous? – Jaki
 ma pan(i) numer buta?
 quelqu'un – ktoś
 quelques – kilka
 qui – kto, który/a

R

randonnée (f) – długi spacer,
 wędrówka
 rapidement – szybko
 rarement – rzadko
 récemment – ostatnio, niedawno
 recevoir – dostawać
 Regarde! – spójrz!, patrz!
 relaxant – relaksujący
 rencontrer – spotkać
 rentrer – wracać
 repas (m) de famille – posiłek
 rodzinny
 retourner à la maison – wracać do
 domu
 réunion (f) d'affaires – spotkanie
 służbowe
 rêver de... – marzyć o...
 rien – nic

S

s'amuser bien – dobrze się bawić
 s'évanouir – mdleć
 s'habiller chaudement – ubierać
 się ciepło
 s'inquiéter pour ... – martwić się
 o...
 s'inscrire – zapisać się
 sable (m) – piasek
 sac (m) à dos – plecak
 saisons (f, pl) – pory roku
 salade (f) – sałatka
 salade (f) de fruits – sałatka
 owocowa
 salle (f) de chimie – sala
 chemiczna
 salon (m) de massage – salon
 masażu

sandwich (m) – kanapka
 sans nuages – bezchmurny
 saut (m) à skis – skoki narciarskie
 se promener – spacerować
 se rencontrer – spotykać się
 se reposer à la maison
 – odpoczywać w domu
 se trouver – znajdować się
 secret – sekretny
 séjour (m) – pobyt
 selle (f) – siodło
 seringue (f) – strzykawka
 servir à... – służyć do...
 set (m) – set
 sociable – towarzyski
 soleil (m) – słońce
 sonner – dzwonić
 sortir de la maison – wychodzić
 z domu
 soupe (f) – zupa
 soupe (f) aux tomates – zupa
 pomidorowa
 souvent – często
 sportif – wysportowany
 sports (m, pl) de combat – sporty
 walki
 stage (m) – staż
 station (f) de métro – stacja metra
 stressant – stresujący
 sucreries (f, pl) – słodczyce

T

table (f) pour deux personnes
 – stolik dla dwóch osób
 tableau (m) – obraz
 tablier (m) – fartuch
 tard – późno
 tarte (f) aux pommes – tarta
 z jabłkami
 tasse de café (f) – filiżanka kawy
 téléphoner à... – dzwonić
 do kogoś
 temps (m) libre – czas wolny
 tennis (m) de table – tenis stołowy
 terminer – kończyć
 terminer le travail – kończyć pracę
 terrasse (f) – taras
 tiroir (m) – szuflada
 tomber – upadać, padać (o śniegu,
 deszczu)
 tôt – wcześniej
 toujours – zawsze
 Tour Eiffel (f) – wieża Eiffla
 tout d'abord – najpierw
 tout de suite – zaraz, natychmiast
 tout le monde – wszyscy
 travail (m) – praca
 travail (m) à temps plein – praca
 w pełnym wymiarze godzin
 trou (m) – dziura
 tu veux – chcesz

U

une fois par semaine – raz
w tygodniu
université (f) – uniwersytet

V

va au travail – idzie do pracy
valise (f) – walizka
varié – różnorodny
végétarien – wegetarianin
végétarienne – wegetarianka
vérité (f) – prawda
viande (f) – mięso
vide – pusty

vin (m) blanc – białe wino
violon (m) – skrzypce
visiter – zwiedzać
vitrail (m) – witraż
voisins (m, pl) – sąsiedzi
voiture (f) – samochód
voix (f) – głos
vol (m) en montgolfière – lot
balonem
voleur (m) – złodziej
volontiers – chętnie
votre nouveau chef – wasz nowy
szef

Voulez-vous quelque chose
à boire? – Czy chce pan/pani coś
do picia?
voyage (m) de nocés – podróż
poślubna
vrai – prawdziwy

Y

yaourt (m) – jogurt
yeux bleus (m, pl) – niebieskie
oczy

Z

zoo (m) – zoo